

Mötesbok: KSNAU (2026-02-03)

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Datum: 2026-02-03

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Kommentar:

Dagordning

Beslutsärenden

41/26 Upphandling: Flytt och magasineringstjänster	3
42/26 Upphandling: Service Storköksutrustning - Beslut antagande av leverantör	27
43/26 Upphandling: Serviceavtal till kalkdoserare - 25225	59
44/26 Upphandling: Träslöjdsmaterial - Dnr 25297	91
45/26 Upphandling: Markentreprenad Guldskrinet 1	123
46/26 Priser Verksamhetsmark 2026	1187
47/26 Medfinansiering: Norrbotniabanan AB, 2026-2027	1190
48/26 Medfinansiering: Elitidrottsmiljö Västerbotten	1195

Till KS/KF

49/26 Motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)	1201
50/26 Motion 23/2025: Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå; Hanna Lundin Jernberg (L)	1216
51/26 Motion 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan; Tobias Holmbom (V)	1231
52/26 Uppföljning kommunstyrelsens verksamheter 2025	1265
53/26 Anvisning för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen 2026	1319
54/26 Remissvar förändring av stadgar föreningen konstvägen sju älvar	1354
55/26 Finans- och kraftrapport december 2025	1375

Information

56/26 Dialog med Polisen om brottsförebyggande arbete	1382
57/26 Uppföljning av civil beredskap januari-augusti och januari-december 2025	1383
58/26 Information: Norra Ön, avrapportering tilläggsuppdrag 2022:1	1384
59/26 Information: Umeås attraktivitet för barnfamiljer	1385
60/26 Stadsdirektören informerar 2026-02-03	1386

Tjänsteskrivelse

2026-01-12

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2026/00041

Priser Verksamhetsmark 2026

Förslag till beslut

Näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att uppdra åt Mark och exploatering att från och med 1 februari 2026 justera markpriserna inom befintliga verksamhetsområden, samt att prissätta nya verksamhetsområden enligt tabell i ärendebeskrivningen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige gav 2017 Mark och exploatering i uppdrag att göra en årlig översyn av kommunens markpriser och att vid behov av justeringar ta upp dem för nytt beslut.

Åren 2023 och 2025 beslutades senaste justeringarna av markpriserna. Mark och exploatering har nu gjort en översyn av gällande mark för verksamheter och föreslår en justering av pris för befintliga områden samt en prissättning av nya områden enligt tabellen nedan.

Befintliga områden	Tidigare kr/kvm	Prisförslag kr/kvm	Karta nr
Östra Ersboda etapp 1	500	550	1
Östra Ersboda etapp 2	500	550	1
Östra Ersboda etapp 3	500	550	1
Nordvästra Ersboda	450	500	2
Hörnefors industriområde	300	300	3
Klockarbäcken handel	600	725***	4
Klockarbäcken (Lagret 2)		750	5
Klockarbäcken Brännland	450**	500**	6
Klockarbäcken norra	450**	500**	7
Umeå Eco Industrial Park	450	500**	8

**** Mark som är hårdgjord eller förberedd för anläggningar, tex järnväg, prissätts från fall till fall beroende på nedlagda kostnader.**

***** Priset beräknas genom BTA**

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00041

Nya områden	Prisförslag kr/Kvm	Karta nr
Tomtebo strand	2000 ***	9
Tomtebovägen/Tomtebo Centrum	550	10

**** Mark som är hårdgjord eller förberedd för anläggningar, tex järnväg, prissätts från fall till fall beroende på nedlagda kostnader.**

***** Priset beräknas genom BTA**

Priset ska vara gällande från och med 1 februari 2026. Markanvisningsavtal som tecknas från beslutsdatum fram till detta datum skrivs med det nya priset. Avsteg från angivet markpris kan göras när förutsättningarna för en verksamhetstomt avviker från området i övrigt, tex i fråga om trafikorientering, storlek, speciella markförhållanden etc. Detta gäller särskilt de nya områdena på Klockarbäcken där förutsättningarna inom respektive område varierar på grund av dess storlek.

Enligt "prissättning av kommunal tomtmark" ska mark för handel prissättas utifrån byggrätt. Detta har dock enligt tidigare beslut frångåtts på handelsområdena Sandbäcken och Klockarbäcken varför även detta prisförslag utgår ifrån ett pris per kvadratmeter tomtmark om inget annat anges.

Beslutsunderlag

Delegation till kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) gällande beslut om prissättning av kommunal tomtmark, KS-2017/00979

Prissättning av kommunal mark för verksamheter, KS-2026/00041

Bilaga

Karta

Beredningsansvariga

Emilio Arango Nilsson, Herman Meijer & Nicholas Bolving, Mark och exploatering

Beslutet ska skickas till

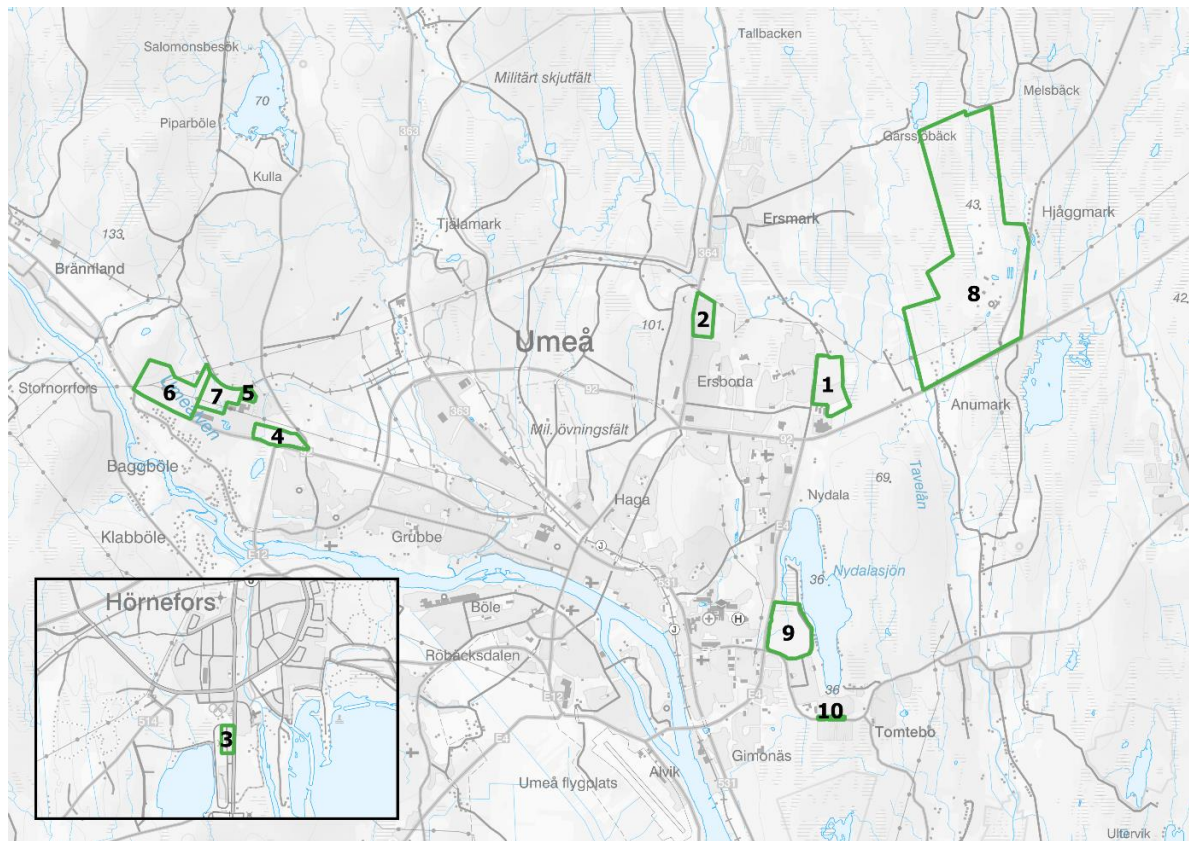
Emilio Arango Nilsson

Herman Meijer

Elin Pietroni
stadsdirektör

Helen Nilsson
mark- och exploateringsdirektör

Priser för verksamhetsmark, kartbilaga

Tjänsteskrivelse

2026-01-27

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/01181

Medfinansiering: Norrbotniabanan AB 2026-2027

Förslag till beslut

Att bevilja Norrbotniabanan AB 556 200 kr/år 2026-2027, att tas från kommunstyrelsens anslag för tillväxt

Ärendebeskrivning

Norrbotniabanan AB ansöker om förlängt driftsstöd från Umeå kommun med 556 200 kr/år under 2026-2027. Umeå kommun har tillsammans med övriga ägarkommuner och regionförbund gett ett driftstöd 2021-2023 samt 2024-2025.

Norrbotniabanan AB är den juridiska och organisatoriska plattformen för genomförandet av Norrbotniabaneprojektet. Bolaget bildades 2008 för att visa på allvaret i regionens ambitioner och engagemang för genomförandet. Under 2015-2020 kunde arbete kopplat till planering av sträckan Umeå-Skellefteå finansieras via EU-medel, samt nyttjade resurser och kompetens från Trafikverket. Denna möjlighet upphörde 2021 då projekten tog slut. Sedan dess har verksamheten bedrivits via kommunala och regionala driftsbidrag. Vid bolagets styrelse- och ägarmöte 16 december 2025 beslutades att rekommendera ägarna att fortsätta ge driftstöd enligt föreslagen budget 2026-2027.

Norrbotniabanan är en av de största infrastrukturinvesteringarna i norra Sverige som för med sig stora möjligheter för regionen. Mycket resurser har lagts på strategiskt och praktiskt planeringsarbete och nu står projektet inför avgörande beslut från regeringen och Trafikverket. Under 2025 beviljades medel för att färdigställa sträckan Dåva-Skellefteå och för fortsatt planering av Skellefteå-Luleå. Projektet har fått en framskjuten position i förslaget till Nationell plan och har dessutom pekats ut av EU:s CEF som ett av fyra prioriterade *Projects of Common Interest*, däribland Umeå-Luleå. Detta stärker förväntningarna på att planering och byggande kan intensifieras i kommande regeringsbeslut. Trycket på Norrbotniabanan AB väntas öka än mer, inte minst för att driva på för en snabbare tidplan från Trafikverket och verka för att projektet tilldelas full finansiering. Som en av aktieägarna i Norrbotniabanan AB är det angeläget att Umeå kommun går in med föreslaget driftstöd då arbetet intensifieras än mer.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/01181

Driftstödet 2026-2027 föreslås fortsatt att beviljas från kommunstyrelsens anslag för tillväxt.

Kvarvarande medel i tillväxtanslaget (2026-01-27)

2026 4 317,2 tkr

2027 15 207,1 tkr

Handlingar

Hemställan avseende driftstöd till Norrbotniabanan AB 2026-2027

Beredningsansvariga

Emmy Sundin

Beslutet ska skickas till

Budgetgruppen/Åsa Sjöström, Emmy Sundin

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Peter Juneblad
Näringslivsdirektör

NORRBOTTNIABANAN AB

Till Aktieägarna i Norrbotten AB
2025-12-17

Framställan om fortsatt driftsstöd 2026–2027, NORRBOTTNIABANAN AB

Bakgrund

Norrbotten AB finansierade fram till 2021 sin verksamhet med projektmedel som beviljats från EU för planeringen av sträckan mellan Umeå-Skellefteå. Sedan 2021 sker finansiering enbart genom ett årligt driftsstöd till bolaget från dess aktieägare. Rekvisering sker två gånger per år och beloppen motsvarar de faktiska kostnader som bolaget haft under året.

Beslut om driftsstöd har tidigare tagits för åren 2021–2023 och nu senast för åren 2024–2025. Då beslutades om driftsstöd på totalt 13 mkr. Noteras bör att Kalix och Haparanda kommuner har exkluderats, då den del av Norrbotten AB som berör dessa kommuner redan är färdigställd.

Vi kan konstatera att bolaget under åren 2024–2025 haft kostnader som väsentligt understiger det beviljade driftstödet. Det beror främst på förseningar i projektet och väntan på politiska beslut, med minskade inköp gentemot den budget för åren som låg till grund för beslutet som resultat. Vi estimerar att vi kommer redovisa kostnader på drygt 2 mkr för 2025, vilket innebär att 8,9 mkr fortsatt ej är nyttjat.

Nuvarande period avslutas vid årsskiftet och det betyder att bolaget därefter saknar medel för fortsatt verksamhet.

Framtiden

Norrbotten AB-projektet står nu inför ett antal avgörande beslut från såväl regeringen som av Trafikverket. Under 2025 har glädjande nog tillskott beviljats för dels färdigställandet av sträckan Däva-Skellefteå, dels för fortsatt planering av sträckan Skellefteå-Luleå.

Norrbotten AB har i föreslagen Sveriges Nationella Plan för den kommande 12-årsperioden fått en framskjuten position. Dessutom har EU genom sin CEF-organisation lyft fram fyra högt prioriterade projekt benämnda PROJECT OF COMMON INTEREST. Dessa projekt är München-Verona, Köpenhamn-Lybeck, Umeå-Luleå samt Stockholm-Oslo. Detta tillsammans gör att vi på goda grunder har anledning att, i kommande regeringsbeslut, förvänta oss att både planering och byggande kan intensifieras.

Trycket på, inte minst Norrbotten AB, kommer väsentligt att öka. Främst handlar det om att hitta vägar för en uppsnabbning av en oacceptabelt lång tidplan från Trafikverkets sida, samt att hela projektet i planen beviljas full finansiering.

NORRBOTNIABANAN AB

Det förslag till en bolagsbildning som Norrbotniabanan AB har utarbetat har fått god respons från såväl regering som hos Trafikverkets ledning. Regeringen har också tillsatt en egen utredning med uppgift att närmare utreda förutsättningarna för en intensifiering samt vilka möjligheter som kan finnas till alternativ finansiering. Utredningen ska lämna sitt förslag till regeringen före årsskiftet.

Om Norrbotniabanan AB ska kunna medverka i det kommande arbetet krävs ekonomiska resurser. Bolagets behov av fortsatt finansiering under de kommande två åren har därför behandlats vid bolagets styrelsemöte den 16 december. Det konstaterades att bolagets verksamhet är av yttersta vikt för att Norrbotniabaneprojektet ska kunna fullföljas i sin helhet.

I nuläget är det omöjligt för oss att bedöma resursbehovet innan kommande beslut från regeringen och Trafikverket är fattade. Därför är vår rekommendation att aktieägarna möjliggör att bolaget fullt ut kan nyttja det resterande beloppet av det beviljade driftsstödet för 2024–2025 under de kommande två åren.

I bilaga 1 framgår budget för åren 2026–2027 samt fördelning av driftbidrag på respektive ägare.

Framställan om beslut om fortsatt beviljat driftsstöd

1. Med hänsyn till att bolaget inte har nyttjat beviljade driftbidrag 2024–2025 uppgående till 8,9 mkr, föreslås att dessa medel överföres till kommande budgetperiod 2026–2027 genom ett kompletterande beslut i behörig instans i respektive region och kommun, med belopp enligt nedan.

Fördelningen av driftbidraget har skett i enlighet med tidigare beslutade principer, exklusive Haparanda och Kalix kommuner. Avsikten är även att fortsättningsvis endast rekvirera medel motsvarande upparbetade kostnader.

Frågor avseende denna framställan lämnas av Camilla Vesterberg, camilla.vesterberg@pitea.se, 070-691 27 87, Roger Wiklund, Controller, roger.wiklund@pitea.se, 070-533 72 33 eller Gusten Granström, VD, se kontaktuppgifter nedan.

Med vänliga hälsningar

Gusten Granström

VD

gusten.granstrom@pitea.se

Phone +46(0)70 665 57 85

NORRBOTNIABANAN AB

Bilaga 1

Budget 2026–2027, tkr

	Prognos 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftbidrag	2 037	4 450	4 450
<i>Summa intäkter</i>	<i>2 037</i>	<i>4 450</i>	<i>4 450</i>
Externa kostnader	-869	-3 233	-3 183
Personalkostnader	-1 169	-1 216	-1 265
<i>Summa rörelsekostnader</i>	<i>-2 038</i>	<i>-4 449</i>	<i>-4 448</i>
Finansiella intäkter	12	12	12
Finansiella kostnader	-11	-13	-14
<i>Summa finansiella intäkter o kostnader</i>	<i>1</i>	<i>-1</i>	<i>-2</i>
Prognosticerat/Budgeterat resultat	0	0	0

Fördelning driftbidrag 2026–2027 exkl Haparanda och Kalix kommun, kr

	Totalt 2026-2027	Fördelning %
Region Västerbotten 2 x 952 300	1 904 600	21,4
Region Norrbotten 2 x 952 300	1 904 600	21,4
Umeå kommun 2 x 556 250	1 112 500	12,5
Skellefteå kommun 2 x 556 250	1 112 500	12,5
Luleå kommun 2 x 556 250	1 112 500	12,5
Piteå kommun 2 x 556 250	1 112 500	12,5
Boden kommun 2 x 160 200	320 400	3,6
Robertfors kommun 2 x 160 200	320 400	3,6
	8 900 000	100,0

Sammanställning ej nyttjade driftbidrag 2024–2025, tkr

	2024	2025
Beslutat driftbidrag	6 500	6 500
Rekvirerat driftsbidrag	-2 300	-1 500
Beräknad rekvisering nr 2, 2025		-300
Ej nyttjat driftbidrag	4 200	4 700

Tjänsteskrivelse

2026-01-27

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2026/00109

Medfinansiering: Elitidrottsmiljö Västerbotten, fas 1

Förslag till beslut

Att bevilja *Elitidrottsmiljö Västerbotten* 400 000 kr 2026, att tas från kommunstyrelsens anslag för tillväxt

Att beslutet gäller under förutsättning att övrig sökt medfinansiering beviljas

Ärendebeskrivning

RF-SISU Västerbotten söker medfinansiering från Umeå kommun till den första fasen av *Elitidrottsmiljö Västerbotten*. Övriga medfinansiärer är Skellefteå kommun.

RF-SISU vill tillsammans med Umeå och Skellefteå förbättra förutsättningarna för en sammanhållen elitidrottsmiljö i Västerbotten. Att kunna bo kvar i regionen och utvecklas – och samtidigt bli riktigt bra på sin idrott – ska vara en självklarhet. Idrottare med elitambitioner ska kunna kombinera träning och tävling med studier, arbete och ett fungerande vardagsliv. RF-SISU vill stegvis etablera en sammanhållen modell som omfattar tre centrala områden: prestationsutveckling, personlig utveckling och verksamhetsutveckling.

Syftet med den första fasen är att snabbt komma i gång och skapa styrning, samverkan och den finansiering som krävs för att bygga långsiktigt med två nav i Skellefteå och Umeå. Mål under den första fasen är:

1. En styrningsstruktur som håller ihop processen och skapar stabil grund för nästa fas.
2. Att ha kapacitet genom en samordnare som driver utvecklingen med tydligt mandat.
3. Etablerat nyckelpartners och en plan för strategisk kommunikation.
4. En tydlig finansieringsmodell för idrottsföreningar och elitidrottare.
5. Att ha säkrat finansiering för nästa fas av genomförandet (ca år 1–3)

Total budget för fas 1 är 1 000 000 kr varav Umeå och Skellefteå kommuner bidrar med 400 000 kr vardera, RF SISU med 200 000 kr.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00109

Behov och förutsättningar ser olika ut i Umeå respektive Skellefteå och modellen ska utvecklas och anpassas efter detta. I Umeå finns idag goda möjligheter för elitidrottare via Riksidrottsuniversitet och Idrottshögskolan som kan ge omfattande stöd och anpassningar till studenter som studerar med elitidrottsavtal. I Umeå finns även ett flertal gymnasiealternativ via Riksidrottsgymnasium (RIG) och Nationell idrottsutbildning (NIU). Den nya satsningen Elitidrottsmiljö ska komplettera detta och möjliggöra för fler att ta nästa steg inom idrottslig prestation. Vi har många elitutövare i Umeå, men vi saknar de allra främsta som tenderar att söka sig till andra miljöer. I Umeå blir det extra intressant att titta på alternativ till akademiska studier för den dubbla karriären, liksom att stärka organisationerna som elitidrotten bedrivs i och att samordna gemensamma resurser. Här kan också den sociala dimensionen för elitidrottaren få extra uppmärksamhet. Satsningen ska bidra till en stärkt bild av Umeå som en framgångsrik idrottsstad med goda möjligheter till karriär, utbildning och hög livskvalitet. Den första fasen utförs under 2026 och avsatta medel går till RF-SISUs projektledning av arbetet.

Handlingar

Projektbeskrivning från RF-SISU Västerbotten

Kvarvarande medel i tillväxtanslaget (2026-01-27)

2026 4 317,2 tkr

Beredningsansvariga

Peter Juneblad, Emmy Sundin

Beslutet ska skickas till

Budgetgruppen/Åsa Sjöström, Emmy Sundin

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Peter Juneblad
Näringslivsdirektör

Västerbotten

Generell projektbeskrivning av Elitmiljö Västerbotten – en 12 månaders för-etableringsfas

Bakgrund

Att kunna bo kvar, leva och utvecklas – och samtidigt bli riktigt bra på sin idrott – ska vara en självklarhet i Västerbotten. Här ska idrottare med elitambitioner, oavsett kön eller funktionsnedsättning, kunna kombinera träning och tävling med studier, arbete och ett fungerande vardagsliv.

Skellefteå

Många av förutsättningarna finns redan i Skellefteå: starka föreningar, idrottsengagerade människor och stort kunnande, tillgång till anläggningar, närhet, snö, ett växande campus, spetskompetens inom mätteknik och ett aktivt näringsliv. Men resurserna används inte fullt ut, och de är inte samordnade. Tillsammans kan dessa delar skapa en miljö där idrott, studier, arbete och vardag går att förena.

Det här handlar inte bara om idrotten. En stark elitidrottsmiljö bidrar också till attraktionskraft, inflyttning, besöksnäring och kompetensförsörjning för hela kommunen.

Ändå ser vardagen ofta annorlunda ut. Många unga upplever att de måste flytta för att kunna satsa fullt ut – eller så väljer de att lämna idrotten helt. Oavsett väg förlorar vi engagemang och kompetens – något som påverkar föreningslivet, kommunen, näringslivet och lärosätena. Dessutom riskerar regionen att tappa framtida ledare, yrkesverksamma och ambassadörer för Skellefteå.

Exempel: I en artikel publicerad den 20 januari 2025 uppmärksammades att Skellefteå SK:s jättetalanger Elin Henriksson och Evelina Crüsell lämnade länet efter examen från Lycksele skidgymnasium. Elin planerade först att flytta hem till Skellefteå – men valde i stället en etablerad elitidrottsmiljö i Falun. *Källa: VK, "Lämnar länet för att satsa", publicerad 20 januari 2025*

Det är den verklighet vi vill förändra.

På strukturell nivå finns också tydliga problem. Resurser är splittrade och ojämnt fördelade. Många idrotter saknar tillgång till tränare, testmiljöer och stödresurser. Kombinationen av idrott, studier och arbete är ofta svår, och villkoren ojämna. Föreningar och organisationer har för svaga strukturer för att själva bära utvecklingsprocesser, vilket gör stödet kortsiktigt och sårbart. Kopplingen mellan idrott, studier, boende och arbete på campus nyttjas endast i begränsad omfattning. Till detta kommer att det förebyggande arbetet behöver förstärkas – fler unga lämnar idrotten i förtid på grund av skador eller psykisk ohälsa.

Jämställdhet är en självklar del av elitidrottsmiljön. Tjejer och killar ska ha likvärdiga villkor när det gäller tillgång, stöd och utvecklingsvägar. En sådan miljö kan dessutom bidra till att möta en annan utmaning: den skeva könsfördelningen i Skellefteå och andra ställen i Västerbotten, där inflyttningen de senaste åren förstärkt ett redan ojämnt mönster.

Umeå

Umeås samlade elitmiljö har generellt kommit längre. Här finns ett Riksidrottsuniversitet med mer än 220 studenter som läser på elitidrottsavtal med anpassningar som underlättar den dubbla karriären. Kopplat till Idrottshögskolan finns fem idrotters utvecklingscentran. För utövare i exempelvis orientering eller skidor längd finns här ett omfattande extra stöd, inte minst med tränarresursen. Här finns dessutom fler än 15 idrotter etablerade med ett gymnasiealternativ, antingen NIU eller RIG, även där med tränarresurser, inte sällan i samarbete med föreningar och/eller förbund.

Här kommer arbetet mer handla om att ”täta luckorna” för att ta nästa steg, inte minst nästa steg sett till idrottslig prestation. För även om vi har många elitutövare saknar vi i de flesta idrotter de främsta. De har en tendens att söka sig till andra miljöer. I Umeå kommer det vara extra intressant att titta på alternativ till akademiska studier för den dubbla karriären, att stärka organisationerna som elitidrotten bedrivs i vardagen och att samordna gemensamma resurser. Här kan också den sociala dimensionen – personlig utveckling - för elitidrottaren få extra uppmärksamhet.

Det finns redan viktiga erfarenheter och resurser att bygga vidare på. Vårt tidigare utvecklings- och visionsarbete identifierade tre huvudområden – hälsosam prestationsutveckling, personlig utveckling och verksamhetsutveckling – och skissade en modell med två nav i Umeå och Skellefteå samt en samordnad stödapparat. Arbetet var brett förankrat men stannade när finansiering för båda naven inte kunde säkras. Huvuddragen är fortfarande relevanta; skillnaden i dag är att behovet är ännu mer påtagligt.

Därför föreslår vi en ny för-etableringsfas (fas 0,5), som utvecklar och anpassar modellen efter lokala förutsättningar – med två tydliga nav och en sammanhållen helhet för hela Västerbotten.

Syfte och mål

Syftet med för-etableringsfasen är att snabbt komma i gång och lägga grunden för en sammanhållen elitidrottsmiljö i Västerbotten. Fokus är att skapa styrning, samverkan och finansiering som krävs för att bygga långsiktigt, med två nav i Skellefteå och Umeå.

Målet är inte att omedelbart bygga hela miljön på en gång, utan att stegvis etablera en sammanhållen och hållbar modell som omfattar tre centrala områden: prestationsutveckling, personlig utveckling och verksamhetsutveckling. Att kunna bo kvar, leva och utvecklas – och samtidigt bli riktigt bra på sin idrott – är drivkraften bakom satsningen.

Mål:

1. Att ha en styrningsstruktur som håller ihop processen och skapar stabil grund för nästa fas.
 - Styrgrupp/ledning etablerad.
 - Tydliga roller och ansvar.
 - Gemensamma arbetssätt för prioritering, beslut och kommunikation.
 - Förberedda uppföljningsmått och indikatorer som beslutsunderlag inför fas 1.

2. Att ha kapacitet genom en samordnare som driver utvecklingen med tydligt mandat.
 - Samordnare anställd och verksam.
 - Mandat och uppdrag fastställda.
 - Kontaktvägar och intern koordination på plats.
3. Att ha etablerat nyckelpartners och en plan för strategisk kommunikation.
 - Partnerskap är etablerade med ett antal nyckelaktörer genom avtal eller avsiktsförklaringar, till exempel offentliga organisationer, näringslivsaktörer, utbildnings- och forskningsmiljöer samt testmiljöer/labbar.
 - Strategisk kommunikation mot intressenter och allmänhet för att stärka förankring, legitimitet och attraktionskraft.
4. Att ha en finansieringsmodell för idrottsföreningar och elitidrottare som är tydlig och rättvis.
 - Modellen visar hur föreningar och utövare bidrar (t.ex. medlemskap/avgift per aktiv eller nivåer) och vad de får tillbaka i form av tillgång till elitidrottsmiljöns tjänster.
5. Att ha säkrat finansiering för fas 1 (ca år 1–3) så att genomförandet kan starta på stabil grund.
 - Budget motsvarande ca 3,5 Mkr för bemanning av en elitidrottssamordnare och två elitidrottsutvecklare.

Budget och finansieringsplan (fas 0,5, 12 månader)

Kostnadspost	Belopp (SEK)	Kommentar
Personalkostnader	770 000	Projektledare/samordnare för koordinering och utveckling, 100 % omfattning 12 månader
Indirekta kostnader (15 %)	115 000	Kontor, administration, IT
Resor och logi	25 000	Möten, dialoger, förankring i Skellefteå/Umeå
Övriga verksamhetskostnader	90 000	Kommunikation, workshops, externa tjänster

Total budget år 1 1 000 000

Finansiär	Belopp (SEK)
<i>Skellefteå kommun</i>	<i>400 000</i>
<i>Umeå kommun</i>	<i>400 000</i>
<i>RF-SISU Västerbotten</i>	<i>200 000</i>
<i>SUA</i>	<i>?</i>

Tidsplan

Januari 2026 – december 2026

Projektorganisation

Projektägare/huvudsökande

- RF-SISU Västerbotten

Tänkbara samverkanspartners

- Skellefteå kommun
- Umeå kommun
- Skellefteå University Alliance (SUA)
- Umeå universitet
- Luleå Tekniska universitet
- Region Västerbotten

Samverkansparterna bidrar med resurser i form av finansiering, kompetens och tid. Detta kan omfatta såväl ekonomiska medel som personalinsatser, tillgång till nätverk, eller kunskapsmiljöer.

Styrning

En styrgrupp med representanter från de finansierande aktörerna tillsätts, med mandat att fatta beslut om prioriteringar och inriktning.

En projektledare/samordnare anställs av RF-SISU Västerbotten med uppdraget att driva processen, koordinera aktörer och utveckla affärsmodellen för långsiktig finansiering.

Tjänsteskrivelse

2025-12-16

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00714

Motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att anse motionen besvarad med hänvisning till nämndinitiativet Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun (KS-2025/00672)

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 22/2025 kommunfullmäktige att

- ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

För- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig på motionen. FGN föreslår att anse motionen besvarad med hänvisning till det nämndinitiativ *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun* som alla partier står bakom. GVN föreslår att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån formulerade förutsättningar i sitt yttrande, bland annat att den genomförs av oberoende extern forskare, att tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts och att det finns en tydlig beställning av uppdragets riktning.

Jämställdhetsutskottet har också yttrat sig.

Stadsledningskontoret anser att motionen ska anses besvarad med hänvisning till nämndinitiativet som för- och grundskolenämnden hänvisar till.

Beslutsunderlag

Motion 22/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Jämställdhetsutskottets yttrande

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00714

Beslutet ska skickas till

Motionären

FGN, GVN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

§ 85

Diariennr: SK-2025/00496

Yttande om motion (L) 22/2025 - Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor - KS-2025/00714

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad utifrån det nämndinitiativ "*Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun*" (Diarienummer KS-2025/00672) som alla partier står bakom och beslutades av Kommunstyrelsen 250812.

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämnden har tillsammans med Gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden fått i uppdrag att besvara Liberalernas motion, 22/2025, *Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor*.

I motionen lyfter Liberalerna fram Malmö och Stockholm som kommuner som kartlagt förekomsten av antisemitism i skolmiljö.

Motionens förslag är att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge skolenämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- att ge skolenämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- att uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

Yttrande

För- och grundskolenämndens ansvarsområde är tydligt reglerad i nationell lagstiftning såsom skollag (2010:800) och läroplan för de olika skolformerna.

Huvudmannens ansvar enligt styrdokumentet är att främja demokrati, en god värdegrund och allas lika värde. En viktig del av huvudmannens arbete är att motverka kränkande behandling och diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Inom förskola och skola bedrivs ett aktivt och systematiskt arbete för att motverka kränkande behandling och

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

diskriminering utifrån rättslig reglering och huvudmannens rutiner. Arbetet följs upp av huvudmannen bland annat genom återkoppling på förekomsten av anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna. Enstaka anmälningar berör antisemitism och den mest förekommande anmälningsgrunden är afrorasism.

Anmälningarna rör huruvida en individ har varit utsatt av kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet, det i sig behöver inte betyda att personen inte känner rädsla för att visa sin judiska identitet. Mot bakgrund av detta och rådande samhällsklimat, kan det finnas anledning att ytterligare kartlägga förekomsten av antisemitism i Umeås skolor. En kartläggning skulle kunna ge Umeå kommun fördjupad kunskap om rasismens bakgrundsfaktorer, för att kunna förklara även annan form av rasism. En sådan kartläggning bör genomföras utifrån följande förutsättningar:

- Kartläggningen utförs av en oberoende extern forskare
- Tillräckliga resurser i form av tid och kompetens säkerställs
- Uppdragets inriktning definieras genom en tydlig beställning

Sammanfattningsvis skulle en kartläggning av förekomsten av antisemitism i Umeå kommuns skolor bidra till ett förstärkt arbete att motverka alla former av rasism. För- och grundskolenämnden föreslår därför bifall till motionen, förutsatt att den genomförs utifrån föreslagna förutsättningar.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion – Åtgärder mot antisemitism i Umeås skolor

Beredningsansvariga

Lina Gullbrand, skolstrateg

Marie Karling, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas tillksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med KS-2025/00714**Yrkande**

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

Maria Lindvall (-)(L), Centerpartiet och Moderaterna för bifall till tjänsteskrivelsen

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet för att anse motionen besvarad utifrån det nämndinitiativ *”Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun” (Diarienummer KS-2025/00672)* som alla partier står bakom och beslutets av Kommunstyrelsen 250812.

Propositionsordning

Ordföranden prövar Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiets yrkande mot tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden bifaller Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiets yrkande.

Reservation

M, C och Maria Lindvall (-)(L)

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

§ 115

Diariennr: SK-2025/00495

Yttrande om motion (L) 22/2025 - Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån nedan formulerade förutsättningar.

Mariam Salem (MP) avstår från att delta i beslutet

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tillsammans med för- och grundskolenämnden fått i uppdrag att besvara den motion Liberalerna har inkommit med, 22/2025, *Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor*.

Liberalerna lyfter fram Malmö och Stockholm som exempel på kommuner som kartlagt förekomst av antisemitism i skolmiljö.

Det förslag som läggs fram i motionen är att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge skolenämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- att ge skolenämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- att uppdragen redovisas i kommunfullmäktige.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarområde är reglerade i styrdokumentet Skollagen (2010:800) och Läroplanen för gymnasieskolan (Gy11/Gy25). Huvudmannens ansvar är att främja demokrati, en god värdegrund och allas lika värde. Inom nämndens ansvarsområde bedriver vi ett aktivt arbete för allas lika värde, mot kränkande behandling och diskriminering baserat på de sju diskrimineringsgrunderna.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

Det är avgörande att dessa värden aktivt integreras i skolans vardag – i undervisning, bemötande och kultur – och inte enbart finns i styrdokumentet. Detta sker särskilt genom kurser och ämnen inom de samhällsorienterade ämnena som ingår i alla elevers program. Genom detta arbete bidrar skolan till att forma medvetna, ansvarstagande och demokratiska samhällsmedborgare.

Fortbildning för personal sker återkommande i olika frågor som rör etnicitet och religion. Hösten 2025 kommer lärare i samhällskunskap, religion och historia, skolläring samt elevhälsa få en heldagsutbildning i arbete mot antisemitism.

Alla gymnasieskolor har, enligt skollagen, en årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling. I anmälningsskylten har de sju diskrimineringsgrunderna lagts till för att bättre kunna följa upp vilken typ av kränkning som skett: etnicitet, funktionsnedsättning/bristande tillgänglighet, kön, könsidentitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och ålder.

Huvudmannen följer upp detta arbete genom återrapportering av anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna. Vid analysen inför senaste återrapporten fann man endast ett ärende rörande islamofobi under föregående läsår och inga ärenden gällande antisemitism.

Då anmälningarna endast rör utsatthet baserat på etnisk tillhörighet – och därmed inte avspeglar den eventuella rädslan för att uttrycka en judisk identitet – behövs ytterligare insikt. Med tanke på det rådande samhällsklimatet finns det stöd för att genomföra en specifik kartläggning av antisemitism i Umeås skolor. Resultatet skulle ge kommunen strategisk och fördjupad kunskap om rasismens bakgrundsfaktorer, vilket också underlättar förståelsen för annan främlingsfientlighet.

Kartläggningen bör genomföras utifrån nedanstående premisser för att säkerställa dess kvalitet och relevans:

- Genomförs av oberoende extern forskare.
- Tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts.
- Tydlig beställning av uppdragets riktning.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

En kartläggning av antisemitism i Umeå kommuns skolor bedöms kunna förstärka det pågående arbetet mot all form av rasism. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår därför bifall till motionen, under förutsättning att kartläggningen genomförs enligt de föreslagna premisserna.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion - Åtgärder mot antisemitism i Umeås skolor

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se märk ämnesraden med diariernr: KS-2025/00714

Yrkanden

Socialdemokraterna, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet för bifall till tjänsteskrivelsens förslag beslut.

Inga motyrkanden finns.

Tilläggsyrkande

Liberalerna för att det i avsnittet gällande premisser ska läggas till en fjärde punkt:

-Uppdraget ska vara redovisat senast 2026-08-31

Moderaterna, Kristdemokraternas och Centerpartiet för bifall till Liberalernas tilläggsyrkande.

Socialdemokraterna för avslag till Liberalernas tilläggsyrkande.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Mariam Salem (MP) avstår från att delta i beslutet

Ordföranden prövar vidare Liberalernas tilläggsyrkande, avslag mot bifall, och finner att nämnden beslutar att avslå Liberalernas tilläggsyrkande.

Reservation: Anders Norqvist (L) reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet till förmån för eget yrkande.

MOTION TILL UMEÅ KOMMUNFULLMÄKTIGE

Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor

Stockholm stad har tidigare beslutat att kartlägga antisemitismen i stadens skolor. Detta efter att Malmö stad den 18 februari 2021 presenterat rapporten "Skolgårdsrasism, konspirationsteorier och utanförskap - en rapport om antisemitism och det judiska minoritetskapet i Malmös förskolor, skolor, gymnasier och vuxenutbildning".

Rapporten är framtagen i samverkan med Judiska församlingen i Malmö och det konstateras att judiska barn i Malmö känner sig otrygga och vågar inte visa att de är judar, av rädsla för att bli utsatt för hot och hat. De judiska församlingarna uppmanar nu andra kommuner i landet att göra liknande kartläggningar. Vi vet att även i Umeå känner sig flera judiska barn otrygga, något vi aldrig kan acceptera – i synnerhet inte i en öppen och bildad kommun som Umeå.

Skolan är den plats där alla barn och unga möts – och tyvärr där fördomar ibland kan ta sin början. Genom tidig kartläggning och utbildning kan vi förebygga hat, ge lärare verktyg att ingripa och säkerställa att ingen elev tvingas dölja sin identitet av rädsla. Det arbetet är avgörande för att försvara demokratin och allas lika värde.

Umeå kommun bör därför ta inspiration från dessa två kommuner och ta fram en liknande rapport, med konkreta förslag på åtgärder för att minska antisemitismen i kommunens skolor.

Vi yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- att ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- att uppdragen redovisas i kommunfullmäktige.

Umeå den 21 augusti 2025

Hanna Lundin Jernberg
Anders Norqvist

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag2025-12-11

§ 64

Diariennr: KS-2025/00714

JUSK yttrande på motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)**Beslut**

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att anse motionen besvarad med hänvisning till nämndinitiativet
Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun (KS-2025/00672)

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 22/2025 kommunfullmäktige att

- ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

I motionen hänvisar Liberalerna till Malmö och Stockholm som har kartlagt förekomsten av antisemitism i skolmiljö och konstaterat en upplevelse av otrygghet och utsatthet bland judiska barn. Motionärerna önskar därför att en liknande kartläggning med åtgärdsplan genomförs även i Umeå.

För- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig på motionen. FGN föreslår att anse motionen besvarad med hänvisning till det nämndinitiativ *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun* som alla partier står bakom. GVN föreslår att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån formulerade förutsättningar i sitt yttrande, bland annat att den genomförs av oberoende extern forskare,

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-12-11

att tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts och att det finns en tydlig beställning av uppdragets riktning.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Skolverket publicerade i december 2025 rapporten *Antisemitism i skolan* där man genom intervjuer och enkäter med huvudmän, rektorer, lärare och annan personal samt elever har undersökt barns, elevers och personals upplevelser av nutida antisemitiska uttryck, incidenter och attityder i skolväsendet samt redogjort för hur skolväsendet arbetar för att motverka antisemitism. Umeå kommun har deltagit i undersökningen. I rapporten framkommer att antisemitism kan ta sig många olika uttryck och vara såväl tydliga och medvetna som mer omedvetna i form av jargong och språkbruk. Samma rapport lyfter ett behov av såväl kunskap som systematiskt arbete mot antisemitism. Bristen på kunskap riskerar att leda till att antisemitiska kränkningar inte identifieras som sådana utan ryms inom generella kränkningsanmälningar eller att exempelvis klottrade hakkors hanteras som skadegörelse utan att en koppling till antisemitism görs.

En kategori av antisemitiska uttryck som rapporten identifierat är uttryck kopplat till högerextremism. Här återfinns även uttryck för bredare antidemokratiska åsikter där motstånd mot till exempel frågor som rör jämställdhet och hbtqi blandas med antisemitism. Det är därför angeläget att arbeta med frågorna även utifrån skolans bredare uppdrag att främja demokrati, en god värdegrund och allas lika värde.

Båda skolnämnderna redogör i sina yttranden för de aktiva insatser som idag görs för att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Nämnderna vidhåller att en kartläggning av förekomsten av antisemitism i Umeå kommuns skolor skulle kunna bidra till ett förstärkt arbete att motverka alla former av rasism.

I augusti 2025 beslutade kommunstyrelsen om nämndinitiativet *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun* (KS-2025/00672) där stadsledningskontoret bland annat får i uppdrag att i dialog med relevanta aktörer ta fram en åtgärdsplan för att motverka antisemitiska hatbrott samt för att förstärka samhällets stöd till de som drabbas, ta fram förslag på förstärkningar av de kunskapshöjande insatserna i kommunen om antisemitism, göra en genomlysning av de insatser som i dag vidtas mot antisemitism och av de insatser som vidtas

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag2025-12-11

för att förhindra framväxten av våldsbejakande antisemitiska och rasistiska rörelser samt för att förhindra radikaliserings av unga in i dessa rörelser. I uppdraget ingår också att vid behov föreslå ytterligare åtgärder för att motverka hat samt för främjande av judiskt liv i Umeå. I nämndinitiativet hänvisas särskilt till behovet av kunskapshöjande insatser om antisemitism och att en viktig del av detta arbete måste äga rum i skolan.

Jämställdhetsutskottet instämmer i vikten av större kunskap om och aktiva insatser mot antisemitism för att säkerställa att såväl elever som personal är trygga i skolan men också för att stärka de grundläggande demokratiska värderingarna i enlighet med skolans uppdrag.

Beslutsunderlag

Motion 22/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Nämndinitiativ Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun (KS-2025/00672)

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Josefin Gustafsson (M) och Lucas Nilsson (KD) – bifall till motionen.**Charlotta Westerlund (S) för Socialdemokraterna** – bifall till tjänsteskrivelsen (anse motionen besvarad)**Propositionsordning som godkänns**

Tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad) mot bifall till motionen. Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-12-11

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-01-08

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00728

Motion 23/2025: Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå; Hanna Lundin Jernberg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att anse motionen besvarad i enlighet med individ - och familjenämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Hanna Lundin Jernberg (L)

- att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att i samverkan med Region Västerbotten etablera ett Mini-Maria i Umeå
- att en gemensam arbetsgrupp mellan kommunen och regionen tillsätts för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Individ- och familjenämnden har yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att motionen ska anses besvarad. Nämnden hänvisar till nuvarande arbetssätt fungerar väl samt att det pågår ett arbete med att tydliggöra hur samsjuklighetsreformen kommer att påverka verksamheter riktade mot skadligt bruk och beroende. Kommunen bör därmed avvakta resultatet av det arbetet innan någon förändring görs av hur verksamheterna är organiserade.

Beslutsunderlag

Motion 23/2025

Individ- och familjenämndens yttrande

Beslutet ska skickas till

Motionären

IFN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2025-12-17

§ 286

Diariennr: IFN-2025/00250

Yttrande över Motion 23/2025 - Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-10-17 och föreslår att kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Reservation

Liv Zetterberg (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Liberalerna att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att etablera ett Mini-Maria i Umeå i samverkan med Region Västerbotten samt tillsätta en gemensam arbetsgrupp mellan kommun och region för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Förvaltningens förslag till yttrande är daterat 2025-10-17. Under ärendets beredning har synpunkter inhämtats från verksamhetschef och biträdande verksamhetschef individ- och familjeomsorg, enhetschef och medarbetare från Ingången, avdelningschef Ungdomsmottagningen samt enhetschef för Alkohol- och drogmottagningen.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkar bifall till motionen.

Andreas Sellstedt (V) yrkar avslag till motionen.

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

Andreas Lundgren (S) och Igor Hell (M) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att anse motionen besvarad.

Arbetsutskottets beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkande att bifalla motionen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Andreas Sellstedt (V) yrkande att avslå motionen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Andreas Lundgrens (S) och Igor Hells (M) yrkande att bifalla tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att anse motionen besvarad, och finner att motionen ska anses besvarad.

Individ- och familjenämndens beslutsordning**Yrkande**

Jenny-Ann Danell (L) yrkar bifall till motionen.

Liv Zetterberg (V) yrkar avslag på motionen.

Andreas Lundgren (S) och Igor Hell (M) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att anse motionen besvarad.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer yrkandena mot varandra och finner att individ- och familjenämnden beslutar att anse motionen besvarad.

Reservation

Liv Zetterberg (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande enligt följande: "Vänsterpartiet reserverar sig mot att anse motionen besvarad, eftersom ett besvarande skulle innebära att man redan gör det som motionen avser, eller är i processen att införa detta. I yttrandet från förvaltningen anges i stället bland annat att man bör avvakta resultatet från samsjuklighetsutredningen innan man inför en ny struktur för målgruppen. Vänsterpartiet yrkar därför avslag på motionen."

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-10-17

Motion 23/2025 - Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

Beredningsansvariga

Lina Rolén Nordin, utredare

Lena Bolin, utredare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

En Mini-Maria mottagning vänder sig till ungdomar och unga vuxna upp till 21 år som har frågor eller bekymmer kopplade till alkohol eller droger samt deras föräldrar eller anhöriga. Idag finns Mini-Maria mottagningar i många städer och regioner i landet och har med sin framgångsrika modell hjälpt många ungdomar och unga vuxna samt deras anhöriga.

På dessa mottagningar arbetar socionomer, sjuksköterskor, psykologer och läkare och består av ett samarbete mellan kommun och region för klientgruppen de möter.

Redan 2011 sedan lämnade Liberalerna in en motion om att Umeå kommun tillsammans med dåvarande Västerbottens läns landsting skulle utreda frågan om att starta ett så kallat "Mini-Maria" för att förbättra arbetet kring ungdomar med beroendeproblematik. Det vi lyfte då var att Umeå redan har stora delar av resurserna på plats – det handlar främst om samordning. Det vidhåller vi även idag och behovet av en Mini-Maria mottagning kvarstår. Tvärtom har det blivit än mer angeläget. Vid Umeå Brå:s sammanträde innan sommaren när det var tema narkotika framhöll en tjänsteperson att en etablering av Mini-Maria skulle vara mycket värdefull. Detta visar att frågan fortfarande är aktuell och bör prioriteras.

Jag yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna att i samverkan med Region Västerbotten etablera ett Mini-Maria i Umeå.
2. Att en gemensam arbetsgrupp mellan kommun och region tillsätts för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Umeå den 22 augusti 2025

Hanna Lundin Jernberg (L)

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion 23/2025 - Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Liberalerna att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att etablera ett Mini-Maria i Umeå i samverkan med Region Västerbotten samt tillsätta en gemensam arbetsgrupp mellan kommun och region för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Aktuellt kunskapsläge

Enligt Socialtjänstlagen¹ (2025:400) ska socialnämnden arbeta förebyggande mot skadligt bruk och beroende av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel och spel om pengar samt öka kunskapen om dess skadeverkningar (6 kap. 6–7 §§). Kommuner ska ingå samverkansöverenskommelser med regionen gällande personer som har ett skadligt bruk eller beroende (7 kap. 2 §). Socialnämnden ska erbjuda insatser till personer som behöver stöd eller vård för att lämna ett skadligt bruk eller beroende (13 kap. 10 §). Socialnämnden ska arbeta för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden och genom uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete förhindra att barn och unga far illa (18 kap. 1-2 §). Socialnämnden ska förebygga och motverka skadligt bruk och beroende och brottslighet bland barn och unga (3-4 §). I frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa ska socialnämnden ta initiativ till och samverka med andra som berörs (6 §).

I den nationella strategin för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar (ANDTS) 2022–2025² finns sju långsiktiga mål för arbetet. De övergripande målen för politiken är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, minskat tobaksbruk samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande. I Umeå kommun bedrivs många olika typer av förebyggande arbete inom förvaltningarna, ofta genom olika former av samverkan. Förebyggande arbete för att minska skadorna

¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2025400_sfs-2025-400/, hämtad 2025-10-20.

²

<https://www.regeringen.se/contentassets/4e3f6172f23a4564a8f2604a206e0323/en-samlad-strategi-for-alkohol--narkotika--dopnings--och-tobakspolitiken-samt-spel-om-pengar-20222025-skr-202122213>, hämtad 2025-10-20.

kopplade till ANDTS är också en del av Umeå kommuns brottsförebyggande arbete och Umeå växer tryggt och säkert (UVTS)³.

Nationella undersökningar visar att alkoholkonsumtionen har minskat bland skolelever under de senaste tjugo åren men att utvecklingen har planat ut under de senaste tio åren⁴. Narkotikaanvändningen bland skolelever är dock i stort oförändrad under de senaste tjugo åren, även om det finns skillnader mellan olika år⁵. Spel om pengar har ökat bland skolelever under de senaste 6 åren, det är betydligt vanligare att pojkar spelar än att flickor gör det. Andelen flickor som spelat om pengar är 8 resp. 9 procent (högstadiet, gymnasiet), men det har skett en ökning över tid gällande den äldre åldersgruppen. Andelen pojkar som spelat om pengar är 27 resp. 43 procent (högstadiet, gymnasiet). Bland pojkarna ses en ökning över tid i båda åldersgrupperna men även i fråga om hur mycket pengar ungdomarna har spelat för, och en ökning i andelen som har ett riskabelt spelande⁶. Studier visar också att det finns ett samband mellan användning av alkohol, narkotika och tobak och ett riskabelt spelande om pengar bland skolelever⁷.

Enligt Umeå kommuns undersökning Unga 24 - Hur mår tonåringarna i Umeå kommun? har över 60 % av ungdomarna inte druckit alkohol, och över 90 % har aldrig testat narkotika. I Umeå har det både skett en minskning av alkoholkonsumtionen och narkotikaanvändningen sedan undersökningen började göras 2014. I enkäten 2024 uppger var femte

³<https://www.umea.se/omsorgochstod/tryggochsaker/brottsforebyggandearbete/for/ebygandearbeteblandunga.4.7a4d9d5619535c6c4edd8ce.html>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.umea.se/omsorgochstod/tryggochsaker/brottsforebyggandearbete/andtsalkoholnarkotikadopningtobakochspel.4.7a4d9d5619535c6c4edda74.html>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.umea.se/download/18.10e7c32f193f154e9e67f9f/1736837690011/Ume%C3%A5%20v%C3%A4rde%20tryggt%20och%20s%C3%A4kert,%20aktivitetsplan%202024%E2%80%932026.pdf>, hämtad 2025-10-20.

⁴ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/andts-anvandning-och-ohalsa/anvandning-och-omfattning-av-andts-i-befolkningen/alkoholkonsumtion/alkoholkonsumtion-bland-barn-och-unga/>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.can.se/app/uploads/2024/11/can-rapport-230-cans-nationella-skolundersokning-2024.pdf>, s 21, hämtad 2025-10-20.

⁵ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/andts-anvandning-och-ohalsa/anvandning-och-omfattning-av-andts-i-befolkningen/narkotikaanvandningen-och-utvecklingen/narkotikabruk-bland-unga/>, hämtad 2025-10-20.

⁶ <https://www.can.se/app/uploads/2024/11/can-rapport-230-cans-nationella-skolundersokning-2024.pdf>, s 47-53, hämtad 2025-10-20.

⁷ <https://www.can.se/app/uploads/2022/08/can-fokusrapport-15-2022.pdf>, s 7-8, hämtad 2025-10-20.

ungdom att de har testat alkohol någon eller några gånger, ungefär 15 procent dricker någon gång per månad och 3-4 procent dricker alkohol varje helg eller oftare. Fyra procent av killarna och två procent av tjejerna har använt narkotika under de senaste 30 dagarna eller de senaste tolv månaderna. Två procent för mer än tolv månader sedan⁸.

Maria ungdom och Mini-Maria

Maria Ungdom erbjuder öppenvård, akutvård och heldygnsvård för unga upp till 25 år som har problem med alkohol, narkotika, läkemedel eller spel om pengar. Det finns över 20 mini-Maria mottagningar i Stockholm. Mini-Maria kallas mottagningarna som samarbetar med socialtjänsten och den kommun som ungdomen är folkbokförd i, vissa av dessa riktar sig till unga vuxna. De flesta har åldersgränsen 20 eller 21 år, men det finns också mottagningar som har en högre åldersgräns⁹. Mini-Maria mottagningar finns också i många andra kommuner runt om i landet och gemensamt för verksamheterna är att de vänder sig till ungdomar och unga vuxna som har problem kopplade till alkohol, droger och spel om pengar. Stödet som erbjuds riktar även till föräldrar och andra närstående, och de har ofta öppet vardagar på dagtid. Forskning visar att två av tre ungdomar som varit i kontakt med en Maria-mottagning inte förekommer i register som tyder på att de fortsatt använder droger ett år efter kontakten med mottagningen. Ett annat resultat är att gruppen ungdomar är mycket heterogen, att det finns skillnader mellan ungdomarna i vilken utsträckning de upplever andra svårigheter såsom psykisk ohälsa parallellt med droganvändningen¹⁰.

Linköpings Mini-Mariamottagning¹¹ riktar sig till ungdomar som har ett riskbruk eller är beroende av alkohol eller droger eller där dataspelandet blivit ett problem. När det gäller alkohol och droger vänder sig verksamheten till de som är mellan 13-20 år och den del som rör tv- och dataspel riktar sig till ungdomar upp till 17 år. Stödet ges utifrån individens behov och kan handla om rådgivning, stöd och behandling, föräldrastöd och familjebehandling som stärker föräldraskapet. Medicinsk bedömning

⁸ <https://www.umea.se/download/18.7a4d9d5619535c6c4edc961/1742223687821/Unga%2024%20Rapport.pdf>, s 66, 68, hämtad 2025-10-20.

⁹ <https://www.mariaungdom.se/vara-mottagningar/mini-maria/>, hämtad 2025-10-20.

¹⁰ <https://www.alkoholochnarkotika.se/vard/det-tycks-ga-bra-for-en-stor-grupp/>, hämtad 2025-10-20.

¹¹ <https://www.linkoping.se/omsorg-och-hjalp/barn-och-unga/alkohol-droger-eller-tvdator-spel/minimaria/>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.1177.se/Ostergotland/hitta-ward/kontaktkort/Ungdomsmottagningen-Mini-Maria-Psykiatriska-kliniken-i-Linkoping/>, hämtad 2025-10-20.

kan göras av läkare och psykologisk bedömning av psykolog, urinprovtagning sker vid behov. Mini-Maria i Linköping är en samordnad mottagning mellan Linköping kommun och Region Östergötland. På mottagningen arbetar behandlingssekreterare, läkare, psykolog, arbetsterapeut, sjuksköterska och skötare. I Göteborg finns tre minimariamottagningar¹² som vänder sig till ungdomar och unga vuxna upp till 21 år som har frågor eller bekymmer kopplade till alkohol eller droger samt deras föräldrar eller anhöriga. På mottagningarna arbetar socionomer, sjuksköterskor, psykologer och läkare. De erbjuder råd, stöd och behandling till ungdomar, föräldrar och anhöriga. Mini-Maria Göteborg är ett samarbete mellan Göteborgs Stad och Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Mini-Mariamottagningen Jämtland Härjedalen¹³ är ett samarbete mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner. Socialtjänst och hälso- och sjukvård samverkar för att erbjuda rådgivning och tidiga insatser för ungdomar och unga vuxna. På mottagningen arbetar socionomer, behandlare, sjuksköterskor, psykologer och läkare. Verksamheten riktar sig till unga upp till 21 år som önskar stöd kring alkohol, droger eller spel om pengar. Även vårdnadshavare eller annan närstående (anhörig eller vän) kan kontakta mottagningen vid oro för någon. Mini-Maria i region Gävleborg¹⁴ finns till för personer som bor i Sandvikens kommun, Hofors kommun eller Ockelbo kommun. Verksamheten riktar sig till ungdomar eller unga vuxna upp till 25 år och deras närstående som behöver stöd eller hjälp när det gäller alkohol, narkotika eller spel om pengar. På mottagningen finns samtalsbehandlare, sjuksköterska och läkare.

I Uppsala finns Team Maria Uppsala¹⁵. Verksamheten tillhör Region Uppsala och drivs i samarbete mellan barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri och socialtjänsten. Team Uppsala är en utredningsenhet som riktar sig till barn och ungdomar mellan 13-20 år med psykisk ohälsa och alkohol- och/eller drogbruk. Där kan den unge träffa läkare, sjuksköterska, psykolog och socionom och man kommer på remiss från myndighetsperson inom socialtjänsten eller från sjukvården. Team Maria kartlägger aktuellt och tidigare alkohol- och drogbruk samt utreder neuropsykiatriska

¹² <https://minimaria.se/>, hämtad 2025-10-20.

¹³ <https://www.minimariajh.se/>, hämtad 2025-10-20.

¹⁴ <https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-var-d-tandvard/samverkan-och-avtal/kommun--och-regionsamverkan/lokala-samverkansprojekt/minimaria--for-unga/>, hämtad 2025-10-20.

¹⁵ <https://www.1177.se/Uppsala-lan/hitta-var-d/kontaktkort/Team-Maria-Uppsala/>, hämtad 2025-10-20.

funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa såsom autism, adhd, depression, bipolär sjukdom och PTSD.

Region Norrbotten har tillsammans med Piteå kommun utrett ett införande av mini-Maria mottagningar i Norrbotten, inget politiskt beslut har ännu fattats i frågan.

Ungdomsmottagningar

Den första ungdomsmottagningen startades 1970¹⁶. Det finns inget register över ungdomsmottagningarna eller kriterier för verksamheterna, men en kartläggning från SKR visade att det finns 234 mottagningar i Sverige¹⁷. Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar har tagit fram riktlinjer¹⁸ och en handbok för mottagningarna. Enligt riktlinjerna är mottagningarnas övergripande mål "att främja fysisk och psykisk hälsa, med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa, samt rättigheter hos ungdomar". I riktlinjerna beskrivs också att "arbetet ska ske utifrån en helhetssyn i medicinskt, psykologiskt och psykosocialt perspektiv." Utgångspunkten är att varje person har rätt till kunskap, information, stöd och behandling. Mottagningarna ska rikta sig till ungdomar och unga vuxna från 12 till 25 år. Arbetet på mottagningarna ska utgå från de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen, ett ungdomsperspektiv, ett normmedvetet förhållningssätt och ett gott bemötande. De ska vara tillgängliga lågtröskelverksamheter, vissa är formellt en del av första linjen för psykisk hälsa. Personalen har tystnadsplikt och ska föra journaler. I riktlinjerna beskrivs även personalens tvärprofessionalitet och kompetenskrav, behov av resurser samt huvudmannaskap och ledning.

Uppföljningar som gjorts visar att ungdomar oftast ger positiva omdömen efter att ha besökt mottagningarna, det görs dock få uppföljningar av vilka effekter insatserna får vilket gör att det finns behov av mer kunskap inom det området¹⁹. En studie från Folkhälsomyndigheten och Umeå universitet har undersökt hur tre ungdomsmottagningar arbetar med ungas psykiska hälsa. Resultatet visar att ungdomsmottagningar utgör ett viktigt komplement till primärvården, barn- och ungdomspsykiatri och

¹⁶ <https://extra.skr.se/download/18.5627773817e39e979ef5e6b6/1642508836044/7585-880-7.pdf>, s 27, hämtad 2025-10-20.

¹⁷ <https://www.uppdragpsyiskhalsa.se/wp-content/uploads/2024/03/Kartlaggning-av-ungdomsmottagningarnas-arbete-pa-området-psyisk-halsa.pdf>, s 7, hämtad 2025-10-20.

¹⁸ <https://fsum.nu/wp-content/uploads/2024/05/riktlinjer-24.pdf>, hämtad 2025-10-20.

¹⁹ <https://extra.skr.se/download/18.5627773817e39e979ef5e6b6/1642508836044/7585-880-7.pdf>, s 7, 9, 45, hämtad 2025-10-20.

elevhälsan. Ungdomsmottagningarna i studien beskrev samverkan som avgörande för sitt arbete då de har begränsade resurser att ge stöd till unga med psykisk ohälsa. Mottagningarna som ingick i studien hade liknande värderingar och metoder, de arbetade aktivt för att nå ungdomar och för att öka tillgängligheten. En slutsats är också att ett första linjen uppdrag ger ungdomsmottagningen mer resurser och möjlighet att hjälpa fler, och att de som saknade det var benägna att göra mer än vad som rymdes i uppdraget för att hjälpa unga som annars skulle vara hänvisade till andra aktörer med sämre tillgänglighet²⁰.

Verksamheternas arbete

Ingången är en del av Ungdomsmottagningen Umeå men deras uppdrag skiljer sig åt. Verksamheterna drivs i samverkan mellan Region Västerbotten och Umeå kommuns socialtjänst och gymnasie- och vuxenutbildning. Verksamheterna är samlokaliserade, samverkar och kompletterar varandra men är separata verksamheter, båda verksamheterna är HBTQ-diplomerade.

Ungdomsmottagningens uppdrag är kortfattat att främja barn och ungas sexuella, psykiska och fysiska hälsa genom lättillgängliga och tidiga insatser. De ska särskilt beakta riskgrupper och vara en del av första linjen för bedömning och behandling av psykisk ohälsa, och samverka med kommunens socialtjänst och elevhälsa²¹. Ungdomsmottagningen driver appen Ungdomsmottagning Västerbotten där personer bland annat erbjuds videosamtal och chatt. Det finns också Ungdomsmottagningar i Vilhelmina, Lycksele och Skellefteå. Ungdomsmottagningen i Umeå har kring 20 medarbetare vilket innefattar sjuksköterskor/barnmorskor, dietist, samtalsbehandlare (psykologer, psykoterapeuter, kuratorer och sjuksköterskor med särskild utbildning) och läkare. En person som arbetar som skolpsykolog inom gymnasie- och vuxenutbildningens verksamhet arbetar 50 procent av sin tjänst på Ungdomsmottagningen i Umeå.

Inom individ- och familjeomsorgen är verksamheterna som erbjuder råd, stöd och samtal till personer som har oro för sig själv eller andra som rör alkohol, droger eller spel om pengar uppdelade efter ålder. Alkohol- och

²⁰ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/b06bc0f1449046a59a0f47d56dcf5d97/ungdomsmottagningarnas-betydelse-arbetet-ungas-psykiska-halsa.pdf>, s 6-7, hämtad 2025-10-20.

²¹ Avtal mellan Region Västerbotten och Umeå kommuns socialtjänst och gymnasie- och vuxenutbildning om Ungdomsmottagning, Dnr IFN-2024/00250. Se även <https://www.umo.se/hitta-mottagning/kontaktkort/Ungdomsmottagning-Umea/>, hämtad 2025-10-20.

drogmottagningen²² riktar sig till personer över 18 år som upplever negativa konsekvenser av alkohol, droger eller spel om pengar för egen del, är anhörig eller på annat sätt möter personer med risk för beroende. Mottagningen drivs i samverkan mellan Umeå kommun och Region Västerbotten, och de har avtal med kranskommunerna om att tillhandahålla stöd även för kranskommunernas invånare. Alkohol- och drogmottagningen ger kostnadsfri rådgivning, bedömning, samordning och behandling av korttidskaraktär. De erbjuder upp till fem individuella samtal om alkohol, droger eller spelande samt en kurs för att förhindra återfall. Anhöriga erbjuds också samtal enskilt eller i grupp, detta innefattar även stöd till personer som vuxit upp med föräldrar med beroende. Personer som tar kontakt får vara anonyma om de vill.

Inom individ- och familjeomsorgens första linje finns enheten för prevention och tidiga insatser vilken innefattar fyra verksamheter/funktioner: förebyggande operativt team, samordnare för SSPF ungdomsteam (samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid) och människan bakom uniformen (MBU), Fältgruppen och Ingången alkohol- och drogrådgivning. Ingången²³ är en alkohol- och drogmottagning för unga personer mellan 12 och 22 år. Ingångens uppdrag är att genom tidiga insatser ge råd, stöd och samtal till barn och unga samt deras anhöriga kring alkohol, droger och digitalt spelande. Ingången har tre medarbetare som är socionomer. De erbjuder rådgivning och information, motivation och stöd till förändring, hjälp till kontakt med andra verksamheter, digitala och fysiska samtal. Ingången erbjuder även drogtestar genom en annan aktör.

Ingången har tre delar i sitt uppdrag: att vara ett kunskapscentrum och ge information till allmänhet, föräldrar och skolor, att ge råd och stöd individuellt, till familjer och i grupper, samt att leda vidare personer som har större eller andra behov till andra verksamheter inom socialtjänsten och till insatser på specialistnivå. Ingången samarbetar och samverkar ofta med skolor och då framförallt med elevhälsan, både genom att informera/utbilda elever, vårdnadshavare och personal och i individuella ärenden. I individuella ärenden kan de träffa eleven på skolan tillsammans

²²<https://www.umea.se/omsorgochstod/missbrukochberoende/vardochradgivning/alkoholochdrogmottagningfordigover18ar.4.6749c6431748f66265b1359.html>, hämtad 2025-10-20.

²³<https://www.umea.se/omsorgochstod/missbrukochberoende/vardochradgivning/alkoholochdrogmottagningforungdomarialdern1222ar.106.4b0df14518498115f8e7d6.html>, hämtad 2025-10-20.

med elevhälsan, det gäller främst gymnasiet. Samverkan kan även ske i samband med händelser såsom om en elev tagit en överdos. Då kan medarbetare från Ingången träffa de närmast berörda eleverna och deras familjer tillsammans med elevhälsan och fältgruppen, men även att klassens elever erbjuds möjlighet att träffa Ingången och elevhälsan. Ingången samarbetar med Fältgruppen och de brukar hålla föräldragrupper tillsammans varje termin. De samverkar även med barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och med Alkohol- och drogmottagningen. Vid behov deltar Ingången i SIP-möten tillsammans med representanter från region, skola och socialtjänstens myndighetsutövning. Ingången deltar också i samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF) på Dragonskolan. Verksamheter som Ingången ofta hänvisar till är drogbehandlare inom familjebehandlingen, Beroendeenheten (+18 år), och Alkohol- och drogmottagningen (+18 år).

Ingången och Ungdomsmottagningen i Umeå kan hänvisa unga och anhöriga till varandra men också arbeta tillsammans beroende på vilka behov ungdomen har, samverkan kan exempelvis ske i fall där det behövs stöd både utifrån problem med alkohol eller droger och psykisk ohälsa. Stödet är en tidig insats av korttidskaraktär på primärvårdsnivå och det handlar mer om riskbruk än om beroende. Personer med större behov informeras om vilket stöd som finns att få inom andra delar av socialtjänsten, eller till vilken del av regionen de kan vända sig. Exempelvis finns ett brett utbud av föräldrastöd inom individ- och familjeomsorgen i Umeå, både individuellt och i grupp samt med fokus på olika typer av svårigheter²⁴.

Likheter och skillnader mellan befintliga verksamheter och Mini-Maria

Mini-Maria mottagningarna vänder sig ofta till unga personer upp till 20 eller 21 år och deras anhöriga som har frågor eller bekymmer som rör alkohol, droger eller spel om pengar. Ingången i Umeå har samma målgrupp även om åldersgränsen är 12-22 år. Mini-Maria mottagningarna bygger också på samverkan mellan kommun och region men stödet är samlat i en verksamhet, uppdraget är också avgränsat till problem som rör alkohol, droger och spel om pengar. Ingången och Ungdomsmottagningen är samlokaliserade och samverkar men de är separata verksamheter. Ungdomsmottagningen har genom sitt uppdrag att främja barn och ungas sexuella, psykiska och fysiska hälsa en bredare uppdrag än Ingången som

²⁴<https://www.umea.se/omsorgochstod/familjebarnochungdom/stodtillfamiljen/foraldraskapsstod.4.7d7d901172bb372c5d4354.html>, hämtad 2025-10-20.

ger råd, stöd och samtal till barn och unga samt deras anhöriga kring alkohol, droger och digitalt spelande.

De yrkesgrupper som ofta finns på mini-Maria mottagningen återfinns närmast samlat hos alkohol- och drogmottagningen förutom psykolog. Deras uppdrag som är riktat mot substansmissbruk är också mer likt mini-Maria mottagningarnas uppdrag. Till skillnad från hos mini-Maria mottagningarna görs inte utredningar hos Ungdomsmottagningen, Ingången och Alkohol- och drogmottagningen. Personer får ej behovsprövade insatser av korttidskaraktär utifrån de behov som beskrivs när de tar kontakt och i samtalen, och vid större behov kan stöd ges inom andra delar av socialtjänsten. Exempelvis inom Familjebehandlingen och Beroendeenheten som ger behovsprövade insatser. Sammanfattningsvis är bedömningen att det finns stöd för målgruppen men att det finns skillnader i hur verksamheterna är utformade och uppdelade.

Pågående förändringsarbete

Samsjuklighetsreformen handlar om att göra samhällets insatser till personer med samsjuklighet i form av beroendeproblematik och psykisk ohälsa mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade. Förslagen bygger på två statliga utredningar: *Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet* SOU 2021:93²⁵ och *Från delar till helhet - Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja* 2023:5²⁶. I detta ingår bland annat en förändring av huvudmannaskapet då all behandling av skadligt bruk och beroende föreslås bli ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård. Regeringen har tillsatt en delegation som planerar och förbereder för förändringen samt gör konsekvensanalyser och för dialog med berörda parter²⁷.

Regeringen gav i juni 2025 Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Kriminalvården, Läkemedelsverket, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering och Statens institutionsstyrelse i uppdrag att ta fram en myndighetsgemensam nationell

²⁵ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/11/sou-202193/>, hämtad 2025-10-20.

²⁶ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2023/01/sou-20235/>, hämtad 2025-10-20.

²⁷ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/01/delegation-ska-starka-insatserna-for-personer-med-samsjuklighet/>, hämtad 2025-10-20.

plan för beroendevård²⁸. Uppdraget ska samordnas och ledas av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Planen ska vara till stöd för införandet av mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och psykisk ohälsa (SOU 2021:93). Planen ska också vara till stöd för arbetet med förebyggande och tidiga insatser med fokus på barn och unga.

Förvaltningens synpunkter

Ungdomsmottagningen och Ingången har en samverkan som fungerat väl över tid och uppbyggda arbetssätt. Tillsammans med andra delar av socialtjänsten tillhandahåller Ingången stöd för barn och unga som har problem med alkohol, narkotika eller spel om pengar och deras anhöriga. I fall där det finns en kombinerad problematik, exempelvis med psykisk ohälsa, kan Ungdomsmottagningen och Ingången komplettera varandra. Verksamheterna beskriver dock att det finns ett behov av att utveckla stödet för personer under 18 år med samsjuklighet.

Det behöver tydliggöras hur ansvaret för att ge stöd till barn och unga som har problem med alkohol, droger eller digitalt spelande och deras anhöriga ska fördelas, och vad som ingår i begreppet behandling och tidiga insatser. Utifrån att nuvarande verksamheter och arbetssätt fungerar väl och mot bakgrund av att det pågår ett arbete med att tydliggöra hur samsjuklighetsreformen kommer att påverka verksamheter riktade mot skadligt bruk och beroende är bedömningen att kommunen bör avvakta resultatet av det arbetet innan någon förändring görs av hur verksamheterna är organiserade.

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Lina Rolén Nordin
Utredare

28

<https://www.regeringen.se/contentassets/c6b2e3c030d84134a13b8e6e63710877/uppdrag-att-ta-fram-en-myndighetsgemensam-nationell-plan-for-en-bättre-beroendevard-och-ett-starkt-forebyggande-arbete-s202501284.pdf>, hämtad 2025-10-20.

Tjänsteskrivelse

2025-12-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00758

Motion 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan; Tobias Holmbom (V)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att avslå motionen i enlighet med tekniska nämndens, för- och grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttranden.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har anmält rubricerad motion och föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- att uppdra till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i grund- och gymnasieskolan.

Tekniska nämnden och skolenämnderna har yttrat sig och föreslår att motionen ska avslås. Nämnderna hänvisar sammanfattningsvis till att förslaget inte är genomförbara utifrån nämndernas nuvarande budget.

Beslutsunderlag

Motion 25/2025

Tekniska nämndens yttrande

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

TN, FGN, GVN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Motion till Umeå kommunfullmäktige, 2025-04-01

Inför avgiftsfri frukost i skolan

Att äta en näringsrik frukost är avgörande för barns och ungas koncentrationsförmåga, inlärning och allmänna välbefinnande. Därför är det särskilt oroväckande att den senaste enkätundersökningen Unga 24 visar att en allt större andel av eleverna i Umeå kommun väljer att hoppa över frukosten innan skolan. Hela 33 procent av flickorna och 25 procent av pojkarna äter inte frukost hemma - siffror som stadigt ökat de senaste tio åren. Det är en skrämmande utveckling, särskilt med tanke på att vi ser växande problem med kriminalitet bland unga samt ett utanförskap som konsekvens av ofullständiga gymnasiebetyg.

De senaste årens ekonomiska kriser med stigande priser på bland annat mat har lett till att många familjer har fått minskade marginaler, vilket har påverkat deras möjlighet att erbjuda sina barn en näringsrik frukost. Flera skolor i landet har tidigare vittnat om hungrigare elever och en ökad åtgång av skolmat, särskilt på måndagar och fredagar. Detta indikerar att barn får i sig för lite mat hemma under helgerna, vilket i sin tur påverkar deras mående och prestation i skolan. I ett samhälle där barns möjlighet att äta sig mätta påverkas av familjens ekonomi, har skolan ett viktigt kompensatoriskt uppdrag. Ingen elev ska behöva gå hungrig och ingen familj ska behöva oroa sig för om deras barn får tillräckligt med näring för att orka med en skoldag.

Flera kommuner runt om i Sverige har redan infört kostnadsfri skolfrukost och har sett tydliga förbättringar i elevernas skolgång. Hälften av kommunerna i Stockholms län erbjuder nu gratis skolfrukost, någonting som har fallit väl ut. I Botkyrka har både elever och personal noterat att det blivit lättare för eleverna att koncentrera sig och prestera bättre i skolan. Dessa exempel visar att en sådan satsning inte bara är genomförbar, utan också ger konkreta positiva resultat både för elever och skolpersonal. I Umeå kommun har Rädda Barnens ungdomsförbund genom initiativet Frukostklubben tidigare erbjudit gratis frukost till elever på Ersboda och Ålidhem innan skoldagens början, vilket också varit uppskattat och värdefullt. Det finns därigenom både ett konstaterat behov såväl som goda exempel som motiverar ett införande av frukost i skolan.

Vänsterpartiet har tidigare motionerat om att utreda detta. Sedan dess har det gått två år. Umeå kommun har ännu inte gjort någonting trots att problemet med att elever hoppar över frukosten hemma har förvärrats. Nu är det hög tid att göra slag i saken. Vi anser därför att kommunen tar ett nytt tag i frågan och utreder former för en kostnadsfri skolfrukost och planerar för ett införande.

Vänsterpartiet yrkar:

att kommunfullmäktige ger i uppdrag till tekniska nämnden, för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att hitta former för att införa kostnadsfri frukost för elever i kommunens grund- och gymnasieskolor.

Tobias Holmbom
Vänsterpartiet

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

§ 120

Diarienumr: TN-2025/00884

Yttrande Motion nr 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan

Beslut

Tekniska nämnden beslutar

att föreslå Kommunfullmäktige att besluta att avslå motionen med nedanstående motivering.

Reservation

Johan Stål (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

En motion har inkommit från Vänsterpartiet gällande att Kommunfullmäktige ska ge Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, För- och grundskolenämnden samt Tekniska nämnden uppdrag att hitta former för att införa gratis frukost för elever i kommunens grund- och gymnasieskolor.

Vänsterpartiet hänvisar till enkätundersökningen Unga 24 som visar att inte alla ungdomar äter frukost på morgonen samt att hushållens minskade ekonomiska marginaler medför att skolelever inte får tillgång till näringsriktig frukost i hemmet och på sikt leder det till försämrade skolresultat.

Vänsterpartiet lyfter i sin motion fram att det finns kommuner i Sverige som erbjuder gratis skolfrukost och dessa kommuner menar att det blivit lugnare i skolan, bättre närvaro och ökat fokus på lärande.

Yttrande

Motionen yrkar på gratis frukost för elever i grund- och gymnasieskolor.

Följande yttrande kommer innefatta även anpassad grund- och gymnasieskolor då teknik och fastighet håller med om att näringsrik frukost har positiva effekter för alla elever. Motionens förslag innebär kostnadsökningar som inte är genomförbara utifrån nämndens nuvarande

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

budget. Det innebär att förslaget förutsätter att kommunfullmäktige tillskjuter medel motsvarande kostnaden för livsmedel och personal för att möjliggöra införande av gratis frukost.

Ett antal faktorer försvårar uträkning av den totala kostnaden vid ett införande av gratis frukost. En av dem är att det är svårt att bedöma hur stor del av det totala elevantalet som skulle nyttja erbjudandet om gratis frukost. Vid en förfrågan till branschföreningen Kost och näring svarar sex kommuner att de infört gratis skolfrukost på prov på grundskolan. Deras försök visar att ca 5-25% av eleverna tar del av gratis frukost. Förberedelserna måste vara så att alla elever har tillgång till skolfrukost. Uträkningen nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever.

En annan faktor som behöver tas hänsyn till är att det inom anpassad grundskola och grundskolan idag serveras frukost inom fritidsverksamheten. Det är personal inom Måltidsservice som tillagar frukosten och personal inom fritidshem som sköter tillsynsansvaret. 6935 av 12 909 elever är inskrivna på fritidshem. Vårdnadshavare till elever inskrivna på fritidshem betalar en avgift och i den ingår bland annat frukost. Ett införande av gratis frukost för alla elever i grundskolan leder till att en översyn behöver göras av avgiften för fritidsverksamhet. Livsmedelskostnaden för en skolfrukost 6,14kr/elev på grundskolan. På gymnasiet är en portion 1,25 vilket innebär en kostnad på 7,675kr/elev.

Kostnader inom anpassad grundskola och grundskola finns beskrivet i bilaga 2. För att anpassad grundskola och grundskola ska kunna utföra sitt tillsynsansvar krävs en utökning av personal vid införandet av gratis frukost.

Den totala utökningen av personal är svår att beräkna då faktorer som antal deltagande elever och skolornas bemanningsförutsättningar är okända i sammanhanget. För att kunna visa på kostnadsökning beräknas behovet av utökning främst vara mellan klockan 07.00-08.00 och personaltätheten utgår från nuvarande personaltäthet (Umeå kommuns personaltäthet för fritidshemmet är 19,4 elever per personal). Utifrån perspektivet ålder och mognad bedöms äldre elever kunna ha något lägre personaltäthet. Utgångspunkt blir därmed:

- Årskurs F-3: 19,4 elever/personal

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

- Årskurs 4-6: 25 elever/personal
- Årskurs 7-9: 30 elever/personal

För hela elevvolymen blir den totala personalkostnaden för tillsynsansvaret vid gratis frukost 41 668 162kr. Då det redan idag finns en verksamhet för frukost skulle utökning från nuvarande organisation bli 16 272 712kr. Analysen av utökade kostnader visar att den organisation som redan idag finns för fritidshemmet i stort räcker för de flesta eleverna inom F-3. Inom åldrarna 4-9 krävs större utökningar och en delvis ny organisation för frukostverksamhet.

En försvårande faktor i utökning av fritidshemmets verksamhet med fokus på tiden mellan 07.00-08.00 är att personal på fritidshem behöver täcka fritidshemmets totala tider som sträcker sig från öppning på morgonen till stängning på eftermiddagen. Om fler av nuvarande personal behöver börja kl 07.00 kan skolorna få svårt att täcka behovet av personal på fritidstid efter skolans slut. Skolor behöver ett underlag på hur många elever som förväntas delta på frukost vilket innebär att någon form av anmälningsförfarande behöver tillskapas. Det finns en risk för att bemanning och antal elever inte kommer att stämma överens. Det finns även risk att matsvinnet ökar eftersom det är svårt att veta hur många barn som kommer att äta frukost, även om de anmält.

Uträkningarna som följer nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever, trots att det är osannolikt att alla elever kommer alla dagar och äter frukost. En nulägesanalys av hur många elever som vistas på fritidshemmet under frukosttid visar att det under ht-24 var i snitt 17% av det totalt inskrivna antalet elever. Det går inte att avgöra om alla dessa elever åt frukost eller inte, men det ger en indikation på hur många elever idag som tar del av frukost på fritidshemmet.

Måltidsservice har beräknat livsmedelskostnaden vid ett införande av gratis frukost för Umeå kommunala gymnasieskolor inklusive anpassad gymnasieskola kostnaden blir årligen cirka 21 568 116 kronor (exklusive friskolor). Personalkostnaden för Måltidsservice är cirka 15 705 245 kronor. Det ger en total kostnad på cirka 37 000 000 kronor årligen. Även

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

om medel skulle tillskjutas är det en utmaning att öka bemanningen i köken eftersom det råder brist på utbildade kockar och måltidsbiträden.

Ett införande av gratis frukost till alla elever inom hela den kommunala gymnasieskolan innebär att friskolor ska ersättas utifrån bidrag på lika villkor. Gymnasieskolan tar också emot cirka 500 elever från våra samarbetskommuner och införande av frukost kommer innebära en kostnadsökning per elevplats.

Det är upp till varje kommun och skola att besluta om de ska erbjuda gratis skollunch i gymnasieskolan, då skollagen inte ställer något krav på detta och i Umeå kommun har eleverna tillgång till fri skollunch. Inte heller finns det något lagkrav på skolfrukost utan det är upp till varje kommun. Vid vissa gymnasieskolor kan det finnas frukostpaket att köpa för eleverna. Umeå kommuns gymnasieelever har möjlighet att köpa en smörgås och drickyoghurt för självkostnadspris. I motionen lyfts fram att det skulle vara hungrigare elever och ökad matåtgång på måndagar och fredagar, det finns ingen sådan statistik på måltidsservice.

Tekniska nämnden instämmer med motionären att äta frukost kan ha en positiv inverkan på elevers ork och motivation men mer evidens behövs för att avgöra om insatsen når målgruppen, ger önskad effekt och verkar kompensatoriskt. Det motionen föreslår innebär kostnadsökningar som inte är realiserbara utifrån nämndens nuvarande budget. En förutsättning för införande av gratis frukost i Umeå är att kommunfullmäktige skjuter till medel motsvarande kostnaden för livsmedel och personal för att möjliggöra ett införande.

Idag finns krav på skolor att förlägga scheman i relation till befintliga busslinjer i så stor utsträckning som möjligt. För att alla elever ska ha möjlighet att äta skolfrukost kan busstiderna behöva justeras så att elever anländer till sina gymnasieskolor tidigare eller startar skoldagen senare med följd att skoldagarna blir längre och busstider behöver senareläggas som följd.

Det är viktigt att elever äter frukost för att orka prestera och koncentrera sig på lektionerna. Men införande av gratis frukost har både organisatoriska och ekonomiska följder. Utifrån nuvarande ekonomiska

Umeå kommun
Tekniska nämnden**Protokollsutdrag**
2025-12-18

förutsättningar behöver grunduppdraget för Måltidsservice och den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras. Eventuella ytterligare medel från kommunfullmäktige bör prioriteras inom dessa områden. Därför bör frågan om att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever avslås.

Förslag på nämnden

Johan Stål (V) yrkar på bifall till motionen.

Fredrik Rönn (C) ställer sig bakom Johan Ståls (V) yrkande.

Rebecka Dejby (MP) yrkar avslag till Johan Ståls (V) yrkande.

Stefan Nordström (M) yrkar avslag till Johan Ståls (V) yrkande och bifall till tjänsteskrivelsen.

Christina Bernhardsson (S) yrkar avslag till Johan Ståls (V) yrkande och bifall till tjänsteskrivelsen.

Tekniska nämndens beslutsordning

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta i enlighet med tjänsteskrivelsen och konstaterar att så är fallet.

Votering begärd

Ja-röst för beslut i enlighet med tjänsteskrivelsen

Nej-röst för beslut i enlighet med Johan Ståls (V) yrkande

Namn och parti	Ja	Nej	Avstår
Christina Bernhardsson (S)	X		
Stefan Nordström (M)	X		
Håkan Johansson (S)	X		
Lina Farhat (S)	X		
Tommy Stark (S)	X		
Lina Vänglund (S)	X		
Johan Stål (V)		X	
Fredrik Rönn (C)		X	
Rebecka Dejby (MP)	X		
Thomas Liljedahl (L)	X		
Maria Edblom Tauson (KD)	X		
Summa:	9	2	

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster mot 2 nej-röster beslutar nämnden i enlighet med tjänsteskrivelsen.

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

Reservation

Johan Stål (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

Uträkningar – Måltidsservice. Bifogas.

Uträkningar – Anpassad grundskola och grundskola. Bifogas.

Motion (V) - Inför avgiftsfri frukost i skolan. Bifogas.

Beredningsansvariga

Marie Bäckman, Måltidschef

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med diarienummer: KS-2025/00758

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

§ 128

Diariennr: SK-2025/00519

Yttrande över motion (V) 25/2025 - Inför avgiftsfri frukost i skolan**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrande nedan och föreslår kommunfullmäktige att motion 25/2025, *Inför avgiftsfri frukost i skolan*, ska avslås.

Vidare beslutar nämnden att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Reservation

Karl Modig (V), se propositionsordning.

Ärendebeskrivning

Motion har inkommit från Vänsterpartiet att kommunfullmäktige ska ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden uppdrag att hitta former för att införa gratis frukost för elever i kommunens grund- och gymnasieskolor.

Vänsterpartiet hänvisar till enkätundersökningen Unga 24 som visar att inte alla ungdomar äter frukost på morgonen samt att hushållens minskade ekonomiska marginaler medför att skolelever inte får tillgång till näringsriktig frukost i hemmet och på sikt leder det till försämrade skolresultat.

Vänsterpartiet lyfter i sin motion fram att det finns kommuner i Sverige som erbjuder gratis skolfrukost och dessa kommuner menar att det blivit lugnare i skolan, bättre närvaro och ökat fokus på lärande.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

Yttrande

Varje kommun kan besluta om de ska erbjuda gratis skollunch i gymnasieskolan, då skollagen inte ställer något krav på detta och i Umeå kommun har eleverna tillgång till fri skollunch. Inte heller finns det något lagkrav på skolfrukost utan det är upp till varje kommun. Vid vissa gymnasieskolor kan det finnas frukostpaket att köpa för eleverna. Umeå kommuns gymnasieelever har möjlighet att köpa en smörgås och drickyoghurt för självkostnadspris. Via branschföreningen *Kost och Näring* svarar sex kommuner att de infört gratis skolfrukost på prov på grundskolan, inte på gymnasiet. Försöksverksamheten visar att endast cirka 5–25 procent av eleverna tar del av gratis frukost. I motionen lyfts fram att det skulle vara hungrigare elever och ökad matåtgång på måndagar och fredagar, så är inte fallet i Umeå enligt måltidsservice. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden instämmer med motionären att äta frukost kan ha en positiv inverkan på elevers ork och motivation men mer evidens behövs för att avgöra om insatsen når målgruppen, ger önskad effekt och verkar kompensatoriskt. Det motionen föreslår innebär kostnadsökningar som inte är realiserbara utifrån nämndens nuvarande budget. En förutsättning för införande av gratis frukost i gymnasieskolan i Umeå är att kommunfullmäktige skjuter till medel motsvarande kostnaden för livsmedel och personal till tekniska nämnden för att möjliggöra ett införande.

Ett antal faktorer försvårar uträkning av den totala kostnaden vid ett införande av gratis frukost. Det är svårt att beräkna och bedöma hur stor del av det totala elevantalet som skulle nyttja erbjudandet om gratis frukost. I den kommunala gymnasieskolan och i anpassad gymnasieskola går närmare 4 000 elever (3 994). Det är svårt att veta hur stor andel som kommer att äta frukost varje dag. Förberedelserna måste vara så att alla elever har tillgång till skolfrukost. Uträkningen nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever.

Tekniska nämnden, som ansvarar för skolmåltider för gymnasieskolan har beräknat livsmedelskostnaden vid ett införande av gratis frukost för Umeå kommunala gymnasieskolor, inklusive anpassad gymnasieskola och kostnaden blir årligen cirka 5 500 000 kronor (exklusive friskolor). Personalkostnaden för frukostservering på gymnasieskolorna är cirka 1 500 000 kronor. Det ger en kostnad på cirka 7 000 000 kronor

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

årligen (ej inräknat bidrag till friskolor) för tekniska nämnden.
Beräkningsunderlag för både grundskolan och gymnasiet medföljer som bilaga till tekniska nämndens svar på motionen.

Ett införande av gratis frukost till alla elever inom hela den kommunala gymnasieskolan innebär att friskolor ska ersättas utifrån bidrag på lika villkor. Gymnasieskolan tar även emot cirka 500 elever från våra samarbetskommuner och införande av frukost kommer innebära en kostnadsökning per elevplats.

I dag finns krav på skolor att förlägga scheman i relation till befintliga busslinjer i så stor utsträckning som möjligt. För att alla elever ska ha möjlighet att äta skolfrukost kan busstiderna behöva justeras så att elever anländer till sina gymnasieskolor tidigare eller startar skoldagen senare med följd att skoldagarna blir längre och busstider behöver senareläggas.

Det är viktigt att elever äter frukost för att orka prestera och koncentrera sig på lektionerna men införande av gratis frukost på gymnasiet har både organisatoriska och ekonomiska följder. Utifrån nuvarande ekonomiska förutsättningar behöver den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras. Gymnasie- och vuxenutbildningens ansvarsområde är tydligt kopplat till det lagstadgade uppdraget och skolans styrdokument. Eventuella ytterligare medel från kommunfullmäktige bör prioriteras inom dessa områden.

Därför bör frågan om att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i gymnasieskolan avslås.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion (V) - Inför avgiftsfri frukost i skolan

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, strateg

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

Yrkanden

Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen.

Vänsterpartiet och Liberalerna för bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Reservation

Karl Modig (V):

Skolfrukost är bra för elevernas hälsa och det är bra för kunskapsresultaten. Barn och unga som inte äter frukost har svårt att hålla upp koncentrationen under skoldagen. Det är även en klassfråga – vilket syntes under pandemin och åren med hög inflation. Fler elever behöver klara sin skolgång – både i för- och grundskola samt i gymnasieskolan – och då är skolfrukost ett sätt stödja eleverna i detta.

Ett antal kommuner och skolor i Sverige har infört kostnadsfri skolfrukost med goda effekter. Mer koncentrerade elever som mår bättre har lett till lugnare klassrum och bättre skolresultat. Därför bör kommunfullmäktige ge bifall till motionen om att införa gratis frukost för samtliga elever i kommunens skolverksamhet.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesrad med dnr: KS-2025/00758

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

§ 100

Diariennr: SK-2025/00520

Yttrande om motion (V) 25/2025 - Inför avgiftsfri frukost i skolan - KS-2025/00758**Beslut**

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom förvaltningens yttrande och föreslår kommunfullmäktige att motion (V) 25/2025 - Inför avgiftsfri frukost i skolan, ska avslås.

Reservation

Tobias Holmbom (V), till förmån för eget yrkande

Ärendebeskrivning

Motion har inkommit från Vänsterpartiet att kommunfullmäktige ska ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden uppdrag att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i grund- och gymnasieskolan.

Vänsterpartiet framför att en näringsrik frukost är avgörande för barns och ungas koncentrationsförmåga, inlärning och allmänna välbefinnande. Vidare hänvisas till enkätundersökningen Unga 24 som visar att 33 procent av flickorna och 25 procent av pojkarna inte äter frukost hemma. Motionen framför att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag och att höjda matpriser leder till minskade ekonomiska marginaler för hushåll, samt att elevernas förutsättningar för att kunna prestatera i skolan påverkas om de inte får tillgång till näringsrik frukost i hemmet.

Det finns kommuner i Sverige som redan idag erbjuder gratis skolfrukost och dessa kommuner har sett positiva effekter, exempelvis att eleverna kan koncentrera sig och prestera bättre i skolan.

Yttrande

Förvaltningens yttrande utgår från motionen omfattar elever i anpassad grundskola och grundskola.

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

Motionens förslag medför omfattande kostnadsökningar som inte är genomförbara utifrån nämndens nuvarande budget. Det innebär att förslaget enbart är möjligt att genomföra om såväl för- och grundskolenämnden som tekniska nämnden tilldelas medel som motsvarar kostnader för gratis frukost för alla elever. För tekniska nämnden uppskattas det till totalt cirka 30 miljoner kronor, vilket innefattar kostnad för livsmedel och personal. Beräkningsunderlag för både grundskolan och gymnasiet medföljer som bilaga till tekniska nämndens svar på motionen. För- och grundskolenämndens uppskattade personalkostnad är cirka 41 miljoner och beräkningsunderlag redovisas i bilaga 1.

Ett antal faktorer försvårar uträkning av den totala kostnaden vid ett införande av gratis frukost. En av dem är att det är svårt att bedöma hur stor del av det totala elevantalet som skulle nyttja erbjudandet om gratis frukost. Vid en förfrågan till branschföreningen "kost och näring" svarar sex kommuner att de infört gratis skolfrukost på prov på grundskolan. Deras försök visar att ca 5-25% av eleverna tar del av gratis frukost. Mer information behövs för att avgöra om gratis frukost når målgruppen, ger önskad effekt och verkar kompensatoriskt.

En annan faktor som behöver tas hänsyn till är att det inom anpassad grundskola och grundskolan idag serveras frukost inom fritidsverksamheten. Det är personal inom måltidsservice som tillagar frukosten och personal inom fritidshem som sköter tillsynsansvaret. 6935 av 12 909 elever är inskrivna på fritidshem. En nulägesanalys av hur många elever som vistas på fritidshemmet under frukosttid visar att det under ht-24 var 1159 elever i snitt per dag, dvs 17% av det totalt inskrivna antalet elever. Det går inte att avgöra om alla dessa elever åt frukost eller inte, men det ger en indikation på hur många elever idag som tar del av frukost på fritidshemmet.

Vårdnadshavare till elever inskrivna på fritidshem betalar en avgift och i den ingår bland annat frukost. Ett införande av gratis frukost för alla elever i grundskolan leder till att en översyn behöver göras av avgiften för fritidsverksamhet. Enligt tekniska nämnden i Umeå kommun är livsmedelskostnaden för en skolfrukost ca 6,14kr/elev.

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

I anpassad grundskola och grundskola går idag 12 909 elever. Uträkningarna som följer nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever, trots att det är osannolikt att alla elever kommer alla dagar och äter frukost.

Kostnadsökning för tekniska nämnden utifrån den totala elevmängden i grundskola blir årligen för livsmedel 16 057 865kr och för personal 14 358 469kr. Totalt ca 30 miljoner kronor.

Kostnadsökning för för- och grundskolenämnden är svår att beräkna då faktorer som antal deltagande elever och skolornas bemanningsföresättningar är okända i sammanhanget. Behovet av utökning bedöms främst vara mellan klockan 07.00-08.00 och personaltätheten utgår från nuvarande personaltäthet (Umeå kommuns personaltäthet för fritidshemmet är 19,4 elever per personal). Utifrån perspektivet ålder och mognad bedöms äldre elever kunna ha något lägre personaltäthet. Utgångspunkt i beräkningarna blir därmed:

- Årskurs F-3: 19,4 elever/personal
- Årskurs 4-6: 25 elever/personal
- Årskurs 7-9: 30 elever/personal

För hela elevvolymen blir den totala personalkostnaden för gratis frukost 41 668 162kr. Då det redan idag finns en verksamhet för frukost skulle utökning från nuvarande organisation bli 16 272 712kr. Analysen av utökade kostnader visar att den organisation som redan idag finns för fritidshemmet i stort räcker för de flesta eleverna inom F-3 om fokus endast är på morgontiden. Inom åldrarna 4-9 krävs större utökningar och en delvis ny organisation för frukostverksamhet.

En försvårande faktor vid en eventuell utökning av fritidshemmets verksamhet med fokus på tiden mellan klockan 07.00-08.00 är att personal på fritidshem behöver täcka fritidshemmets totala tider som sträcker sig från öppning på morgonen till stängning på eftermiddagen. Om fler medarbetare behöver börja klockan 07.00 kan det medföra svårigheter att säkerställa tillräcklig bemanning under eftermiddagens fritidstid. För att skolorna ska kunna planera krävs ett underlag över hur många elever som förväntas delta vid frukost, vilket innebär att ett

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

anmälningsförfarande behöver införas. Det finns annars en risk för att bemanning och antal elever inte kommer att stämma överens.

Elever med skolskjuts ska ha lika stora möjligheter att ta del av gratis frukost som övriga elever. För dessa elever krävs någon form av anmälningsförfarande för att kunna justera tider för skolskjutsar för de elever som önskar äta frukost. Detta kan inte justeras dag för dag eller vecka för vecka utan behöver vara långsiktig. Idag finns krav på skolor att förlägga timplanen i relation till befintliga busslinjer i så stor utsträckning som möjligt. I de fall det inte går, kompletteras det med taxi eller skolbussar med fokus på samnyttjande för att dels hålla nere kostnader och dels för att minska antalet transporter. Införande av gratis frukost kan innebära ökat antal transporter och svårare att samnyttja skolbuss och taxi.

Ett införande av gratis frukost till alla elever inom grundskolan innebär att även friskolor ska ersättas utifrån bidrag på lika villkor.

Sammanfattningsvis berör motionen en viktig fråga om elevernas förutsättningar i skolan. Ett införande av gratis frukost innebär både organisatoriska och ekonomiska konsekvenser som är svåra att förutsäga och beräkna. Utifrån ekonomiska förutsättningar behöver den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras och frågan om att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i anpassad grundskola och grundskolan avslås.

Bilaga

Bilaga 1: Motion – inför avgiftsfri frukost i skolan

Bilaga 2: Beräkningar gratis frukost – anpassad grundskola och grundskola

Beredningsansvariga

Lina Gullbrand, grundskolestrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med diarienummer KS-2025/00758

Yrkanden

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

Miljöpartiet, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen

Vänsterpartiet för bifall till motionen

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Reservation

Tobias Holmbom (V) för förmån till eget yrkande.

Totala elever grundskola	12909				
Totala elever gymnasiet	3994				
Närvaro	100%				
Storlek per portion					
	<i>Grundskola</i>	1,125			
	<i>Gymnasie</i>	1,25			
Antal dagar		VT	HT	Tot	
	<i>Grundskola/Gymnasie</i>	98	82	180	
Livsmedelskostnader	<i>Frukost fsk/skola/gymnasie</i>	6,14			

<i>Kostnad frukost</i>	
Grund	16 050 405
Gymnasie	5 517 711
Total	21 568 116

Värde	Typ av kök		
	Tillagning		
	Referensmått personalbehov	26,38	

Semesterlön	Personal	Tillagning		
	Lön	Referensmått	Lönekostnad	Öv personalkostnader
	Kock (60%)	15,83	8 984 391	80 000
	Måltidsbiträde (40%)	10,55	5 097 591	55 000
	Summa	26,38	14 081 982	135 000

Summa personalkostnad	26,38	14 216 982	
-----------------------	-------	------------	--

GYM	1488264
TOT	15 705 245

Aktuella anställningar 2025-10-29	MEDEL
601012 Måltidspersonal	27 450
601010 Kock	32 254

Värde

Typ av kök	
Tillagning	
Referensmätt personalbehov	2,75

Semesterlön

Personal	Tillagning		
	Referensmätt	Lönekostnad	Öv personalkostnader
Lön			
Kock (60%)	1,65	936 761	10 000
Måltidsbiträde (40%)	1,10	531 502	10 000
Summa	2,75	1 468 264	20 000
Summa personalkostnad	2,75	1 488 264	

Aktuella anställningar 2025-10-29	MEDEL
601012 Måltidspersonal	27 450
601010 Kock	32 254

Referensmått för ledarstöd jämförelse

Tillagningskök	Minut per barn/elev
Antal elever per skolmåltidsenhet	Tillagningskök
10-19	13,4
20-34	10,5
35-49	7,9
50-69	7,2
70-119	6,2
120-149	5,5
150-199	5
200-249	4,9
250-349	4,5
350-449	3,8
450-649	3,5
650-999	3
1000-1499	2,6
1500-1999	2,3
>2000	2

Fritids	
1-30	60
31-50	120
51-100	180
101-500	240
>501	360

Förskola timmar per dag	
Norm	
1-15	60
16 - 20	90
21 - 30	120
21 - 30	150
31 - 40	180

Mottagningskök	Minut per barn/elev
Antal elever	Mottagningskök
10-19	7,4
20-34	6,1
35-49	6,1
50-69	5,5
70-119	4,4
120-149	3,7
150-199	3,2
200-249	3,2
250-349	3,1
350-449	3
450-649	2,9
650-999	2,7
1000-1499	-
1500-1999	-
>2000	-

VO-kök	Minut per brukare
Antal brukare	
10-19	40,6
20-34	31,8
35-49	23,9
50-69	21,8
70-119	18,8
120-149	16,7
150-199	15,2
200-249	14,8
250-349	13,6
350-449	11,5
450-649	10,6
650-999	9,1
1000-1499	7,9
1500-1999	7,0
>2000	6,1

KST	Kök	Köktyp	Summa fritidsbarn	Summa skolelever	Summa gymnasieelever	Summa tot barn/elever	Antal minuter	Åa (Formel tot barn/elever)
20630	Kök Backen, pers	Tillagning	157	245		402	240	0,5
29076	Kök Bergatrollet fsk, per	Tillagning				0	0	0
29168	Kök Berghem fsk, pers	Tillagning				0	0	0
20677	Kök Berghem, pers (+Afton- och	Tillagning	237	264		501	360	0,75
29166	Kök Blåkulla fsk, pers	Tillagning				0	0	0
25217	Kök Bruksbacken VO	Tillagning				0	0	0
20658	Kök Brännland, pers	Tillagning	54	54		108	240	0,5
20708	Kök Bräntberg, pers	Tillagning		128		128	240	0,5
25221	Kök Bullmark	Tillagning	41	72		113	240	0,5
13930	Kök Böle fsk, per	Tillagning				0	0	0
20687	Kök Carlshöjd, pers	Tillagning	306	393		699	360	0,75
29236	Kök Carlslund, pers	Tillagning		545		545	360	0,75
29089	Kök Dungen fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29097	Kök Ejderdunet fsk, pers	Tillagning				0	0	0
24091	Kök Eriksdal fsk	Tillagning				0	0	0
20654	Kök Ersmark, pers	Tillagning	157	177		334	240	0,5
20679	Kök Ersäng, pers	Tillagning	172	383		555	360	0,75
20662	Kök Flurkmark, pers	Tillagning	51	77		128	240	0,5
29262	Kök Forslunda, pers	Tillagning			226	226	240	0,5
29119	Kök Fröhuset fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29219	Kök Glaciären fsk	Tillagning				0	0	0
20629	Kök Grubbe	Tillagning		491		491	240	0,5
29085	Kök Grönstenen fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29160	Kök Haga fsk, pers	Tillagning				0	0	0
23142	Kök Hallbacken fsk	Tillagning				0	0	0
20636	Kök Hedlunda, pers	Tillagning	155	194		349	240	0,5
20661	Kök Hissjö, pers (+fsk Pluto)	Tillagning	87	113		200	240	0,5
23145	Kök Hörnan fsk	Tillagning				0	0	0
24014	Kök Hörnefors	Tillagning	181	447		628	360	0,75
20688	Kök Innertavle, pers	Tillagning	88	105		193	240	0,5
29109	Kök Karet fsk, pers	Tillagning				0	0	0
23143	Kök Karusellen fsk	Tillagning				0	0	0
29029	Kök Kompassen fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29184	Kök Kålmasken fsk, pers	Tillagning				0	0	0
20663	Kök Linblomman, pers (+Linnea)	Tillagning	124	265		389	240	0,5

29150	Kök Linnean fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20710	Kök Marieberg, pers	Tillagning	231	319	550	360	0,75
29226	Kök Mariedal fsk	Tillagning			0	0	0
29154	Kök Missionären fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29111	Kök Mjölken fsk, pers	Tillagning			0	0	0
25220	Kök Myrstacken fs	Tillagning			0	0	0
13951	Kök Mälaren fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29113	Kök Måttet fsk, pers	Tillagning			0	0	0
23141	Kök Obbola	Tillagning	158	342	500	240	0,5
24090	Kök Paletten fsk	Tillagning			0	0	0
29107	Kök Pilbacken fsk, pers	Tillagning			0	0	0
13939	Kök Plommonet fsk, person	Tillagning			0	0	0
29152	Kök Prosten fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29172	Kök Rosendal fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29260	Kök Rymden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20660	Kök Rödäsel, pers	Tillagning	23	49	72	180	0,38
20684	Kök S Älidhem, pers	Tillagning	157	375	532	360	0,75
29164	Kök Sanda fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29105	Kök Sandbacken fsk, pers	Tillagning			0	0	0
24093	Kök Sandgärda fsk	Tillagning			0	0	0
13907	Kök Sandviks fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20647	Kök Sjöfruskolan, pers	Tillagning	399	535	934	360	0,75
20987	Kök Skattelden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29269	Kök Skärgårds, pers	Tillagning	328	341	669	360	0,75
29056	Kök Smeden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29115	Kök Smöret fsk, personal	Tillagning			0	0	0
20685	Kök Sofiehem, per	Tillagning	142	144	286	240	0,5
23178	Kök Solbacken fsk	Tillagning			0	0	0
24057	Kök Solgårdens VO/AC	Tillagning			0	0	0
29086	Kök Stengången fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29103	Kök Stengärden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
23140	Kök Storsjö	Tillagning	135	532	667	360	0,75
23144	Kök Storsjö fsk	Tillagning			0	0	0
20700	Kök Stöcke, pers	Tillagning	166	206	372	240	0,5
20699	Kök Stöcksjö, pers	Tillagning	100	118	218	240	0,5
29148	Kök Sörfors fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20656	Kök Sörfors, pers (+Sörfors fsk)	Tillagning	68	107	175	240	0,5
24022	Kök Sörmjöle (+fsk Korallen)	Tillagning	67	86	153	240	0,5
20659	Kök Tavelsjö, pers	Tillagning	93	153	246	240	0,5
20695	Kök Tegs centr, pers	Tillagning		439	439	240	0,5
13947	Kök Teleskopet fsk	Tillagning			0	0	0
20646	Kök Tomtebogård, pers	Tillagning	238	242	480	240	0,5

25218	Kök Täfteå (+fsk Marinan och Fy Tillagning	137	188	325	240	0,5
29170	Kök Uven fsk, pers			0	0	0
29093	Kök Växthuset fsk, pers			0	0	0
29117	Kök Ångsgården fsk, pers			0	0	0
20698	Kök Östteg, pers	237	299	536	360	0,75
29158	Kök Överboda, pers	13	13	26	60	0,13
25219	Mottagn kök Botsmark	14	14	28	60	0,13
29199	Mottagn kök Brännan pav fsk			0	0	0
20645	Mottagn kök Ersdungen, pe	148	225	373	240	0,5
29174	Mottagn kök Gitarr fsk, p			0	0	0
20631	Mottagn kök Grisbacka, pe	321	443	764	360	0,75
29131	Mottagn kök Hemgård VO, p			0	0	0
29144	Mottagn kök Klumpe fsk, p			0	0	0
29146	Mottagn kök Korner fsk, p			0	0	0
29121	Mottagn kök Kragen fsk, p			0	0	0
29125	Mottagn kök Luvan fsk, pe			0	0	0
20709	Mottagn kök Mariehem, per	170	213	383	240	0,5
29162	Mottagn kök Reveljen fsk, pers			0	0	0
20696	Mottagn kök Röbäck, pers	97	163	260	240	0,5
20637	Mottagn kök Rödång, pers	101	102	203	240	0,5
20644	Mottagn kök Sandaliden, p	164	167	331	240	0,5
29280	Mottagn kök Sjöstjärnan fsk			0	0	0
25222	Mottagn kök Slöjdaren fsk			0	0	0
29217	Mottagn kök Tallko fsk, p			0	0	0
29091	Mottagn kök Tandén fsk, p			0	0	0
20796	Mottagn kök Teg Håradssom			0	0	0
29203	Mottagn kök Tränse fsk, p			0	0	0
29099	Mottagn kök Tvill fsk, pe			0	0	0
20989	Mottagn kök Västan fsk, p			0	0	0
20638	Mottagn kök Västangård, p	176	449	625	360	0,75
20678	Mottagn kök Östermalm, pe	228	253	481	240	0,5
20694	Prod kök Böleäng (+fsk Linjalén, Prod kök	391	578	969	360	0,75
20635	Prod kök Dragon		2085	2085	360	0,75
13905	Prod kök Granbacken fsk (+fsk S			0	0	0
20643	Prod kök Haga	201	543	744	360	0,75
23148	Prod kök Holmsund VO			0	0	0
29156	Prod kök Kungsgården			0	0	0
13925	Prod kök Lundag VO/fsk, p			0	0	0
13945	Prod kök Maja Beskow, per		494	1357	360	0,75
13922	Prod kök N Ålidhem, pers			0	0	0
13927	Prod kök Nordstjär VO, pe			0	0	0
25216	Prod kök Sävar	323	698	1021	360	0,75

13923	Prod kök Väst-Teg VO	Prod kök			0	0	0
29067	Prod kök Ö Ersboda, pers	Prod kök	125	126	251	240	0,5
N/A	Midgård	N/A		820	820	360	0,75
Totalt			6961	12909	23864	14100	29,39

Diff 6935
26

Endast GYM 2,75
Avdrag fritids 1 13980
29,13
Endast Grund 26,38

År	Tot
Förskolan Bergatrollet	74
Förskolan Berghem	74
Förskolan Blåkulla	55
Förskolan Botsmark	11
Förskolan Brännan	34
Förskolan Bullmark	24
Förskolan Böle	124
Förskolan Dungen	36
Förskolan Ejderdunet	67
Förskolan Eriksdal	68
Förskolan Ersdungen	65
Förskolan Ersmark	44
Förskolan Flurmark	20
Förskolan Fröhuset	67
Förskolan Fyren	51
Förskolan Gitarren	50
Förskolan Glaciären	66
Förskolan Granbacken	72
Förskolan Grönstenen	103
Förskolan Gungan	70
Förskolan Haga	48
Förskolan Haga hörsel	11
Förskolan Hallbacken	80
Förskolan Hedlunda	94
Förskolan Hörman	53
Förskolan Karet	53
Förskolan Karusellen	61
Förskolan Klumpen	53
Förskolan Kompassen	67
Förskolan Korallen	40
Förskolan Kornetten	73
Förskolan Kragen	45
Förskolan Kungsgården	90
Förskolan Kålmasken	52
Förskolan Linjalen	36
Förskolan Linnéan	90
Förskolan Lundagård	156
Förskolan Luvan	86

Förskolan Mariedal	18
Förskolan Mariehem	79
Förskolan Marinan	34
Förskolan Missionären	47
Förskolan Mjölken	51
Förskolan Morgonstjärna	66
Förskolan Myrstacken	12
Förskolan Målaren	50
Förskolan Mättet	48
Förskolan Nordstjärnan	69
Förskolan Paletten	64
Förskolan Pilbacken	57
Förskolan Plommonet	57
Förskolan Pluto	36
Förskolan Prosten	53
Förskolan Reveljen	35
Förskolan Rosendal	85
Förskolan Rymden	49
Förskolan Sanda	68
Förskolan Sandbacken	89
Förskolan Sandgården	29
Förskolan Sandvik	99
Förskolan Sjöstjärnan	30
Förskolan Skattelden	106
Förskolan Slöjdaren	50
Förskolan Smeden	57
Förskolan Smöret	67
Förskolan Solbacken	105
Förskolan Solen	52
Förskolan Stengången	71
Förskolan Stengården	72
Förskolan Storsjö	87
Förskolan Stöcke	103
Förskolan Stöcksjö	60
Förskolan Svidjan	17
Förskolan Sörfors	46
Förskolan Tandén	52
Förskolan Tavelnsjö	68
Förskolan Teleskopet	51

Förskolan Tomtebgård	64
Förskolan Tränset	16
Förskolan Tvillingen	54
Förskolan Uven	54
Förskolan Västangård	42
Förskolan Växthuset	49
Förskolan Yttersjö	52
Förskolan Ängsgården	32
Förskolan Östermalm	32
Förskolan Överboda	29
	5076

År	Tot
Backens skola	157
Berghemsskolan	237
Botsmarks skola	14
Brännlands skola	54
Bullmarks skola	41
Böleängsskolan	278
Carlshöjdsskolan	306
Ersdungens skola	148
Ersmarks skola	157
Ersängsskolan	172
Flurkmarks skola	51
Grisbacka skola	321
Hagaskolan	201
Hedlundaskolan	155
Hissjö skola	87
Hörnefors Centralskola	181
Innertavle skola	88
Kasamarks skola	113
Linblommans skola	124
Mariebergsskolan	231
Mariehemsskolan	170
Obbola skola	158
Röbäcks skola	97
Rödåsels skola	23
Rödängsskolan	101
Sandalidens skola	164
Sjöfruskolan	399
Skärgårdsskolan	328
Sofiehemsskolan	142
Storsjöskolan	135
Stöcke skola	166
Stöcksjö skola	100
Sävar skola	323
Södra Älidhemsskolan	157
Sörfors skola	68
Sörmjöle skola	67
Tavelsjö skola	93
Tomtebogårds skola	238
Täfteå skola	137
Västangårds skola	176
Östermalmsskolan	228
Östra Ersbodaskolan	125
Östtegs skola	237
Överboda skola	13
	6961

Enhet	Årskurs										Totalsumma
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Backens skola	25	25	23	25	49	51	47				245
Berghemsskolan	36	44	40	49	43	29	23				264
Björkensskolan								5	5		10
Botsmarks skola	4	5		5							14
Brännlands skola	12	8	21	13							54
Bräntbergsskolan								46	40	42	128
Bullmarks skola	10	15	8	15	7	4	13				72
Böleängsskolan	65	50	63	61	66	51	64				420
Carlshöjdsskolan	44	59	55	61	60	62	52				393
Carlslundsskolan								188	187	170	545
Ersdungens skola	25	22	39	43	24	37	35				225
Ersmarks skola	24	31	32	32	34	24					177
Ersängsskolan	25	32	23	24	50	49	40	51	56	33	383
Flurkmarks skola	8	8	11	13	12	13	12				77
Grisbacka skola	50	50	50	49	93	79	72				443
Grubbeskolan								172	164	155	491
Hagaskolan	20	22	16	25	70	67	50	87	89	87	533
Hedlundaskolan	46	19	41	24	23	24	17				194
Hissjö skola	15	23	17	13	20	13	12				113
Hörnefors Centralskola	52	41	46	44	49	44	36	45	44	46	447
Innertavle skola	18	21	19	13	12	22					105
Kasamarks skola	17	30	24	21	28	20	18				158
Linblommans skola	27	24	16	34	17	9	29				156
Linneaskolan								33	53	23	109
Maja Beskowskolan								159	168	167	494
Mariebergsskolan	47	41	49	48	41	45	48				319
Mariehemsskolan	29	25	41	35	20	41	22				213
Obbola skola	38	34	41	30	37	41	35	25	27	34	342
Röbäcks skola	22	24	22	21	25	24	25				163

Rödåsels skola	15	6	5	3	9	4	7						49
Rödängsskolan	32	22	33	15									102
Sandalidens skola	45	41	35	46									167
Sjöfruskolan	50	50	48	50	112	116	109						535
Skärgårdsskolan	77	97	91	76									341
Sofiehemsskolan	25	26	22	27	23	21							144
Storsjöskolan					80	87	85	85	99	96			532
Stöcke skola	41	31	32	37	21	21	23						206
Stöcksjö skola	15	20	23	16	16	17	11						118
Sävar skola	73	72	55	71	72	62	64	76	74	79			698
Södra Ålidhemsskolan	23	30	30	23	21	26	66	53	55	48			375
Sörfors skola	17	9	10	17	21	17	16						107
Sörmjöle skola	17	13	7	14	13	12	10						86
Tavelsjö skola	27	23	26	19	19	20	19						153
Tegs centralskola								145	154	140			439
Tomtebogårds skola	64	65	55	58									242
Täfteå skola	25	27	31	23	27	22	33						188
Västangårds skola	42	38	31	41	44	39	48	51	42	73			449
Östermalmsskolan	29	36	40	42	35	37	34						253
Östra Ersbodaskolan	32	33	25	27	6	5	4						132
Östtegs skola	36	49	49	38	37	40	50						299
Överboda skola	1	6	6										13
Totalsumma	1345	1347	1351	1341	1336	1295	1229	1221	1257	1193			12915

Årskurs	1	2	3	4	Totalsumma
Agy	22	27	23	25	97
Dragonskolan	9	12	13	8	42
Forslundagymnasiet	6	6	6	10	28
Midgårdsskolan	7	9	4	7	27
GY	1466	1292	1119	20	3897
Dragonskolan	752	682	604	5	2043
Forslundagymnasiet	79	66	53		198
Maja Beskowgymnasiet	305	302	242	14	863
Midgårdsskolan	330	242	220	1	793
Totalsumma UGS	1488	1319	1142	45	3994

(Åk 4 Maja Beskow = IMS)

DRAGONSKOLAN	2085
Forslundagymnasiet	226
Maja Beskowgymnasiet	863
Midgård	820
Totalt	3994

3174

Beräkning baserad på alla grundskolans elever

Lärare i fritidshem	Personalbehov
Antal ÅA	553,6
Omfattning %	12,5%
Personalkostnad	41 668 162

Timmar per dag 1

Personaltäthet	
Stadie	Barn/ÅA
F-3	19,4
Åk 4-6	25,0
Åk 7-9	30,0

Beräkning baserad på antal elever utökning, (utöver elever i fritids idag)

Lärare i fritidshem	Personalbehov
Antal ÅA	216,2
Omfattning %	12,5%
Personalkostnad	16 272 712

Timmar per dag 1

Lärare i fritidshem							
Snittlön 2025	Uppr 2026	Semester	PO	Uppr	Månadskostnad	Årskostnad	
34 233	4,10%	1,56%	40,02%	146,58%	50 178	602 133	

Enhet	Grundskola					Antal elever Fritidshem					Fritidshem 10-tim föräldraledig				
	F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9	Summa	6-år	7-9 år	10-12 år	Summa		6-år	7-9 år	10-12 år	Summa	
Verksamhetsfri	1345	4038	3790	3736	12909	1278	3806	1733	6811		35	84	5	124	
Backens skola	25	73	147	0	245	23	72	99	194		2	1	0	3	
Bergshems skolan	36	133	95	0	264	35	129	71	235		1	1	0	2	
Björkens skolan	0	0	0	21	21	0	0	0	0		0	0	0	0	
Bötmärks skola	4	10	0	0	14	4	10	0	14		0	0	0	0	
Brännlands skola	12	42	0	0	54	12	42	0	54		0	0	0	0	
Brännbergsskolan	0	0	0	128	128	0	0	0	0		0	0	0	0	
Bullmarks skola	10	38	24	0	72	6	32	2	40		0	1	0	1	
Böleängsskolan	65	174	181	0	420	63	162	45	270		1	6	0	7	
Carlskogens skolan	44	144	139	0	327	41	156	105	302		1	3	1	5	
Carlskogens skolan AGR	0	31	35	0	66	0	0	0	0		0	0	0	0	
Carlskogens skolan	0	0	0	483	483	0	0	0	0		0	0	0	0	
Carlskogens skolan AGR	0	0	0	60	60	0	0	0	0		0	0	0	0	
Ernstens skola	25	104	86	0	225	24	88	23	145		1	1	0	2	
Ernstens skola	24	95	58	0	177	23	93	39	155		1	1	0	2	
Ernstens skolan	25	68	132	139	364	24	72	68	165		0	2	0	2	
Ernstens skolan AGR	0	11	6	0	17	0	0	0	0		0	0	0	0	
Flurmarks skola	8	32	37	0	77	8	29	13	50		0	1	0	1	
Gräbacka skola	50	149	244	0	443	49	142	125	316		1	4	0	5	
Gräbacka skolan	0	0	0	491	491	0	0	0	0		0	0	0	0	
Hagaskolan	20	63	187	262	532	19	59	119	197		1	3	0	4	
Hedlundsskolan	46	84	64	0	194	43	71	34	148		2	5	0	7	
Hjugg skola	15	53	45	0	113	14	50	19	83		1	3	0	4	
Hörnefors Centralskola	52	131	129	135	447	49	118	10	177		1	3	0	4	
Innertälje skola	18	53	34	0	105	18	51	18	87		0	1	0	1	
Kasemarks skola	17	75	66	0	158	16	69	26	111		0	2	0	2	
Linblommans skola	27	74	55	0	156	26	70	27	123		0	0	0	0	
Linneaskolan	0	0	0	108	108	0	0	0	0		0	0	0	0	
Maja Beskowsskolan	0	0	0	491	491	0	0	0	0		0	0	0	0	
Mariebergsskolan	47	138	134	0	319	44	128	53	225		0	3	0	3	
Mariehemsskolan	29	100	82	0	211	29	95	42	166		0	1	0	1	
Obbola skola	38	105	113	86	342	35	99	17	151		2	3	1	6	
Röbäck skola	22	67	74	0	163	22	65	10	97		0	0	0	0	
Rödåskolan	15	14	19	0	48	11	11	0	22		0	1	0	1	
Rödåsskolan	32	70	0	0	102	31	69	0	100		1	0	0	1	
Sandvikens skola	45	122	0	0	167	41	117	0	158		4	2	0	6	
Sjöfrus skolan	50	148	336	0	534	48	144	204	396		1	1	0	2	
Skärgårdsskolan	77	284	0	0	341	71	250	1	322		2	3	0	5	
Sofiehemsskolan	25	75	44	0	144	24	73	40	137		0	2	1	3	
Storjans skolan	0	0	0	280	280	0	0	134	134		0	0	0	0	
Stöcke skola	41	100	65	0	206	39	95	27	161		2	3	0	5	
Stöcksjö skola	15	59	44	0	118	15	56	28	99		0	1	0	1	
Stöcke skola	17	34	35	0	86	17	33	17	67		0	0	0	0	
Sölar skola	73	198	188	228	697	69	191	55	315		2	5	1	8	
Södra Audhemsskolan	23	83	47	221	374	23	78	51	152		0	1	0	1	
Sörfors skola	17	36	54	0	107	17	33	16	66		0	2	0	2	
Sörmyr skola	17	34	35	0	86	17	33	17	67		0	0	0	0	
Tornedagårdsskolan	64	178	0	0	242	59	173	0	232		2	3	0	5	
Tälåskolan	25	81	82	0	188	23	78	32	133		2	3	1	6	
Västangårdsskolan	42	110	131	165	448	40	99	32	171		2	3	0	5	
Östernmalmsskolan	29	118	106	0	253	27	115	84	226		0	1	0	1	
Östra Ersbodasskolan	32	72	0	0	104	34	75	12	121		1	4	0	5	
Östra Ersbodasskolan AGR	0	13	15	0	28	0	0	0	0		0	0	0	0	
Österga skola	36	136	127	0	299	35	130	65	230		1	4	0	5	
Övertorne skola	1	12	0	0	13	1	12	0	13		0	0	0	0	

Antal elever					Utdöning
F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9	Summa	
Fritidshem + 10-tim	1 313	3 884	1 738	0	
Elever ej fritidshem	32	154	2 052	3 736	
Grundskola totalt	1 345	4 038	3 790	3 736	12 909

Personalitet	
Stadie	Barn/ÅA
F-3	19,4
Åk 4-6	25,0
Åk 7-9	30,0

Personalbehov					Personal utöver dagens behov
F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9	Summa	
Elever ej fritidshem	2	8	82	125	
Grundskola totalt	69	208	152	125	554

Personal utöver dagens behov
Personal räknat på samtliga elever

Tjänsteskrivelse

2025-11-10

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00492

Uppföljning kommunstyrelsens egna verksamheter 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslutar att:

- godkänna uppföljningen för 2025
- godkänna uppföljning av internkontrollplanen för 2025
- den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig

Ärendebeskrivning

Alla nämnder, inklusive kommunstyrelsen, ska göra en uppföljning tertialvis. Uppföljningen består dels av en fördjupad uppföljning av verksamhetsplan, dels en sammanfattad rapport som är den formella uppföljning som ligger till grund för styrelsens uppsiktsplikt. Då kommunstyrelsen har det samordnande ansvaret för inriktningsmål och program ingår även den uppföljningen i kommunstyrelsens rapportering.

Uppföljning och rapportering kring kommunstyrelsens tillväxtanslag redovisas separat.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Kommunstyrelsens rapport till kommunstyrelsen 2025

Bilaga 2. Fördjupad uppföljning av verksamhetsplan 2025

Bilaga 3. Uppföljning internkontrollplan 2025

Bilaga 4. Uppföljning inriktningsmål och program

Beredningsansvariga

Urban Blomdal, Malin Degerman, Dan Gideonsson, Sara Nordström

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Kommunstyrelsens rapport till Kommunstyrelsen 2025

Verksamhetsuppföljning

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens verksamhet bedrivs i en förvaltning, stadsledningskontoret som leds av stadsdirektör.

Grunduppdrag

Bedömning av kommunstyrelsens grunduppdrag	
Kommunstyrelsens grunduppdrag i sin helhet	I hög grad uppfyllt

Bedömning och motivering

Utifrån direktiv från fullmäktige har styrelsen konkretiserat sin planering i en verksamhetsplan för 2025. Bedömningen av grunduppdraget vilar på i vilken grad verksamhetsplanen har verkställts (finns separat uppföljning). Då väsentliga delar i verksamhetsplanen är genomförda eller i hög grad uppfyllda bedöms grunduppdraget vara i hög grad uppfyllt.

Verksamhetens utveckling och väsentliga händelser

I tabellen nedan redovisas väsentliga delar av kommunstyrelsens grunduppdrag och resultat av genomförande.

Kommunstyrelsens grunduppdrag	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Styrning, ledning och samordning	Genomförande av styrelsens uppsiktsplikt (extern revisionsgranskning)	Uppsiktsplikten tillgodoses genom kontinuerlig kontroll av fasta moment samt genom tillämpning av rutin för avvikelshantering ekonomi och genom inhämtande av information fr bolag, nämnder och övr. verksamhet. Beredning av förslag till förstärkning och formalisering av kommunstyrelsens uppsiktsplikt sker i enlighet med beslut i KS per 11 nov.	Hög grad uppfyllt

	Genomförande av övergripande planerings- och uppföljningsprocess	Fullmäktige har fått information och relevanta beslutsunderlag. Revidering av riktlinje pågår bland annat kring översyn av investeringsprocessen.	Hög grad uppfyllt
	Efterlevnad god ekonomisk hushållning	God ekonomisk hushållning innebär att både kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga grunduppdrag uppnås. Kommunstyrelsens följer upp ekonomin månadsvis och nämndernas grunduppdrag i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Arbete pågår med att ta fram långsiktiga finansiella mål, samt att arbeta in de nya riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i riktlinjer för bl.a. planering och uppföljning.	Hög grad uppfyllt
	Ansvar som anställande myndighet	Avtalsrörelse avslutades utan konflikter och i tid. Lönekartläggning visar inte på några osakliga löneskillnader relaterat till kön. Chefsstöd och traineeutbildningar genomförs med gott resultat.	Hög grad uppfyllt
Beredning inför och uppföljning av kommunfullmäktiges beslut	Efterlevnad riktlinje för styrdokument	Implementerad process (Översyn 2 ggr/år) leder till mer aktuella och relevanta styrdokument och bättre översikt över helheten. Arbete pågår med uppföljning och koppling till ordinarie uppföljningsprocess.	Hög grad uppfyllt
	Uppföljning av motionshantering	Sammanställning av motioner som är under beredning har redovisats till KF i april och oktober 2025. Motionshanteringen håller sig inom den stipulerade tiden (ett år), med ett undantag.	Hög grad uppfyllt
Utveckling av strategiskt viktiga områden	Uppföljning av inriktningsmål i delårs- och årsrapport	Bedömning av måluppfyllelse och resultat är tillställda fullmäktige. Fördjupad uppföljning och kunskapsunderlag finns även på externwebben.	Hög grad uppfyllt

	Utveckling av modell för programhantering	Tydligare ledningsstruktur med starkare beslutsmandat. Ansvar för mål har blivit tydligare på nämnds och bolagsnivå. Ett program har fått tydligare fokus inför 2026.	Hög grad uppfyllt
--	---	---	-------------------

Fokusområden

Förutom återkommande delar av grunduppdraget har förvaltningen jobbat med ett antal gemensamma fokusområden under året. Det handlar till exempel om att öka kontinuitet och försörjningsförmåga utifrån ett beredskapsperspektiv, skapa förutsättningar för mer datadrivna arbetssätt, utmaningar kring kompetensförsörjning, stärka kapaciteten för klimatomställning och stärka Umeås position som norra Sveriges största stad.

Andra händelser av vikt

Kommunstyrelsen har enligt beslut i kommunfullmäktige ansvar för kommunens visselblåsarfunktion. Visselblåsarfunktionen har under stor del av året stått utan styrgrupp vilket medfört att inkomna ärenden ej hanterats.

Under våren 2025 beslutades om en oberoende granskning av visselblåsarfunktionen. Utifrån granskningen har kommunstyrelsen hösten 2025 beslutat om ett antal uppdrag för att återupprätta förtroende och ändamålsenlighet i kommunens visselblåsarfunktion och en tillfällig förstärkt styrgrupp har utsetts av kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott. Förslag till riktlinje för Umeå kommuns visselblåsarfunktion kommer att presenteras för kommunstyrelsen under våren 2026 och därefter ska varaktig organisation implementeras.

Central krisledning aktiverades för att omhänderta konsekvenserna och samordna den interna hanteringen av en cyberattack som drabbade leverantören Miljödata under augusti. Efter ett par veckor var det fastställt att Umeå kommun var förskonade från läckta personuppgifter och krisledningen avvecklades.

Nämndens arbete med inriktningsmål och program

Kommunstyrelsen har ett samordningsansvar för samtliga inriktningsmål och program. Under 2025 har arbetet fokuserat på tydliggöra ansvar och roller i programstrukturen genom att tydligare koppling till befintliga ledningsstrukturer. Samtliga program leds av den högsta tjänstemannaledningen inom kommunkoncernen, vilket ger ökad tydlighet i ansvar och beslutskraft. Programmet för social hållbarhet har fått ett tydligare fokus och smalnats av vilket ger bättre förutsättningar för konkret resultatleverans i samverkan mellan förvaltningar och bolag.

Arbetet med att öka takten i klimatomställningen har fortsatt att utvecklas under året genom bland annat att samordning av projekt med hög klimatnytta och extern finansieringspotential.

Arbetet med att utveckla förmågan att bidra till hållbar tillväxt genom extern finansiering fortsätter. Samordningen inom kommunkoncernen är på väg framåt och bedöms som avgörande för att långsiktigt stärka kapaciteten för strategiska klimatåtgärder och hållbar tillväxt. Kommunstyrelsens roll i att samordna, paketera och följa upp projektinsatser utgör en viktig förutsättning.

Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag	Motivering/kommentar	Status helår
2024:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över kommunövergripande målstyrning och planering som tillkom före införandet av kommunens nuvarande styrmodell och ta fram förslag för hur sådan styrning kan inordnas inom ram för kommunfullmäktiges styrning via inriktningsmål och program.	Modell för aktualitets- och relevansprövning av befintliga styrdokument är implementerad och bedöms vara ändamålsenlig. Genom att aktualitets- och relevansprövning genomförs systematiskt och återkommande (2 ggr/år) prövas äldre styrning allt eftersom. Vid sådan prövning undersöks möjlighet om äldre styrning ska fasas ut eller om den ska revideras så den kan kvarstå/infogas inom ram för inriktningsmål och program. Arbetet tar tid men genomförs med systematik och envishet.	Delvis genomfört
2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.	Arbete med fördjupad analys av framtida tillgång till och efterfrågan av kompetens är genomförd och hanterad i berörda nämnder. I de fall fördjupad samverkan mellan förvaltningar påtalats så arbetar berörda förvaltningar vidare med frågan. Förhoppningen om att den fördjupade analysen skulle leda till en tydligare långsiktig inriktning för omställning av nämndernas verksamhet har dock ej infriats. De nämnder som sen tidigare haft en sådan långsiktig inriktning har upprätthållit den och använt analysen av framtida kompetensbrist för att förstärka och fördjupa tidigare arbete. För att bredda ansatsen och ta med fler parametrar som är väsentliga för formulering av framtida inriktning för respektive nämnd är tilläggsuppdrag 2025:1 och den analys av demografiska förändringar som ingår en viktig komplettering.	Delvis genomfört

Uppdrag	Motivering/kommentar	Status helår
2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.	Arbetet sker på ett flertal olika sätt för att åstadkomma förflyttning i enl. med 2023:1. Ett exempel på sådant samarbete är arbetet med datadriven kommun där Stadsledningskontoret samarbetar med teknik- och fastighetsförvaltningen för att ge stöd till kommunens nämnder/förvaltningar.	Genomfört
2023:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett inrättande av ett klimatpolitiskt råd.	Uppdraget är genomfört och redovisat	Genomfört
2022:11 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en revidering av upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer.	Reviderad policy och riktlinje beslutades av kommunfullmäktige i oktober. Implementering pågår.	Genomfört
2021: 8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.	Kompetenshöjande insatser inom området är genomförda. Arbeta med lokal lägesbild är utvecklat för att fånga upp risker för välfärdsbrott. En grundstruktur är framtagen för att motverka möjliggörare. Stöd till myndighetsutövning inom stöd- och omsorg för att upptäcka välfärdsbrott har tagits fram tillsammans med nationell samverkansgrupp "CURA". Under hösten har Säkerhetsenheten inlett arbetet med att ta fram kommunövergripande strukturer och styrning för att motverka välfärds kriminalitet.	Delvis genomfört

Personaluppföljning

Nämndens arbete för att nå personalpolitiska mål

Kommunstyrelsen	Bedömning av nämndens arbete med personalpolitiska mål
Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.	Enligt plan
Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.	Enligt plan
Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.	Enligt plan

Åtgärder och viktig utveckling/viktiga händelser inom målområdena

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare (mål 5)

Kompetensförsörjningen är en fortsatt utmaning för verksamheterna inom Stadsledningskontoret. Förvaltningen har därför fortsatt att utveckla och arbeta för att behålla våra medarbetare, bland annat genom deltagande i det EU-finansierade projektet *SAMBA*, som syftar till att finna nya former för att knyta samman rehabiliterings- och kompetensförsörjningsprocesserna och därigenom förutsättningar att finna nya vägar tillbaka till arbete för medarbetare som drabbats av ohälsa.

Ledarskap (mål 6)

Med syfte att erbjuda chefer vid Stadsledningskontoret ett utökat stöd och bättre förutsättningar för sitt ledarskap, utökades HR-funktionen inom förvaltningen från 50 till 100 procent. En HR-chef på heltid anställdes under 2025.

Genom en organisatorisk förändring har chefstätheten säkerställts under året, vilket innebär att antalet medarbetare per chef är fortsatt lägre än riktvärdet 30 för samtliga chefer inom förvaltningen. Ambitionen är att bibehålla en chefstäthet som är lägre än riktvärdet. När antalet anställda närmar sig 30 vidtas därför åtgärder som säkerställer att gränsen hålls.

Med syfte att erbjuda chefer vid Stadsledningskontoret ett utökat kollegialt stöd, har SLKs chefsforum återupptagits under 2025. Vid mötena möjliggörs erfarenhetsutbyte och dialoger mellan chefer samt även kompetenshöjande insatser för cheferna på olika teman.

Under 2025 har det, utöver de ordinarie erbjudandebildningar för chefer i kommunen, funnits möjlighet för chefer inom SLK att delta vid sex frukostseminarier med olika teman

samt vid den kommungemensamma ledardag på Temat Bättre tillsammans, som bland annat ägnades åt frågor som Psykologisk trygghet och Umeå växer tryggt och säkert.

Friskfaktorer (mål 7)

Fokus i 2025-års *handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)* och *aktiva åtgärder* var återhämtning och arbetsbelastning, vilket identifierades som utvecklingsområden bland medarbetarna på Stadsledningskontoret.

Chefer har med stöd av ett material som tagits fram av SLK-HR, kunnat arbeta med frågan om återhämtning på arbetsplatsträffar. Fokus på 2025-års SLK-dag, till vilken samtliga medarbetare inom förvaltningen bjuds in, var återhämtning i arbetslivet,

Vid tidig signal om ohälsa initierar och genomför chef ett samtal med medarbetaren och om det krävs görs därefter anpassningar av medarbetarens arbetsuppgifter. Vid behov utarbetar chef och medarbetare tillsammans även en rehabiliteringsplan.

Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen har under 2025 varit relativt oförändrad jämfört med 2024 (-0,4%), dock kan noteras att sjukfrånvaron bland kvinnor minskat något (-0,8%) medan sjukfrånvaron för män i viss mån har ökat (+0,5%). En tendens som även speglas i andelen långtidsfriska. Sjukfrånvaron för SLK ligger väl under det av personalnämnden fastställda målvärdet för 2025, se tabell nedan.

Resultatmått	Målvärde 2025	Utfall 2025			Utfall 2024		
		kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	män	Totalt
Sjukfrånvaro, totalt i procent av anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,5	3,9	2,4	3,4	4,7	1,9	3,8
Andel långtidsfriska (%)	60	76	82	78	74	81	76
Andel heltidsanställda (%)	92	95	90	93	95	90	94
Andel skyddsombud som har genomgått introduktion (%)		100	-	100	100	-	100
Andel chefer med max 30 medarbetare (%)		100	100	100	100	100	100
Medarbetarenkäten, medelvärde		5,2	5,3	5,2	5,2	5,3	5,2

Ekonomiuppföljning

Händelser av väsentlig betydelse som har påverkat nämndens ekonomi

Under året har inga händelser av väsentlig betydelse inträffat.

Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år

Kommunstyrelsen redovisar 2025 en positiv budgetavvikelse på 105,4 mnkr.

Kommunövergripande kostnader bestående av bland annat avskrivningar, pensioner och arbetsgivaravgifter redovisar en positiv avvikelse mot budget med 102,4 mnkr. Avvikelsen avser främst lägre pensionskostnader beroende på lägre inflation än förväntat men även positiva resultateffekter av gottgörelse från och värdeförändring i pensionsstiftelsen. Vidare redovisar krafthandeln bättre resultat beroende på högre produktion och försäljning under november-december.

Kommungemensamma avgifter redovisar ett mindre underskott mot budget främst på grund av högre bidrag för drift av resecentren.

Stadsledningskontoret redovisar ett mindre överskott mot budget som beror på högre försäljning av exploateringsfastigheter.

Kommunstyrelsens budgetavvikelse för året är 60,4 mnkr bättre än prognosen per sista augusti. Det förbättrade resultatet beror främst på lägre kostnader i den senaste uppdaterade pensionsprognosen, samt att resultatet för krafthandelsverksamheten blev betydligt högre sista tertialet än vad som var prognosticerat.

Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år

(mnkr med en decimal)	Budget 2025	Utfall 2025	Budget-avvikelse 2025	Utfall 2024	Budget-avvikelse 2024	Prognos vid rapport jan-aug 2025	Prognos-avvikelse
Verksamhetens intäkter	307,5	421,0	113,5	528,7	203,2	352,5	68,5
Verksamhetens kostnader	-1623,2	-1631,3	-8,1	-1759,4	-150,0	-1623,2	-8,1
Verksamhetens nettokostnad	-1315,7	-1210,3	105,4	-1230,7	53,3	-1270,7	60,4

Investeringar

Investeringarna redovisar en positiv budgetavvikelse på 172,0 mnkr för perioden. Den positiva avvikelsen avser främst mark- och exploateringsprojekt och beror på förskjutningar orsakade av förseningar i planeringsprocessen. Avvikelserna avser främst förseningar av projekten Klockarbäcken, Obbola, Teg och Olofsdal.

Utöver mark- och exploateringsprojekt avviker investeringar i kraftverksamheten samt elektrifiering bussdepå.

(mnkr med en decimal)	Budget 2025	Utfall 2025	Budget-avvikelse 2025	Utfall 2024	Prognos vid rapport jan-aug 2025	Prognosavvikelse
Verksamhetens nettoinvesteringar	-324,4	-152,4	172,0	-431,2	-191,4	40,0

Ombudgetering av investeringar

Inför 2026 föreslås inga ombudgeteringar.

Redovisning av privata utförare av väsentlig betydelse

Kommunstyrelsen har inga externa utförare av väsentlig betydelse.

Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse

Kommunstyrelsen har ingen avtalssamverkan av väsentlig betydelse.

Fördjupad uppföljning av kommunstyrelsens verksamhetsplan 2025

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Diarienummer:
KS-2025/00492

Datum och paragraf för beslutet:
2026-02-10 §xx

Dokumenttyp:
Rapport

Rapportperiod:
jan-dec 2025

Dokumentansvarig:
SLK, Ekonomi och styrning

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Organisation kommunstyrelsens verksamheter	3
Kommunstyrelsens grunduppdrag	4
Uppföljning av kommunstyrelsens grunduppdrag.....	5
Uppföljning av övergripande fokusområden för 2025.....	6
Uppföljning kommunstyrelsens verksamheter	8
HR.....	8
Ekonomi och styrning	10
Strategisk utveckling.....	12
Mark och exploatering.....	14
Näringsliv och platsutveckling	15
Demokrati och juridik	15
Kommunikation	17
Säkerhet (inom avdelningen Samhällsskydd och beredskap)	18
Övrig verksamhet under kommunstyrelsen.....	20
Kommunstyrelsens uppföljning inriktningsmål och program.....	21
Uppföljning av fokus för 2025	21
Tilläggsuppdrag	23
Personaluppföljning	25
Ekonomiuppföljning	25

Bakgrund

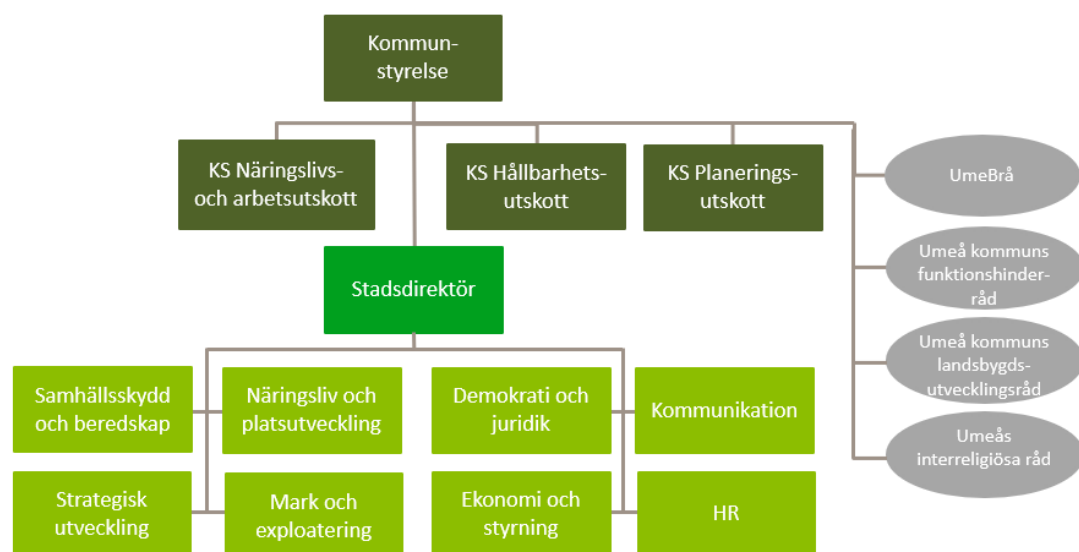
Rapporteringen för perioden jan-aug 2025 bygger på en uppföljning av kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2025.

Organisation kommunstyrelsens verksamheter

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare. Presidiet består av ordförande samt förste och andre viceordförande. Ordförande är Hans Lindberg (S)

Kommunstyrelsen har tre utskott; ett näringslivs- och arbetsutskott, ett planeringsutskott samt ett hållbarhetsutskott. Utskotten har sju ledamöter och sju ersättare.

Nedan finns schematisk beskrivning av organisation med utskott, samverkansorgan och verksamheter.

Figur 1: Schematisk beskrivning av Kommunstyrelsens organisation.

Kommunstyrelsens verksamhet bedrivs i en förvaltning, stadsledningskontoret som leds av stadsdirektör. Styrelsens och styrelsens utskott har förvaltningen till stöd för att verkställa grunduppdrag samt de ansvar och åtaganden som kommunfullmäktige delegerat till kommunstyrelsen eller ansvar/uppdrag som kommunstyrelsen är ålagd enligt lagstiftning /förordning. Förvaltningen är indelad i åtta avdelningar. Under året har en ny stadsdirektör rekryterats. Under viss period har avgående och tillträdande stadsdirektör jobbat samtidigt.

Inom stadsledningskontoret finns tre verksamheter som arbetar på uppdrag av annan nämnd; Umeåregionens brandförsvaret inom avdelningen för samhällsskydd och beredskap samt valkansliet och överförmyndarenheten inom avdelningen för demokrati och juridik.

Kommunstyrelsens verksamheter 31 dec 2025	Antal	Årsarbetare 2025 (åa)	Årsarbetare 2024 (åa)
Stadsdirektör	2	2	1
HR	65	62,55	65,8
Ekonomi och styrning	50	50	50
Strategisk utveckling	40	40	37
Mark och exploatering	23	23	21
Näringsliv och platsutveckling	19	18	20

Demokrati och juridik (exkl. Valkansli och Överförmyndarverksamhet)	20	17,5	17,8
Kommunikation	15	15	13,25
Samhällsskydd och beredskap (exkl. Umeåregionens brandförsvär)	11	11	11
Totalt	244	239,05	336,85

Kommunstyrelsens grunduppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för:

- Kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor & lönehantering
- ekonomi, styrning & upphandling
- kommunikation
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling & innovation
- översiktsplanering

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

Uppföljning av kommunstyrelsens grunduppdrag

Grunduppdrag/deluppdrag	Bedömning
Kommunstyrelsens grunduppdrag i sin helhet	I hög grad uppfyllt
HR	I hög grad uppfyllt
Ekonomi och styrning	I hög grad uppfyllt
Strategisk utveckling	I hög grad uppfyllt
Mark och exploatering	I hög grad uppfyllt
Näringsliv och platsutveckling	I hög grad uppfyllt
Demokrati och juridik	I hög grad uppfyllt
Kommunikation	I hög grad uppfyllt
Samhällsskydd och beredskap	I hög grad uppfyllt

Kommunstyrelsens grunduppdrag	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Styrning, ledning och samordning	Genomförande av styrelsens uppsiktsplikt	Uppsiktsplikten tillgodoses genom kontinuerlig kontroll av fasta moment samt genom tillämpning av rutin för avvikelshantering ekonomi och genom inhämtande av information fr bolag, nämnder och övr. verksamhet. Beredning av förslag till förstärkning och formalisering av kommunstyrelsens uppsiktsplikt sker i enlighet med beslut i KS per 11 nov.	Hög grad uppfyllt
	Genomförande av övergripande planerings- och uppföljningsprocess	Fullmäktige har fått information och relevanta beslutsunderlag. Revidering av riktlinje pågår bland annat kring översyn av investeringsprocessen.	Hög grad uppfyllt
	Efterlevnad god ekonomisk hushållning	God ekonomisk hushållning innebär att både kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga grunduppdrag uppnås. Kommunstyrelsens följer upp ekonomin månadsvis och nämndernas grunduppdrag i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Arbete pågår med att ta fram långsiktiga finansiella mål, samt att arbeta in de nya riktlinjerna för god	Hög grad uppfyllt

		ekonomisk hushållning i riktlinjer för bl.a. planering och uppföljning.	
	Ansvar som anställande myndighet	Avtalsrörelse avslutades utan konflikter och i tid. Lönekartläggning visar inte på några osakliga löneskillnader relaterat till kön. Chefsstöd och traineeutbildningar genomförs med gott resultat.	Hög grad uppfyllt
Beredning inför och uppföljning av kommunfullmäktiges beslut	Efterlevnad riktlinje för styrdokument	Implementerad process (Översyn 2 ggr/år) leder till mer aktuella och relevanta styrdokument och bättre översikt över helheten. Arbete pågår med uppföljning och koppling till ordinarie uppföljningsprocess.	Hög grad uppfyllt
	Uppföljning av motionshantering	Sammanställning av motioner som är under beredning har redovisats till KF i april och oktober 2025. Motionshanteringen håller sig inom den stipulerade tiden (ett år), med ett undantag.	Hög grad uppfyllt
Utveckling av strategiskt viktiga områden	Uppföljning av inriktningsmål i delårs- och årsrapport	Bedömning av måluppfyllelse och resultat är tillgängliga fullmäktige. Fördjupad uppföljning och kunskapsunderlag finns även på externwebben.	Hög grad uppfyllt
	Utveckling av modell för programhantering	Tydligare ledningsstruktur med starkare beslutsmandat. Ansvar för mål har blivit tydligare på nämnds och bolagsnivå. Ett program har fått tydligare fokus inför 2026.	Hög grad uppfyllt

Uppföljning av övergripande fokusområden för 2025

Kontinuitet och försörjningsförmåga

Under året har en förstudie gällande kontinuitetshantering genomförts med räddningstjänsten som pilotverksamhet. Arbetet är till stor del slutfört, kvarstår att sammanfatta arbetet i en slutrapport.

Arbetet med försörjningsberedskap sker inom tekniska nämndens verksamheter med stöd från Säkerhetsenheten.

Datadriven kommun

Arbetet med att bygga förmågor och skapa förutsättningar för ett mer datadrivet arbetssätt i kommunen har pågått under året i samarbete mellan avdelningen för digitalisering och IT och

stadsledningskontoret. Kommunens verksamheter är positiva och ser stor potential till tidsbesparingar när det gäller ett mer datadrivet arbetssätt.

Strategin inom objektet är att fördela utvecklingsresurserna mellan att arbeta *brett* inom ramen för respektive IT-objekt och arbeta *djupt* genom att ha en verksamhet i fokus hela tiden. Under våren var äldreomsorgen i fokus och under hösten har gymnasiet och vuxenutbildning/arbetsmarknad varit i fokus. Initiativ som bedöms ha potential att spara tid genom effektivisering av arbetsprocesser och ge förbättrad förmåga att arbeta datadrivet inom kommunen prioriteras.

En viktig erfarenhet från arbetet är vikten av att avsätta resurser i verksamheten både inom ramen för själva fokusarbetet, men också för att kunna implementera eventuella nya arbetssätt i det ordinarie arbetet i verksamheten för att nå den önskade och potentiella effekten.

Under året har också en juridisk bedömning av Microsoft och molntjänster, med fokus på GDPR och Offentlighet- och sekretesslagen genomförts. Arbetet sker i nära dialog med juridik, informationssäkerhet och dataskyddsombud.

Omställningskapacitet (tilläggsuppdrag 2023:1 och 2023:2)

Redovisas under avsnittet tilläggsuppdrag.

Positionsutveckling

Arbetet med att stärka Umeås position fortsatte under året i samma riktning. Det resulterade välplanerad och effektiv närvaro på mötesplatser som Västerbotten på Grand, Business Arena, Mötesplats Lycksele, Almedalen och Digital Mötesplats Västerbotten. Det lägger fortsatt grunden för kommunens utvecklingsarbete för att positionera kommunen i fler forum. Ett resultat av arbetet är att etablera *Framtidsforum Norr* under 2026. Detta för att skapa en egen arena där Umeå, som norra Sveriges största stad, kan skapa en plats som bjuder in och går före.

Samarbetet med de kommunala bolagen fortsatte att utvecklas under året. Konkreta exempel syns i den berättelse, "Umeå växer med omtanke", som etablerats för hela kommunkoncernen.

Kommunen har även genomfört gemensamma påverkansinsatser som syns kring E12, Umeå Eco Industrial Park samt nya och möjliga etableringar. Det stärker den samlade positionen långsiktigt samtidigt som det skapar ett gemensamt ramverk för kommunkoncernen. Arbetet fortsätter 2026.

Klimatinvestering

Arbetet har under perioden fokuserat på hur man kan stärka den ekonomiska kapaciteten för klimatomställning. Fokus har legat på att identifiera behov och få kunskap om alternativa finansieringslösningar, bland annat genom deltagande i ett EU-nätverk samt strategisk dialog med finansiella aktörer.

Parallellt har arbetet med portföljstyrning utvecklats i syfte att samordna och prioritera klimatrelaterade utvecklingsprojekt med hög genomförandekapacitet, hög klimatnytta och potential för extern finansiering. Arbetet har ökat medvetenheten om klimatåtgärder som strategiska åtgärder men det kvarstår behov av att tydliggöra roller, bedöma klimatnytta mer systematiskt och stärka samordningen mellan ekonomi- och klimatarbete i planeringsprocesserna.

Uppföljning kommunstyrelsens verksamheter

HR

HR-avdelningen har till uppgift att stödja kommunens verksamheter så att de kan uppnå sina mål och bidra till att Umeå kommun är en attraktiv arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen. Huvuduppgiften är att ta ansvar för en enhetlig och konsekvent tillämpad personalpolitik hos arbetsgivaren som helhet.

HR-avdelningen ska tillhandahålla, utveckla, förvalta och följa upp strukturer, system och processer för:

- Förhandling och arbetsrätt
- Lönebildning
- Aktiva åtgärder mot diskriminering
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Rehabilitering och anpassning
- Ledarskap, medarbetarskap, förändringsledning och värdegrund
- Omställningskapacitet och lärande organisation
- Kompetensförsörjning och rekrytering

Grunduppdrag HR	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Kompetensförsörjning	Kommungemensam kompetensförsörjningsplan	Samordningen av kommunens kompetensförsörjningsarbete har förstärkts utifrån strategi attraktiv arbetsgivare. Bland annat genom arbete med kommungemensamma arbetsgivarvarumärket, förtydligad process för kompetensbehovsprognos och gemensam aktivitetsplanering och kostnadsfördelning mellan nämnderna. Ny kommungemensam kompetensförsörjningsplan har arbetats fram samt stöd lämnats så att alla nämnder inför 2026 har en egen.	Hög grad
Lönebildning, avtal lönebildning	Lönekartläggning och utfall i relation till riktlinje för lönestrategiska frågor	Lönekartläggningen för 2025 visade att det inte fanns några osakliga löneskillnader relaterat till kön. Efterlevnad av riktlinje för lönestrategiska frågor har följts upp och återkopplats till Personalnämnden.	Hög grad
Arbetsmiljö/aktiva åtgärder	Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (process)	Årlig uppföljning av SAM/OSA som bygger på medarbetarundersökningen hösten 2024 visar på hög svarsfrekvens, hög andel arbetsplatser med handlingsplaner/mål och än mer integrerad process att jobba med aktiva åtgärder.	Hög grad
	Uppföljning av aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering (process)	Uppföljning av aktiva åtgärder är en kombinerad process med årlig uppföljning av SAM/OSA som bygger på medarbetarundersökningen och tillhörande systematik med återförande av resultat, analys	Hög grad

Grunduppdrag HR	Uppföljning	Resultat	Bedömning
		och åtgärder på varje arbetsplats. Därtill dialog i samverkan på alla fackliga samverkansnivåer inför presentation av förslag och handlingsplan för varje nämnd. Därtill uppföljning av processen som helhet årligen och en kommungemensam handlingsplan.	
	Arbetsätt för att bättre mäta och analysera åtgärder i relation till diskrimineringsgrunderna	Under året har ytterligare steg tagits för att bättre kunna mäta och analysera åtgärder i relation till alla diskrimineringsgrunder på en organisatorisk nivå. Därför infördes ytterligare bakgrundsfaktorer för enkäten 2024 som legat till grund för analys och åtgärder i verksamhet/nämnder 2025. Genom dialogmöten med fackliga företrädare på respektive samverkansnivå ges även ytterligare fler perspektiv vid analysen.	Hög grad
Ledarskap medarbetar- skap	Åtgärder för att nå breddad rekrytering till ledningsarbete	Insatser har under året genomförts för att bredda rekryteringen till det kommungemensamma traineeprogrammet som är en viktig rekryteringsgrund till många chefstillsättningar i Umeå kommun.	Viss grad

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Ansvar som anställande myndighet innebär att KS särskilt ansvarar för lön, kollektivavtal, delegation och det gemensamma arbetsgivarskapet. Avtalsrörelse 25 avslutades utan centrala konflikter och utbetalning av nya löner skedde lokalt i tid. Ny arbetsvärdering på plats som omfattar samtliga yrken i Umeå kommun och utgör grundförutsättning för implementering av kommande lönetransparensdirektiv. Process för dispensförfarande av 11-timmars dygnsvila efterlevs i hög grad. Rutiner för att minska antalet och hantera uppkomna löneskulder har kommit på plats och börjar ge viss effekt.

Obligatoriskt chefsintroduktionsprogram har genomförts och kompletteras med förvaltningsspecifik introduktion. Traineeprogram genomförs med högt bidrag till chefsförsörjningen. För att behålla fler chefer finns nu Sveriges första nätverk för unga chefer, samt nytt ledarskapsprogram för chefer som leder chefer.

Processen för friska och attraktiva arbetsplatser efterlevs och 93 procent av alla arbetsplatser i kommunen redovisar en uppdaterad handlingsplan och analys för arbete med arbetsmiljö och aktiva åtgärder. Analysstöd för nämndernas kompetensförsörjningsplaner finns på plats och samtliga nämnder integrerar planeringen i verksamhetsplaneringen inför 2026. Nya interna rekryteringsriktlinjer är framtagna utifrån ett verksamhets- och kandidatperspektiv för trygg och effektiv rekryteringsprocess. Stöd ges till förvaltningar för stärkt efterlevnad. Beslut fattades under året om registerkontroller inför anställning för arbete inom äldreomsorg och funktionshinderverksamhet med vuxna samt förtydligande om brett nyttjande av befintlig lagstiftning rörande främst barn och unga.

Objektsledning för HR-objektet är nu resurssatt från HR-verksamhet och Dolt för att säkerställa trygg och professionell drift och utveckling av den processtödjande IT-miljön. Objektplan och aktiviteter

har även prioriterats om till följd av lärdomar och slutsatser från Miljödatainträdet under hösten och tillhörande förberedelse inför ny cybersäkerhetslag samt nya arbetsformer för att riskvärdera och arbeta med informationssäkerhetsfrågorna inom personalsystemen.

Att behålla medarbetare och ökad rörlighet för omställning är gemensamt prioriterat. SAMBA-projektet är ett metodstöd för att utveckla arbetsformerna som möjliggör detta och i högre grad nyttjar kompetens- och omställningsavtal (KOM KR) och bidrar till rörlighet på lokal arbetsmarknad.

Ekonomi och styrning

Avdelningen för ekonomi och styrning har i uppdrag att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning, detta innebär att avdelningen ska stödja kommunstyrelse och kommunfullmäktige och stadsledning med relevanta och adekvata beslutsunderlag inom ekonomi- och anskaffningsområdet. Avdelningen ska även tillhandahålla, utveckla och förvalta strukturer, system och processer för:

- Budget & investering
- Finansiering
- Anskaffning (upphandling & inköp)
- Bokföring & Redovisning
- Uppföljning & rapportering
- Styrning och samordning

Avdelningen ansvarar även för att följa upp och utvärdera huruvida ekonomistyrning och finansiell styrning är ändamålsenlig och leder till god ekonomisk hushållning.

Grunduppdrag Ekonomi och styrning	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Budget och investering	Årlig utvärdering av processen, justeringar sker fortlöpande på uppdrag av KSnau	Årlig utvärdering av planeringsprocessen har genomförts och förslag till justeringar av operativ karaktär har tillställts KSnau i september. Förslag till förändringar av principiell karaktär lyfts till KF vid planerad revidering av riktlinje för planeringsprocess.	Hög grad
Finansiering	Följs i kraft- och finansrapport. Där framgår om låneportföljens sammansättning är i enlighet med KF:s policy/riktlinjer.	Rapportering har skett månatligt i enlighet med fastställd riktlinje. Väsentliga avvikelser har ej konstaterats.	Hög grad
Anskaffning	Nytt rapportpaket utvecklas under 2025.	Reviderad policy och riktlinje för upphandling har beslutats av kommunfullmäktige i oktober. Arbete med implementering (inkl. rapportpaket) inleds efter beslut och fortgår under 2026/2027.	Viss grad
Bokföring och redovisning	Extern revisionsgranskning av delårs- och årsbokslut, vars syfte är att säkra rättvisande räkenskaper.	Extern revisionsgranskning har genomförts som visar på rättvisande räkenskaper och att det ej finns några väsentliga avvikelser.	Hög grad

Uppföljning och rapportering	Extern revisionsgranskning av delårs- och årsbokslut.	Extern revisionsgranskning har genomförts utan anmärkning. Kommunrevisionen har påtalat att uppföljning och rapportering av grunduppdrag samt inriktningsmål kan förbättras på nämnds- och bolagsnivå.	Hög grad
Styrning och samordning	Efterlevnad riktlinje för styrdokument	Riktlinjen efterlevs och process för aktualitets- och relevansprövning av styrdokument genomförs återkommande (2 ggr/år)	Hög grad
	Genomförande och resultat av uppsiktsplikt	Kommunstyrelsen har under rapporteringsperioden verkställt sin uppsiktsplikt över bolag, nämnder och övrig verksamhet. Uppsiktsplikten tillgodoses genom kontinuerlig kontroll av fasta moment samt genom tillämpning av rutin för avvikelshantering ekonomi och genom inhämtande av information fr bolag, nämnder och övr. verksamhet. Beredning av förslag till förstärkning och formalisering av kommunstyrelsens uppsiktsplikt sker i enlighet med beslut i KS per 11 nov.	Hög grad

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Riktlinje för God ekonomisk hushållning, inklusive finansiella mål för kommunkoncern respektive kommun.

Kommunfullmäktige fastställde ny riktlinje för God ekonomisk hushållning i december 2024. Kommunstyrelsen fick då i uppdrag att bedöma och vid behov föreslå revidering av relaterade styrdokument så att de följer riktlinje för god ekonomisk hushållning. Sådan bedömning genomförs kontinuerligt i samband med aktualitets- och relevansbedömning av kommunens styrdokument. Ett av de styrdokument som direkt påverkas och därmed bör revideras är kommunens riktlinje för planering, budget och investeringar. Förslag till reviderad riktlinje för planering och uppföljning har blivit något förskjutet och kommer att tillställas kommunfullmäktige i början av 2026.

De principer som förslag till reviderad Riktlinje för god ekonomisk hushållning innehåller utgör även utgångspunkt för lång- respektive kortsiktiga finansiella mål. Reviderat förslag till kortsiktig finansiellt mål för kommunen beslutades av kommunfullmäktige i juni 2025. Förslag till långsiktiga finansiella mål för kommunen tillställs kommunfullmäktige i början av 2026.

Utveckla styrning av upphandling/anskaffning.

Förslag till reviderad policy och riktlinje för upphandling tillställdes Kommunstyrelsen våren 2025. Kommunstyrelsen överlämnade dessa förslag på remiss till kommunens nämnder och bolag i april. Remissvar inkom från 12 instanser, remissammanställning presenterades för Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott i augusti, samtidigt genomfördes samråd kring hur enskilda sakfrågor från remissyttranden skulle hanteras i den fortsatta beredningen. Efter remisshantering lämnades förslag till reviderad policy och riktlinje till kommunfullmäktige för fastställande vilket skedde i oktober. Då förslag till reviderad policy och riktlinje innefattar väsentliga förändringar i roll- och ansvarsfördelning samt ökat fokus på strategisk styrning och avtalsuppföljning/förvaltning kommer implementering av ny policy/riktlinje ske successivt under 2026/2027 (i enlighet med den plan för implementering Kommunstyrelsen beslutade om i oktober).

Samordning och process för tilläggsuppdrag 2023:1.

Redovisas under avsnittet tilläggsuppdrag.

Strategisk utveckling

Strategisk utveckling initierar, leder och samordnar uppdrag av strategisk och verksamhetsövergripande karaktär inom social, ekologisk, ekonomisk och kulturell hållbarhet. Uppdraget är att samverka, samordna, styra och stödja inom områdena: bostadsförsörjning, brottsförebyggande, folkhälsa, innovation, jämställdhet, jämlikhet, klimat, landsbygd, miljö, minoritets- och rättighetsfrågor, stadsutveckling, tillgänglighet och tillväxt.

Strategisk utveckling arbetar med att växla upp kommunens utvecklingsfrågor inom ramen för det regionala, nationella och internationella innovationssystemet.

Avdelningen tar fram underlag, analyser, prognoser och scenarier samt genomför uppföljning inom områden som är av strategisk betydelse för Umeås utveckling.

Strategisk utveckling har ansvar för den översiktliga planeringen som sätter riktningen för efterföljande planerings- och utvecklingsarbete i kommunen.

Grunduppdrag Strategisk utveckling	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Samordning och positionering av strategiska utvecklingsfrågor kring Umeås hållbara tillväxt	Trender för de indikatorer som är utpekade i program för tillväxt, social hållbarhet och klimatneutrala Umeå 2040. Trender i övrig uppföljning t.ex. befolkningsprognoser, resvaneundersökning, unga-enkäten, jämlika liv.	Samordningen av kommunövergripande utvecklingsfrågor har stärkts genom insatser kopplade till tillväxt, klimatneutrala Umeå 2040, samt social hållbarhet. Umeå har positionerats i nationella och internationella sammanhang.	Hög grad
Växla upp kommunens utvecklingsfrågor inom ramen för det regionala, nationella och internationella innovationssystemet för att skapa välfärd och hållbar tillväxt	Volym extern finansiering. Investeringar i FoU (offentliga/privata)	Arbetet med extern finansiering och innovationspartnerskap har utvecklats. En samordningsfunktion för att söka externa medel har utvecklats inom kommunkoncernen. Flera projektansökningar har färdigställts och några beviljats. Samverkan med universitet, näringsliv och civilsamhälle har utvecklats i syfte att stödja transformativ omställning.	Hög grad
Identifiera utmaningar och	Användning av framtagna	Analys har genomförts kring demografi, klimatpåverkan och sociala livsvillkor.	Hög grad

Grunduppdrag Strategisk utveckling	Uppföljning	Resultat	Bedömning
möjligheter för Umeås utveckling genom att ta fram underlag, analyser, prognoser och scenarier	underlag, analyser, prognoser och scenarier	Underlag har tagits fram baserat på befolkningsprognoser, bostadsutveckling, Unga-enkäten samt uppföljning av indikatorer i kommunens inriktningsmål och program.	
Infrastrukturplanering som möjliggör långsiktigt hållbar tillväxt genom att aktivt förverkliga översiktsplanens intentioner i extern och intern samverkan.	Antalet färdigställda bostäder Investeringsmedel i nationella planen Indikatorer för att mäta utfallet av översiktsplanen (t.ex. Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafikhärläge)	Infrastrukturplaneringen har utvecklats genom tydligare samverkan, men konjunkturläget innebär att byggstarter fördröjs. Systemanalyser kopplade till planeringsstrategin från 2024 pågår. Umeås position i den nationella infrastrukturplaneringen har bevakats. För pågående arbete med FÖP Holmsund/Obbola och Vindkraftsplan har tidplanen förskjutits på grund av ändrade förutsättningar. Arbetet med FÖP Hörnefors är uppstartat.	Viss grad

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Under perioden har arbetet enligt Strategisk utvecklings tre fokusområden bidragit till att stärka kommunens förmåga att möta omställningsbehov och långsiktig hållbar tillväxt. Arbetet med extern finansiering har utvecklats genom stöd till projektansökningar inom EU och nationella program, samtidigt som interna strukturer för samordning och innovationsledning har stärkts. Insatser för att öka medborgarengagemang har genomförts i samverkan med förvaltningar och civilsamhälle, med särskild betoning på social hållbarhet och trygghetsfrågor.

Fördjupade strategier för etableringar och stadsutveckling har formats genom systemanalyser kopplade till planeringsstrategin och ökad samverkan kring infrastrukturprojekt. Planeringen har också konkretiserats genom uppföljning av indikatorer kopplade till bostadsbyggande, kollektivtrafikhärläge och regional tillgänglighet.

Stödet till förvaltningarnas arbete med tillväxt, social hållbarhet och klimatneutralitet har stärkts genom analyser, scenarier och indikatoruppföljning kopplat till kommunens inriktningsmål och program. Kunskapsunderlag har använts för att belysa ojämlikheter i livsvillkor, demografiska förändringar och bostadsutveckling.

Det finns behov av en tydligare kommungemensam struktur med tydlig roll och ansvarsfördelning för hur innovativa arbetssätt implementeras och följs upp inom organisationen, särskilt för att säkerställa långsiktig effekt. Samordningen kring extern finansiering kan utvecklas ytterligare, både vad gäller prioriteringar och intern kapacitetsfördelning. Därtill behöver dialogformerna för invånarnas delaktighet i komplexa utvecklingsfrågor förstärkas, till exempel inom områden som ungdomsdemokrati, gestaltad livsmiljö och stadsomvandling.

Mark och exploatering

Mark och exploatering säkrar markförsörjningen så att det finns utrymme för Umeås nuvarande och framtida utveckling samt leder arbetet med att planera och genomföra översiktsplanens intentioner avseende stadens tillväxt. Det sker framför allt genom att utveckla nya områden för bostäder och verksamheter på kommunal mark. Avdelningen ska också skapa framdrift i samhällsbyggnadsprocessen genom att identifiera behov av och ta initiativ till samordning samt bevaka och följa upp genomförandeaspekter i exploateringsprocessen i både kommunala och privata projekt.

Avdelningen initierar förstudier och planläggning av kommunens egna områden för bostadsbyggande, verksamheter och kommunala behov, ansvarar för utbyggnad av infrastruktur inom projekten och hanterar försäljning av tomtmark. För genomförande av detaljplaner på privat mark skriver Mark och exploatering exploateringsavtal med byggherrar.

Mark och exploatering leder också utredningar och genomför statligt och kommunalt finansierade saneringar av förorenad mark.

Grunduppdrag Mark och exploatering	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Mark-försörjning	Sammanställd status- och aktivitets-rapportering	Markförvärv har genomförts för att möta kommunens egna behov i bl a Yttersjö och Hissjö men också för att stärka markreserven i Holmsund, Hörnefors, Röbbäck, Tomtebo m.m.	Hög grad
Exploatering på kommunal mark	Sammanställd status- och aktivitets-rapportering	Detaljplaneberedskapen har förbättrats, i synnerhet för bostadsbyggande. Utbyggnad av infrastruktur har påbörjats i flera projekt, men konjunkturläget innebär att byggstarter fördröjs.	Viss grad
Sanering av förorenad mark	Återrapportering via handlingsplanen för förorenade områden	Saneringsarbetet på Norrbyskär har avslutats under året. Provtagning har genomförts för några mindre objekt och ansökan om medel för ytterligare undersökningar har lämnats in för Sandviks såg, Holmsunds kembar och Patholmsviken.	Hög grad

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Projektmodellen för exploatering av kommunal mark har färdigställts under året och börjat tillämpas. Arbetet med att ta fram en utbyggnadsplan har påbörjats, men det är ett omfattande underlag som ska hanteras och flera verksamheter och bolag som berörs. För att utbyggnadsplanen ska ge önskad effekt är förankring av arbetssätt och slutsatser avgörande och en första version bedöms bli klar under 2026.

Avdelningen har tagit en samordningsroll i flera geografiska utvecklingsområden, bland annat Sävar, Holmsund och Universitetsstaden. Erfarenheten så här långt är att uppdragets innehåll behöver anpassas utifrån fall till fall och kan också behöva förändras över tid.

I utbyggnad av infrastruktur i nya exploateringsområden har massahantering och drivmedel stor påverkan på projektets klimatbelastning. I och med att utbyggnaden av Tomtebo strand har påbörjats prövas idéer om ändrade arbetssätt och krav på utförandet nu i realiteten och i stor skala.

Lärdomarna från både Tomtebo strand och Umeå Eco Industrial park påverkar direkt alla andra kommunala exploateringsprojekt, både i planering och genomförande.

I några större exploateringsprojekt som Olofsdal, Klockarbäcken och Obbola har infrastrukturen detaljprojekterats under året inför kommande utbyggnad. Den första markanvisningen för bostäder har gjorts på Olofsdal och ett stort område har anvisats till Kaunas Metal på Klockarbäcken. Ett par större försäljningar som var tänkta att genomföras 2025 har försenats, främst p g a konjunkturläget.

Näringsliv och platsutveckling

Näringsliv är Umeå kommuns operativa och strategiska organ för näringslivsutveckling och tillväxt. Näringslivsavdelningen arbetar nära näringslivet och dess organisationer, universiteten och andra aktörer i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för Umeås tillväxt med det övergripande målet om fler arbetstillfällen och företag.

Grunduppdrag Näringsliv och platsutveckling	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Förutsättningar för arbetstillfällen	Netto arbetstillfällen.	Ökningen av antalet arbetstillfällen har varit något lägre 2025 (netto) efter ett antal starka år.	Viss grad
Branschbredd	Bibehållen branschbredd är grundläggande för långsiktigt hållbar tillväxt.	Branschbredd fortfarande en 1/3 fördelning mellan platstjänster, tillverkande och företagstjänster. Positiv ökning för myndigheter.	Hög grad

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Arbetet utvecklas väl. Under året har det varit fortsatt fokus på etableringsarbete med ett antal beslut som varit positiva. Det syns en övergång i övertagande inte minst inom myndighet/kriminalvård. Det har varit ett ökat inflöde av besökare till Umeå och något högre hotellbeläggning. Samverkan med universiteten kring Universitetsstaden, Inkubatorerna och kvarstanning har utvecklats positivt med ett antal aktiviteter som inletts.

Demokrati och juridik

Avdelningen har ett särskilt ansvar för kommunkansli, juridik och arkiv. Avdelningen samordnar ärendebereidning till kommunfullmäktige och kommunstyrelse med dess utskott. Vidare samordnar, stödjer och utvecklar avdelningen det kommunövergripande arbetet inom juridik och informationsförvaltning samt ansvarar för det centrala kommunarkivet.

Grunduppdrag Demokrati och juridik	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Kommunkansli	Motioner ett par gånger årligen	Sammanställning av motioner som är under beredning har redovisats till KF i april och oktober 2025. Motionshanteringen håller sig	Hög grad uppfyllt

Grunduppdrag Demokrati och juridik	Uppföljning	Resultat	Bedömning
		inom den stipulerade tiden (ett år), med ett undantag. Nästa redovisning görs i april 2026.	
Juridik och informations-förvaltning	Juridiskt stöd genom avstämningsmöten	Regelbundna planerade erfarenhetsutbyten mellan jurister vid primärkommunen och UKF. I övrigt till största del stöd efter behovsfrågan.	Hög grad uppfyllt
	Uppföljning av verksamhetsbaserad informationsarkitektur görs i olika steg. Först i testmiljö och därefter i produktionsmiljö.	Systemstödet TIGER finns på plats och kan tillämpas för att klassificera IT/användarsystem (systemregister). Arbeta pågår med den del som avser verksamhetsarkitektur (processregister).	I viss grad uppfyllt
Arkiv	Överföring av material till e-arkiv genom dialog med verksamheter om prioritering utifrån inskickat material och status på det.	Under 2025 har 5400 avloppsakter och 37000 HR-akter digitaliserats och överförts till E-arkivet. För verksamheten Bygglov har en mellanlagringslösning i e-arkivet etablerats.	Hög grad uppfyllt
	Programfunktion för att kommunens medborgare ska kunna söka och ta del av handlingar i e-arkivet på egen hand (API) är klar senast kvartal två.	En API för att hämta betyg, färdigställdes och lanserades i slutet av augusti.	Hög grad uppfyllt

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Arbetet med att skapa en kommunövergripande verksamhetsbaserad informationsarkitektur är klart i den del som avser systemregister. Det innebär att IT- och användarsystem kan klassificeras i systemstödet TIGER. För den del som avser verksamhetsarkitektur (processregister) återstår arbete. Systemstödet är överlämnat till förvaltningsobjektet Demokrati och insyn. Förvaltningsetablering är klar när det gäller systemregister.

Under 2025 färdigställdes och lanserades en programfunktion (API) som ger medborgare direkt och säker åtkomst till sina handlingar i e-arkivet. Genom API-lösningen kan medborgare logga in hemifrån via tjänsten minasidor.umea.se och själva hämta sina gymnasiebetyg. Lanseringen genomfördes i augusti och e-arkivet omfattar i nuläget cirka 73 000 gymnasiebetyg för personer födda mellan 1960 och 2004. Funktionen utgör ett viktigt steg mot ökad digital självservice och förbättrad tillgänglighet samt är ett konkret resultat av arbetet med att öppna upp e-arkivet för allmänheten.

Sedan mars 2025 har Stadsarkivet arbetat med att digitalisera handlingar från Miljö- och hälsoskydd samt HR i syfte att tillgängliggöra materialet i e-arkivet och effektivisera informationshanteringen.

Under året har cirka 5 400 avloppsakter och 37 000 HR-akter digitaliserats och överförs till e-arkivet. För verksamheten Bygglov har även en mellanlagringslösning i e-arkivet etablerats.

Kommunikation

Kommunikationsavdelningen är ett strategiskt och operativt kommunikationsstöd för stadsledningskontoret. Avdelningen skapar förutsättningar och skickliggöra andra förvaltningar och medarbetare med sikte på att utveckla kommunen som en kommunikativ organisation.

Kommunikationsavdelningen förvaltar och utvecklar kanaler, analoga som digitala, och utvärderar dem löpande för att skapa goda förutsättningar för effektiv kommunikation. Avdelningen jobbar i förvaltningsövergripande insatser för att utveckla bilden och upplevelsen av Umeå – som kommun, plats och arbetsgivare. Det handlar om stora evenemang och kommunövergripande insatser som skapar värde för vår kommun.

Kommunikationsavdelningen jobbar också med att kompetensutveckla och stärka medarbetare i kommunen. Det handlar om att skickliggöra fler i bland annat kommunikativt ledarskap, att möta medier, tala och uttrycka sig tydligt. Det ska hjälpa fler att bli trygga medarbetare, ledare och chefer. Kommunikativ förmåga är en superkraft.

I avdelningen ingår även stadshusreceptionen som ger god service till besökare och säkerställer säker inpassering i Stadshuset.

Grunduppdrag Kommunikation	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Utveckla och förvalta grundkanaler (webb, intranät & sociala medier)	Tillgänglighetsgranskningar/bedömningar årligen	Under perioden har kommunens plattformar förvaltats och utvecklats. Närvaro i sociala medier har setts över vilket resulterat i att kommunen lämnat X.	I hög grad uppfyllt
Skickliggöra medarbetare inom kommunikation	Minst 4 utbildningstillfällen vår/höst (8st/år). Följs upp via kompetensportal	Under perioden har det genomförts över femton utbildningstillfällen (presentationsteknik, retorik)	I hög grad uppfyllt

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Under perioden har avdelningen fortsatt arbeta för att bidra till bättre förutsättningar för effektiv kommunikation. Syftet är att skapa en kultur av samarbete, lärande och nyfikenhet som stärker hela kommunens kommunikationsarbete. En viktig del i det är att skickliggöra medarbetare inom kommunen i just kommunikation vilket gjorts genom regelbundna utbildningsinsatser. Det inkluderar presentationsteknik, medieträningar och Sitevision.

Under året har plattformar för kommunikation setts över vilket resulterat i ett antal vägval. Dessa är viktiga långsiktigt då de ska bidra till en mer sammanhållen bild av Umeå - som kommun, plats och arbetsgivare.

Säkerhet (inom avdelningen Samhällsskydd och beredskap)

Säkerhetsenheten ingår i avdelningen för samhällsskydd och beredskap har uppgiften att arbeta för att kommunen har erforderlig förmåga att hantera händelser i hela hotskalan. I det ingår att arbeta med fredstida krisberedskap samt planera för det civila försvaret under höjd beredskap och krig. Enheten samordnar kommunens arbete enligt säkerhetsskyddslagen, tillgodoser kommunens försäkringsbehov och stödjer kommunens verksamheter i det skadeförebyggande och trygghetshöjande arbetet. Säkerhetsenheten har även uppdraget att samordna kommunens verksamheter och externa aktörer för att motverka möjligheten för att bedriva organiserad brottlighet och välfärdsbrott på lokal nivå.

Inom avdelningen för samhällsskydd och beredskap ingår även verksamheten Umeåregionens brandförsvar, som styrs av Umeåregionens brand- och räddningsnämnd.

Grunduppdrag Samhällsskydd och beredskap	Uppföljning	Resultat	Bedömning
Kommun- övergripande arbete med interna säkerhetsfrågor i kommunen	Utvecklat stöd för hot- och våld samt otillbörlig påverkan mot förtroendevalda finns framtaget.	Arbete pågår med att utveckla stödet. Det kommer att slutföras under 2026.	Hög grad uppfyllt
Övergripande ansvar för att säkerhetsskyddsl agen följs	Tillsyn av länsstyrelsen i Norrbotten. Reviderad säkerhetsskydds- analys är fastställd.	En reviderad säkerhetsskyddsanalys har fastställts. Verksamhetsspecifika säkerhetsskyddsanalyser är genomförda. Arbete pågår med att bland annat se över åtgärder utifrån analysen inför fastställande.	Hög grad uppfyllt
Kommunens krisberedskap och krisberedskap i enlighet med lagen om extraordinära händelser	Årlig uppföljning genomförs av länsstyrelsen i Västerbotten Stöd för efterlevnad av reglementes förändringar finns framtaget.	Reglementsändringar genomförda, både generella och specifika reglementen. Stöd för efterlevnad är framtaget till viss del men behöver fortsätta under 2026.	Viss grad uppfyllt
Kommun- övergripande arbete med civilt försvar	Årlig uppföljning genomförs av länsstyrelsen i Västerbotten Förmågehöjande investeringar genomförda	Investeringsmedlen fördelade till tekniska nämnden, flertalet förmågehöjande investeringar initierade.	Hög grad uppfyllt

Kommun- gemensam samordning internt och externt i trygghetsskapan de och brotts- förebyggande syfte	Kommungemensa m styrning för att motverka välfärdsbrott finns framtaget	Utifrån grunduppdraget pågår arbete enligt planering. Tilläggsuppdraget redovisas under "Tilläggsuppdrag".	Viss grad uppfyllt
Tillgodose kommunens behov av försäkringsskydd	Årlig uppföljning genomförs av återförsäkrare (SKF AB) Interna riktlinjer för egendoms- försäkring finns framtaget.	Årlig uppföljning genomförd av återförsäkrare (SKF AB). Interna riktlinjer för egendomsförsäkring är framtaget.	Hög grad uppfyllt
Informationssäk erhet	Årlig uppföljning via cybersäkerhets- kollen Plan för införandet av NIS2/cybersäkerh etslagen är framtaget	Övergripande plan för införande av NIS2/cybersäkerhetslagen har tagits fram, både för ledningsgrupper och medarbetare. Vidare pågår arbete med riktlinjer och stöd. För att säkerställa införandet och att det ska kunna fortlöpa enligt plan krävs att systemstödet för informationshantering finns på plats. Upphandling av systemstöd kommer att inledas under 2026.	Hög grad uppfyllt

Uppföljning av fokusområden och verksamhet 2025

Central krisledning har aktiverats vid två tillfällen under året.

Första tillfället var för att omhänderta konsekvenserna och samordna den interna hanteringen av den cyberattack som drabbat vår leverantör, Miljödata, den 25 augusti 2025. Till en början hanterades händelsen inom objektet men i takt med att händelseutvecklingen eskalerade aktiverades central krisledning på objektets begäran. Efter ett par veckor var det fastställt att Umeå kommun var förskonade från läckta personuppgifter och krisledningen avvecklades.

En uppgradering av kritisk IT-komponent behövde göras skyndsamt i december för att undvika potentiellt allvarliga problem i IT-miljön. Analys av värsta falls-scenario visade att om uppgraderingen mot förmodan skulle drabbas av komplikationer kunde det få stor påverkan på Umeå kommun, Skellefteå kommun samt Vännäs kommun som befinner sig i vår miljö. För att möta detta proaktivt och vara förberedda på värsta falls-scenariot så aktiverades central krisledning. Uppgraderingen genomfördes helt utan komplikationer och central krisledning kunde därefter avvecklas. Båda händelserna har gett organisationen värdefull praktik och erfarenhet i skarp krishantering.

Arbetet med välfärdsbrott har fortgått under året, till stor del har det handlat om att utbilda och stötta verksamheterna i deras arbete. Säkerhetsenheten har under hösten inlett arbetet med att utveckla strukturer och styrning i arbetet mot välfärdsbrott.

För fokusområdet att ta fram ett grundläggande stöd för förvaltningarnas implementering av NIS2 har utbildningar av ledningsgrupper genomförts under året. Systemstödet med tillhörande metodbeskrivningar behöver säkerställas, detta arbete har inletts men har ej färdigställts.

Förslag till reviderad informationssäkerhetspolicy och informationssäkerhetsriktlinje har tagits fram, dessa beräknas kunna fastställas under 2026.

Arbetet med säkerhetsskydd har bland annat omfattat stöd till verksamheter i framtagande av deras säkerhetsskyddsanalyser och revidering av styrande dokument.

Inom civil beredskap har arbetet med omställning till att hela kommunorganisationen arbetar med beredskap fortskridit, pilotprojekt för systematisk kontinuitetshantering är genomfört och arbete med att utveckla krisledningsförmågan har pågått under hela året.

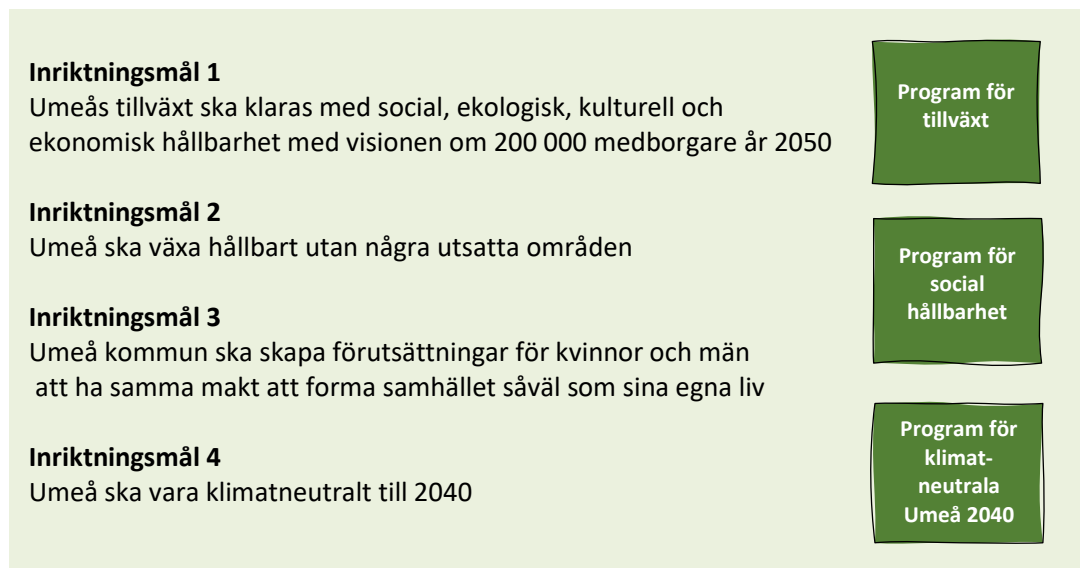
Övrig verksamhet under kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har enligt beslut i kommunfullmäktige ansvar för kommunens visselblåsarfunktion. Visselblåsarfunktionen har under stor del av året stått utan styrgrupp vilket medfört att inkomna ärenden ej hanterats.

Under våren 2025 beslutades om en oberoende granskning av visselblåsarfunktionen. Utifrån granskningen har kommunstyrelsen hösten 2025 beslutat om ett antal uppdrag för att återupprätta förtroende och ändamålsenlighet i kommunens visselblåsarfunktion och en tillfällig förstärkt styrgrupp har utsetts av kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott. Förslag till riktlinje för Umeå kommuns visselblåsarfunktion kommer att presenteras för kommunstyrelsen under våren 2026 och därefter ska varaktig organisation implementeras.

Kommunstyrelsens uppföljning inriktningsmål och program

I detta avsnitt redovisas planering och fokus under 2025 för kommunstyrelsens verksamheters arbete med fullmäktiges inriktningsmål och program¹.

Uppföljning av fokus för 2025

Tydliggöra ansvar och roller i programstyrningsstrukturen

Styrningen av inriktningsmål och program har utvecklats genom att knytas tydligt till kommunens ordinarie ledningsstruktur. Samtliga program leds nu av den högsta tjänstemannaledningen inom kommunkoncernen, vilket ger ökad tydlighet i ansvar och beslutskraft. Destinering av inriktningsmål och program sker nu på målnivå, vilket förbättrar kopplingen till nämndernas och bolagens styrning och uppföljning. För att stärka genomförandet har programmet för social hållbarhet fokuserats och smalnats av, vilket ger bättre förutsättningar för konkret resultatleverans i samverkan mellan förvaltningar och bolag.

Ökad takt i arbetet med inriktningsmål 4 – Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Arbetet med klimatomställning har fortsatt att utvecklas under året. Portföljstyrning har införts för att samordna projekt med hög klimatnytta och extern finansieringspotential. Klimatåtgärder ses alltmer som strategiska åtgärder. Arbetet med att integrera klimatmål i planerings- och styrprocesser har fördjupats, och nämndernas arbete med inriktningsmål och program är under utveckling för att stärka genomförandet.

¹ Ett program fungerar som en konkretisering och inramning av respektive inriktningsmål som kommunfullmäktige antar. Ett program omfattar nya eller befintliga planer, strategier, projekt, tilläggsuppdrag, samverkansavtal och överenskommelser som bedöms vara relevanta och väsentliga för kommunens möjligheter att nå det inriktningsmål som programmet ska stödja. Ett program berör oftast flera nämnder och bolagsstyrelser.

Fortsätta utveckla förmågan att genom extern finansiering och samverkan bidra till Umeås hållbara tillväxt

Umeå har varit framgångsrikt i att säkra extern finansiering till innovationsprojekt inom det regionala, nationella och internationella innovationssystemet. Även medel till implementering och investeringar har beviljats, exempelvis genom Klimatklivet. Genom EU:s Capital Hub och Investor Council har dialogen med finansiella aktörer stärkts. Arbetet med att utveckla samordningen inom kommunkoncernen är på väg framåt och bedöms som avgörande för att långsiktigt stärka kapaciteten för strategiska klimatåtgärder och hållbar tillväxt. Kommunstyrelsens roll i att samordna, paketera och följa upp projektinsatser utgör en viktig förutsättning.

Tilläggsuppdrag

I detta avsnitt redovisas ansats och/eller planering för de tilläggsuppdrag kommunfullmäktige har tilldelat kommunstyrelsen samt de uppdrag kommunstyrelsen har tilldelat förvaltningen.

Tilläggsuppdrag från fullmäktige	Uppföljning och resultat	Bedömning
2024:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över kommunövergripande målstyrning och planering som tillkom före införandet av kommunens nuvarande styrmodell och ta fram förslag för hur sådan styrning kan inordnas inom ram för kommunfullmäktiges styrning via inriktningsmål och program.	Modell för aktualitets- och relevansprövning av befintliga styrdokument är implementerad och bedöms vara ändamålsenlig. Genom att aktualitets- och relevansprövning genomförs systematiskt och återkommande (2 ggr/år) prövas äldre styrning allt eftersom. Vid sådan prövning undersöks möjlighet om äldre styrning ska fasas ut eller om den ska revideras så den kan kvarstå/infogas inom ram för inriktningsmål och program. Arbetet tar tid men genomförs med systematik och envishet.	Delvis genomfört
2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.	Arbete med fördjupad analys av framtida tillgång till och efterfrågan av kompetens är genomförd och hanterad i berörda nämnder. I de fall fördjupad samverkan mellan förvaltningar påtalats så arbetar berörda förvaltningar vidare med frågan. Förhoppningen om att den fördjupade analysen skulle leda till en tydligare långsiktig inriktning för omställning av nämndernas verksamhet har dock ej infriats. De nämnder som sen tidigare haft en sådan långsiktig inriktning har upprätthållit den och använt analysen av framtida kompetensbrist för att förstärka och fördjupa tidigare arbete. För att bredda ansatsen och ta med fler parametrar som är väsentliga för formulering av framtida inriktning för respektive nämnd är tilläggsuppdrag 2025:1 och den analys av demografiska förändringar som ingår en viktig komplettering.	Delvis genomfört
2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.	Arbetet sker på ett flertal olika sätt för att åstadkomma förflyttning i enl. med 2023:1. Ett exempel på sådant samarbete är arbetet med datadriven kommun där Stadsledningskontoret samarbetar med teknik- och fastighetsförvaltningen för att ge stöd till kommunens nämnder/förvaltningar.	Genomfört
2023:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett inrättande av ett klimatpolitiskt råd.	Uppdraget är genomfört och redovisat.	Genomfört
2022:11 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att	Reviderad policy och riktlinje beslutades av kommunfullmäktige i oktober. Implementering pågår.	Genomfört

genomföra en revidering av upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer.		
2021: 8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.	Kompetenshöjande insatser inom området är genomförda. Arbete med lokal lägesbild är utvecklat för att fånga upp risker för välfärdsbrott. En grundstruktur är framtagen för att motverka möjliggörare. Stöd till myndighetsutövning inom stöd- och omsorg för att upptäcka välfärdsbrott har tagits fram tillsammans med nationell samverkansgrupp "CURA". Under hösten har Säkerhetsenheten inlett arbetet med att ta fram kommunövergripande strukturer och styrning för att motverka välfärds kriminalitet.	Delvis genomfört

Uppdrag från kommunstyrelsen	Uppföljning och resultat	Bedömning
KS Uppdrag 1 Kommunstyrelsen ger stadsdirektör i uppdrag att fortsätta arbetet med att hitta samordningsvinster inom stadsledningskontoret i syfte att omfördela resurser till strategisk fysisk planering, Lokal Operativ Samverkan (LOS) och upphandling.	Inventering och dialog om eventuella samordningsvinster ingår inom ramen för VP-arbetet.	Genomförd
KS Uppdrag 2 Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att göra en översyn av alla kommungemensamma avtal och avgifter som finansieras av KS/SLK.	Kartläggning av kommungemensamma avtal och avgifter är påbörjad. Förslag till principer och modell för bedömning av befintliga och tillkommande finansieringsåtaganden har ej upparbetats och förankrats.	Ej genomförd
KS Uppdrag 3 Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utveckla förutsättningar för kontroller inför och under anställning för att motverka välfärdsbrott.	Strukturer för riskmedveten rekrytering finns framtagna och utbildningar inom området är genomförda. Kartläggning av känsliga funktioner pågår. Det finns en tydlig utmaning i sekretess mellan verksamheter samt de lagliga möjligheterna i att genomföra bakgrundskontroller under anställning som också kommer att få fortsatt fokus under 2026.	Delvis genomfört
KS Uppdrag 4 Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att upparbeta förslag till principer för	Arbete med att utarbeta förslag till principer har bl a initierats inom ram för pågående översyn av kommunens lokalförsörjningsdirektiv (uppdrag fr KF till TN).	Delvis genomförd

gränsdragning av nämndernas kompetens		
---------------------------------------	--	--

Personaluppföljning

Uppföljning av personalpolitiska mål görs i Kommunstyrelsens rapport till kommunstyrelsen 2025 enligt anvisning.

Ekonomiuppföljning

Uppföljning av ekonomi och budget redovisas i Kommunstyrelsens rapport till kommunstyrelsen 2025 enligt anvisning.

Kommunstyrelsen 2025

Riskinventering, riskvärdering och internkontrollplan

Samråd genomfördes vid KSnau:s sammanträde den 22 oktober 2024. Riskvärdering har skett i enlighet med nedanstående definitioner:

Riskinventering/riskanalys

Sannolikhet	Definition	Värde
Osannolik	praktisk taget obefintlig risk att fel uppstår	1
Mindre sannolik	mycket liten risk att fel uppstår	2
Möjlig	det finns en möjlig risk att fel uppstår	3
Sannolik	det är mycket troligt att fel uppstår	4

Konsekvens	Definition	Värde
Försumbar	konsekvensen av ett fel är obetydlig för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	1
Lindrig	konsekvensen av ett fel är liten för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	2
Kännbar	konsekvensen av ett fel uppfattas som besvarande för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	3
Allvarlig	konsekvensen av ett fel är så stor att felet inte får uppstå	4

Riskhantering

Riskvärde	Rekommendation till hur risken ska hanteras	Innebär
12–16	Minimera risk	Direkta och omfattande åtgärder ska finnas med i internkontrollplan
4–11	Reducera risk	Åtgärder för att minska risk ska finnas med i internkontrollplan
1–3	Acceptera risk	Inget agerande krävs – åtgärder tas ej med i internkontrollplan

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Diarienummer:
KS-2024/00926

Datum och paragraf för beslutet:
2024-11-12

Dokumenttyp:
Plan

Giltighetstid:
jan- dec 2025

Dokumentansvarig:
SLK, Ekonomi och styrning

Del 1. Riskvärdering Kommunstyrelsen 2025

Kontrollområde	Identifierad risk	Nr	Sannolikhet	Konsekvens	Risk-värde	Rekommenderad riskhantering
Kompetensförsörjning	Risk att kompetensbrist för yrkesgrupper och/eller nyckelkompetenser leder till begränsningar i måluppfyllelse, annan verksamhetspåverkan och brister i arbetsmiljö.	R1	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk
Säkerhet och krisberedskap	Risk för att förtroendevalda och tjänstemän utsätts för hot och påtryckningar som leder till otillbörlig påverkan på verksamhet eller beslutsprocess.	R2	Möjlig	Allvarlig	12	Minimera risk
Säkerhet och krisberedskap	Risk för att kommunala medel finansierar organiserad brottslighet.	R3	Sannolik	Allvarlig	16	Minimera risk
Säkerhet och krisberedskap	Risk för bristande efterlevnad av cybersäkerhetslagen	R4	Möjlig	Allvarlig	12	Minimera risk
God ekonomisk hushållning	Risk för att kostnadsutveckling överstiger tillgängliga medel.	R5	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk
God ekonomisk hushållning	Risk för att kommunens investeringsplan inte genomförs	R6	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Risk för bristande efterlevnad av fastställda representationsregler.	R7	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Risk för bristande kunskap om och/eller efterlevnad av fastställda regler för förtjänstgåvor och kommunala uppvaktningar.	R8	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Låg insyn i extern beredning (beredning som utförs av annan myndighet/samhällsaktör) kan innebära negativa konsekvenser för Umeå kommuns utvecklingskapacitet.	R9	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk

Kontroll av efterlevnad av regler, policys och beslut	Risk för att information inte kategoriseras och bevaras på korrekt sätt, att hanteringen av allmänna handlingar fördröjs och att arkivlagen inte efterlevs.	R10	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Otydlig roll- och ansvarsfördelning får negativ inverkan på kommunens förmåga att genomföra upphandling (inkl. direktupphandling) och följa upp ingångna avtal. Bristande förmåga kan medföra att kommunen tvingas betala skadestånd eller upphandlingsskadeavgift.	R11	Möjlig	Kännbar	9	Reducera risk
Kontroll av system och rutiner	Risk för att brister i kunskap och rutiner kan leda till att felaktiga löner betalas ut.	R12	Sannolik	Kännbar	12	Minimera risk
Kontroll av system och rutiner	Risk för brister i attesthantering (inköp, löner och bokföringsordrar) kan leda till bristande regelefterlevnad och felaktig redovisning.	R13	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk

Del 2. Uppföljning internkontrollplan Kommunstyrelsen 2025

Nr.	Inriktning för riskhantering från nämnd	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Åter-rapport-eras	Uppföljning T3 jan-dec 2025
R1	Reducera risk	Verkställa och vid behov komplettera KS kompetensförsörjningsplan med relevant aktivitetsplanering	Kontroll av att KS kompetensförsörjningsplan är uppdaterad och att aktiviteter genomförs enligt plan	HR-chef SLK	T2, T3	KS kompetensförsörjningsplan är uppföljd. 2026 är den en del av kommunstyrelsens verksamhetsplan.
R2	Minimera risk	Säkerställa tydlig ansvarsfördelning och metoder för hur otillbörlig påverkan genom hot, påtryckningar eller påverkanskampanjer ska motverkas och hanteras samt att stärka kompetensen inom området.	Kontroll av att styrande dokument och rutiner inom området är uppdaterade och att kompetenshöjande åtgärder är genomförda.	Beredskap sdirektör	T3	Ansvarsfördelning för hantering av frågeställningar avseende otillbörlig påverkan är tydliggjord. Arbete med att utveckla rutiner pågår.
R3	Minimera risk	Säkerställa tydlig kommungemensam inriktning kring ansvarsfördelning och arbetssätt/metoder för hur välfärdsbrott ska motverkas. Utveckla samverkan med andra aktörer.	Kontroll av att kommungemensamma styrande dokument inom området är fastställda samt att strukturer för samverkan finns upprättade.	Beredskap sdirektör	T2, T3	Arbete pågår med kommungemensamma styrande dokument. Strukturer för samverkan finns upprättade och kommunen ingår i flera samverkansforum. Forumen skapar förutsättningar för en gemensam lägesbild av samhällsutvecklingen men även för hur välfärdsbrott ska hanteras.
R4	Minimera risk	Säkerställa att det finns ett kommungemensamt stöd för att efterleva lagkrav.	Kontroll av att utbildningar i systematiskt informationssäkerhetsarbete för ledningsgrupper är genomförda och att implementering av ett systemstöd för informationssäkerhet är påbörjad.	Beredskap sdirektör	T2, T3	Utbildningar i systematiskt informationssäkerhetsarbete för ledningsgrupper har genomförts. Arbete med att skapa förutsättningar för införande av systemstöd har inletts.

Nr.	Inriktning för riskhantering från nämnd	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Åter-rapport eras	Uppföljning T3 jan-dec 2025
R5	Reducera risk	Månatlig uppföljning av ekonomiskt utfall i KS (ej juli). Vid avvikelse tillämpas rutin för avvikelse i nämnd.	Kontroll och rapport av ekonomiskt utfall i kommunens nämnder tillställs kommunstyrelsen månatligen (ej juli). Kontroll av att rutin för avvikelse nyttjats vid befarat underskott i nämnd.	Ekonomi-direktör	T1, T2, T3	Månatlig uppföljning av ekonomiskt utfall har lämnats till KS (ej juli). Under året har två nämnder (IFN och FN) kallats till KSnau för att redogöra för den planering och de åtgärder som nämnderna avser vidta maa av bedömda avvikelser.
R6	Reducera risk	Fortsätta pågående arbete med att öka kunskap om lägesbild, orsaker och åtgärder som vidtas för att realisera antagen investeringsbudget.	Kontroll av att KSnau/KS under 2025 fortlöpande får information om status i realisering av investeringsplan samt redovisning av de åtgärder som vidtas för att hantera eventuella avvikelser.	Ekonomi-direktör	T2	Information om utfall och årsprognos ges tertialsvis inom ramen för ordinarie uppföljning. Prognosen vid T2 visade på en hög grad av genomförande (80%).
R7	Reducera risk	Säkerställa att chefer och granskare inom stadsledningskontoret efterlever gällande regelverk.	Grundkontroll av bilaga och kontering genom att rapport tas ut. Stickprov genomförs för att verifiera att gällande regelverk efterlevs.	Ekonomi-direktör	T2, T3	Rutin för kontroll av regelverket för representation tillämpas. Stickprovskontroller har genomförts för att kontrollera efterlevnad.
R8	Reducera risk	Säkerställa att chefer och granskare inom stadsledningskontoret efterlever gällande regelverk.	Grundkontroll av bilaga och kontering genom att rapport tas ut. Stickprov genomförs för att verifiera att gällande regelverk efterlevs.	Ekonomi-direktör	T2, T3	Rutin för kontroll av regelverk förtjänstgåvor och kommunala uppvaktningar tillämpas. Stickprovskontroller har genomförts för att kontrollera efterlevnad.
R9	Reducera risk	Verka för ökad insyn/kännedom/kunskap om vilka externa beredningar som kommer att initieras, vilka som pågår och status i dessa beredningar.	Kontroll av att Umeå kommun har insyn i och kunskap om pågående externa beredningar som påverkar kommunen och att kommunen ges möjlighet att hantera dessa på korrekt sätt.	Stads-direktör	T1, T2, T3	Förslag till modell för förbättrad bevakning har upparbetats och förankrats internt.
R10	Reducera risk	Arkivtillsyn av förvaltningar enligt tillsynsplan. Återkoppla ev. brister till förvaltningar. Bidra i förvaltningarnas arbete med dokumenthanteringsplaner enligt årsplan. Tydliggöra ansvarsfördelning i arkivreglemente och rutiner.	Prioritera löpande arkivtillsyn av förvaltningars handlingar. Fortsatt verka för framtagande av dokumenthanteringsplaner och tydliggöra ansvarsfördelning mellan förvaltning och stadsarkiv.	Avdelning schef DoJ	T3	Det finns ingen fastställd tillsynsplan. Den kommer att tas fram under 2026. Arkivets tillsyn har under året i huvudsak fokuserat på granskning av myndigheters närarkiv. Tillsynen har omfattat både lokalernas omformning

Nr.	Inriktning för riskhantering från nämnd	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Åter-rapport eras	Uppföljning T3 jan-dec 2025
						och den praktiska hanteringen av allmänna handlingar i anslutning till dessa. Granskning har särskilt berört frågor om behörighet, informationssäkerhet, skydd mot skador samt ordning och förvaring. Några skriftliga tillsynsrapporter har inte upprättats. Istället har rådgivning på plats och uppföljande återbesök utgjort huvudsakliga tillsynsformer. Arbetet med att bistå i förvaltningarnas dokumenthanteringsplan har i huvudsak löpt på enligt plan. Arbetet med att ta fram ett nytt arkivreglemente har påbörjats. Förslaget ska remitteras till nämnderna.
R11	Reducera risk	Styrande dokument inom upphandlingsområdet revideras för att säkerställa att roll- och ansvarsfördelning är tydliggjord. Plan för implementering upprättad och implementering påbörjad.	Kontroll av att styrande dokument inom upphandlingsområdet är reviderade och att roll- och ansvarsfördelning är tydliggjord. Kontroll av att plan för implementering upprättad och implementering påbörjad	Ekonomi-direktör	T1, T2, T3	Ny policy och riktlinje för upphandling samt revidering av reglemente för styrelse och nämnder har beslutats av KF i oktober. Implementering av policy/riktlinje sker i enlighet med av kommunstyrelsen fastställd plan.
R12	Minimera risk	Verka för att utbildningsnivån höjs och rutiner blir kända och tydliga för medarbetare och chefer, för att reducera risken för felaktiga löneutbetalningar.	Kontroll av; - antal löneskulder tertialvis och - andel extrautbetalningar i procent/år.	HR-direktör	T1, T2, T3	Antal löneskulder 2025 = 1801 st (ackumulerat) Fortsatt arbete med att förtydliga information och förenkla rutiner och

Nr.	Inriktning för riskhantering från nämnd	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Åter-rapport eras	Uppföljning T3 jan-dec 2025
						mallar. Att antalet löneskulder ökar i jämförelse med förra året är väntat. Umeå kommun har tidigare inte hanterat processen helt korrekt vilket gör att fler löneavvikelse bedöms som löneskulder idag än tidigare. Kunskapsnivån har höjts i flera led och på sikt förväntas antalet sjunka igen.
R13	Reducera risk	Säkerställa att kontrollmetoder/rutiner för attesthantering är implementerade inom stadsledningskontoret.	Kontroll av attester (inköp, lön och bokföringsordrar) genomförs genom stickprov.	Ekonomi-direktör	T1, T2, T3	Attest av manuella bokföringsorder kontrolleras månatligen. Rutin för kontroll av attest för lön tillämpas. Stickprovskontroller har genomförts för att kontrollera efterlevnad.

Uppföljning inriktningsmål och program 2025

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Diarienummer:
KS-2025/00492

Datum, paragraf för beslut:
2026-02-03 §

Dokumentansvarig:
Stadsledningskontoret,
Ekonomi och styrning

Dokumenttyp:
Rapport

Bedömning inriktningsmål

Överblick

Inriktningsmål 1	Gör vi tillräckligt?
Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050	
Inriktningsmål 2	
Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden	
Inriktningsmål 3	
Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv	
Inriktningsmål 4	
Umeå ska vara klimatneutralt till år 2040	

I kolumnen "Görs det tillräckligt" har bedömning gjorts utifrån de senaste årens utveckling och den önskvärda utvecklingen.

Bedömningen är antingen grön, gul eller röd. Färgförklaring finns till höger.

- = Ja, det görs tillräckligt
- = Nej, mer arbete krävs
- = Nej, det behöver göras mycket mer

Program tillväxt

Inriktningsmål 1	Gör vi tillräckligt?
Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050	
Fokusområden	
1. Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer	
2. Universiteten som tillväxtmotorer kvinnor	
3. Umeå ska vara klimatneutralt till år 2040	

I kolumnen "Görs det tillräckligt" har bedömning gjorts utifrån de senaste årens utveckling och den önskvärda utvecklingen. Bedömningen är antingen grön, gul eller röd. Färgförklaring finns till höger.

- = Ja, det görs tillräckligt
- = Nej, mer arbete krävs
- = Nej, det behöver göras mycket mer

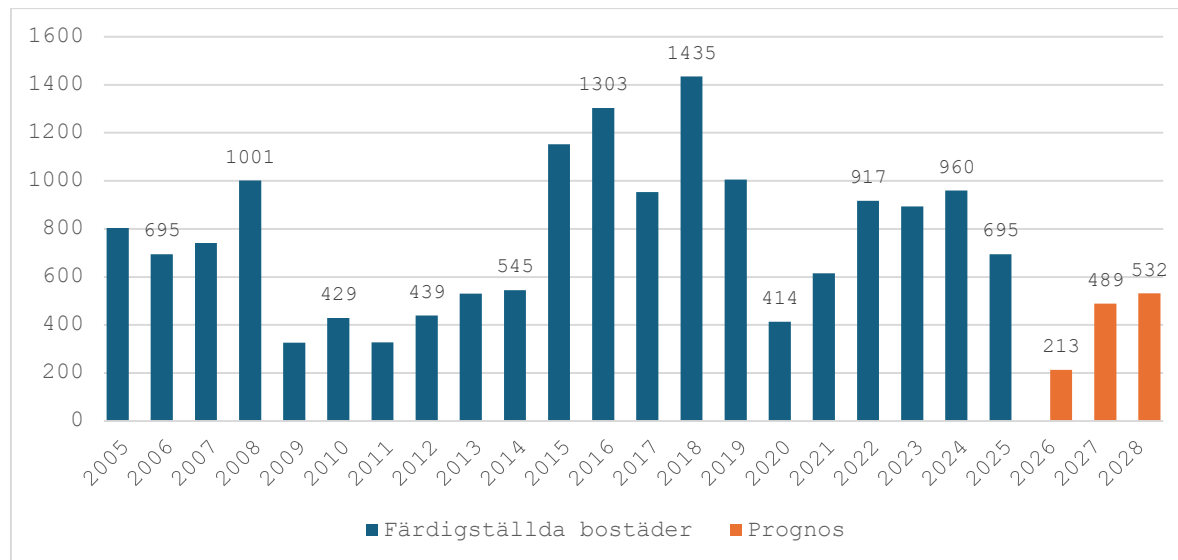
Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer

Umeå uppvisar fortsatt stark befolkningstillväxt och goda boende- och livsmiljöer i jämförelse med andra kommuner. Samtidigt som planeringskapaciteten har stärkts och den kommunkoncernövergripande samplaneringen utvecklats, ligger bostadsbyggandet fortsatt på en låg nivå inom samtliga bostadstyper, i linje med den nationella trenden. Den demografiska utvecklingen under senare år, med avtagande befolkningstillväxt och lågt barnafödande, tydliggör vikten av att planera för barnfamiljer, både ur ett bostadsförsörjningsperspektiv och som en förutsättning för den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Sammantaget bedöms tidigare insatserna inte vara tillräckliga för att bemöta behovet av rätt bostadstyper och tillräcklig byggnivå i relation till tillväxtmålet och demografisk utveckling.

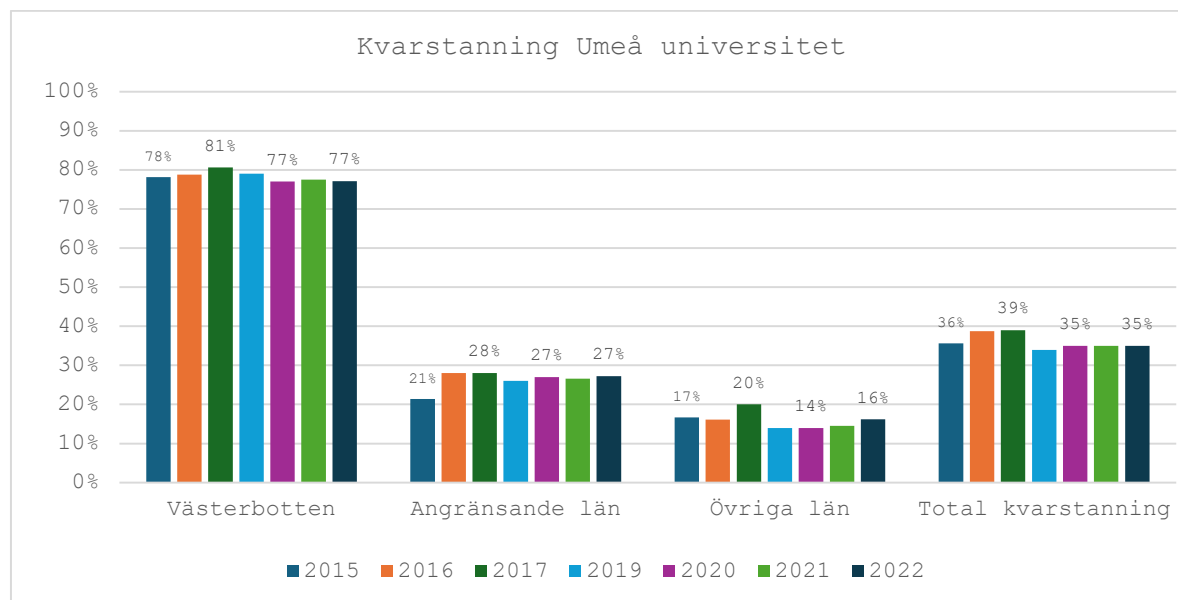
Uppföljning inriktningsmål och program 2025

2026-01-15

Universiteten som tillväxtmotorer

Umeå universitet är fortsatt ett av landets mest attraktiva lärosäten och hade höstterminen 2025 flest antagna studenter i Sverige. För att fullt ut stärka universitetets roll som tillväxtmotor behöver dock kvarstanningen efter examen öka, där tydligare kopplingar mellan utbildning och framtidens arbetsmarknad är en avgörande faktor.

Utvecklingen av Universitetsstaden mot en mer levande, integrerad och attraktiv stadsdel har påbörjats och är en viktig del i arbetet med att behålla och attrahera kompetens. Universitetet fungerar därigenom som en central tillväxtmotor genom att attrahera kompetens, stärka matchningen mot arbetsmarknaden och bidra till innovation.

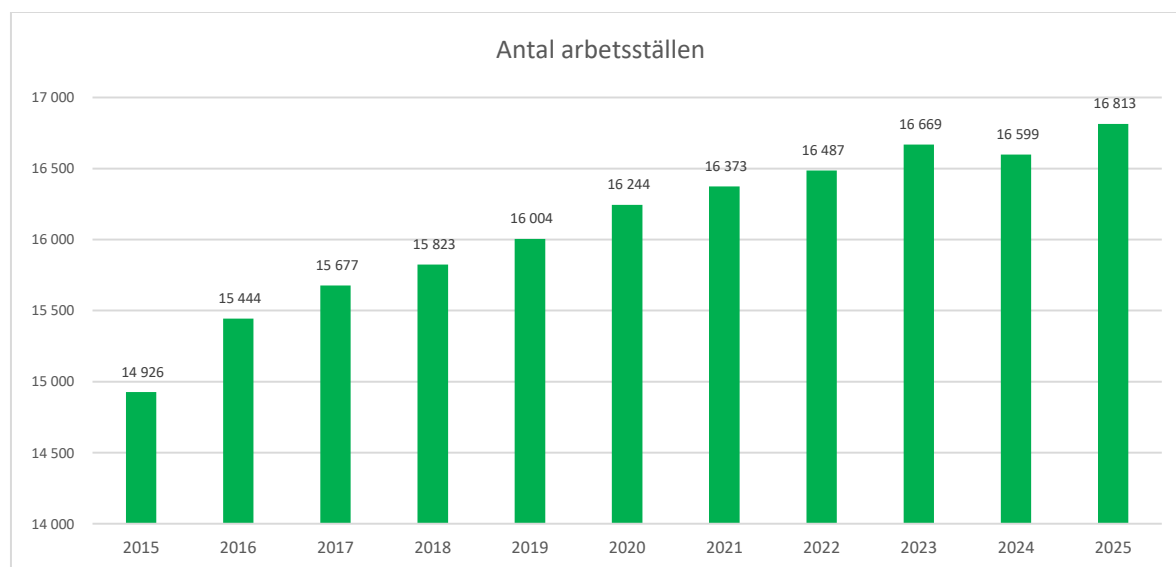
Trots hög attraktivitet i studentrekryteringen bedöms kvarstanningen efter examen och koppling till arbetsmarknad ännu inte vara tillräckligt stark för att fullt ut realisera universitetens potential som tillväxtmotor.

Etableringar och företagens tillväxt

Umeås näringsliv visar fortsatt styrka genom ett växande antal företag och en långsiktigt positiv demografisk utveckling i arbetsför ålder. Samtidigt har antalet anställda minskat något under 2025, vilket speglar en period av omställning snarare än försvagning.

Minskningen sker parallellt med nyetableringar och företagsförflyttningar och kan delvis kopplas till effektiviseringar, förändrade kompetensbehov och konjunkturella anpassningar. På kort sikt ryms mycket av utvecklingen inom stadens befintliga strukturer, men bristen på mark för industri- och handelsetableringar riskerar på sikt att begränsa Umeås tillväxtkapacitet. I ett längre perspektiv är utvecklingen av strategisk infrastruktur en grundförutsättning för tillväxt.

Trots ett växande antal företag bedöms tillgången till mark, strategisk infrastruktur och samordningen i etableringsarbetet ännu inte vara tillräckliga för att säkra långsiktig tillväxtkapacitet.

Utblick

Arbetet är nu i gång inom ordinarie processer för såväl utvecklingen av ett karriärcenter som den fortsatta utvecklingen av Universitetsstaden. Båda i linje med målet att stärka kopplingen mellan utbildning, arbetsmarknad och platsutveckling.

Programarbetet har konkretiserat behovet av ett koncernövergripande arbetssätt, med gemensam riktning, tydligare prioriteringar och fördjupad samverkan. Detta arbete har påbörjats och tar särskilt sikte på frågor om kvarstanning efter examen samt bostäder för barnfamiljer som strategiska förutsättningar för Umeås långsiktiga tillväxt.

Parallellt utvecklas samverkan inom tillväxtavdelningarna för att arbeta mer samlat och strategiskt med etableringar. Sammantaget innebär detta att flera av de identifierade utvecklingsområdena redan är under genomförande, där fortsatt samordning, uthållighet och gemensam prioritering är avgörande för att nå de övergripande tillväxtmålen.

Läs mer om program tillväxt på www.umea.se/programtillvaxt

Program social hållbarhet

Sammanfattning

Umeå kommun har en gynnsam position i arbetet med social hållbarhet. Sverige och Övre Norrland, där Umeå är största stad, rankas högt vad gäller social hållbarhet i EU-kommissionens EU Social Progress Index. Umeå kännetecknas av hög tillit mellan människor. Det främjar deltagande i demokratiska processer och socialt engagemang. Samtidigt syns tendenser till splittring och ökade klyftor. Det förebyggande arbetet av största vikt för att minska dessa problem.

Kommunens arbete för social hållbarhet grundar sig i värden som trygghet, tillit och gemenskap. Segregation, där människor med olika förutsättningar lever åtskilda, utgör därmed ett problem. Planeringen för socioekonomiskt blandade områden är dock en prioriterad fråga och arbetet med att främja trygga, tillgängliga och inkluderande boendemiljöer fortgår.

Umeå har generellt ett bra utgångsläge med låg brottslighet, låg otrygghet och relativt hög tillit till myndigheter. Det finns heller inga stadsdelar i Umeå som klassats som utsatta av polisen. Utmaningar kvarstår dock. Organiserad brottslighet är ett växande problem. Antalet ärenden gällande våld i nära relationer ligger på en fortsatt hög nivå, vilket kräver bättre samordning och ökade resurser.

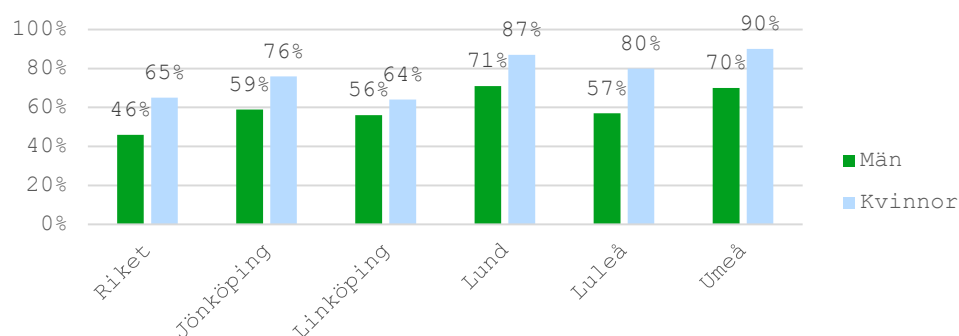
Vad gäller ungas livsvillkor är det en fortsatt hög nivå av avhopp från gymnasiet. Många avhopp kopplas till dåligt mående. Framför allt unga tjejer är ofta stressade och har problem med psykosomatiska symptom. Barnfamiljer har även generellt sett fått det svårare ekonomisk under de senaste åren.

Uppföljning inriktningsmål och program 2025

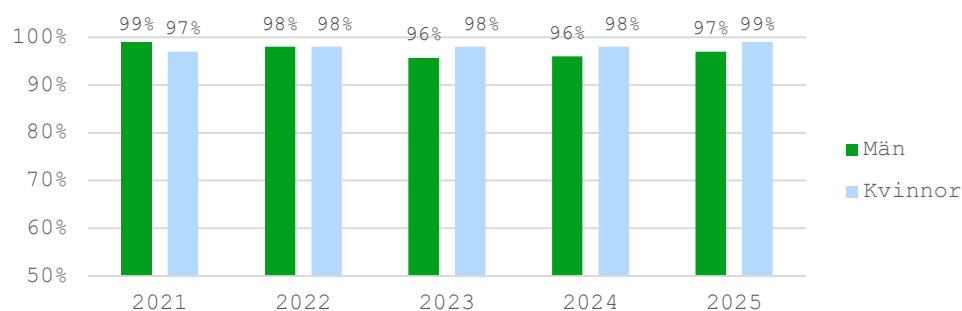
2026-01-15

Kommunens arbetskraftsdeltagande har minskat något och det finns grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. Kompetensbristen i Umeå förblir också en utmaning. Flera verksamheter inom Umeå Kommun arbetar för att minska antalet personer i långvarigt utanförskap men det behövs bättre kännedom om situationen för dem som varken arbetar, studerar eller är arbetssökande.

Umeå kommun strävar efter att vara en bra plats att växa upp på, där alla ska ha jämlika villkor oavsett bakgrund. Mycket pekar också på att Umeå är en plats med goda förutsättningar att leva och verka. Fortsatt arbete behövs dock för att bibehålla och stärka kommunens sociala hållbarhet. Det är av stor vikt att fortsätta utökat samarbetet mellan kommunen och andra samhällsaktörer.

Sociala relationer och tillit - index 2024¹

Källa: Tillväxtverkets beräkningar, baserat på uppgifter från MUCF och Fohm

Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel, 2025²

¹ Indexet baseras på indikatorerna: Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, Invånare 16–84 år med avsaknad av emotionellt stöd och sammanvägs till ett nyckeltal på en skala från 0 till 100.

² Andel som har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra" på frågan "Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?" i SCB:s medborgarundersökning.

Källa: Medborgarundersökningen, SCB

Fokusområden program för social hållbarhet

Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

- *Umeå växer tryggt och säkert:* Tydliga tecken på att rekrytering av barn och unga pågår. Fördjupad samverkan behövs i det sekundär- och tertiärpreventiva arbetet.
- *Ett Umeå fritt från våld:* Våldsförebyggande arbete är fortsatt prioriterat, med särskilt fokus på våld i nära relationer och unga i riskmiljöer, där stärkt samordning bedöms som avgörande för framgång.
- *Motverka segregation och framväxten av utsatta områden:* Fortsatt problem med misstro mot myndigheter och utanförskap. Behov av bättre underlag och samverkan i arbetet mot segregation.

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv

- *Fortsätta arbetet med jämställd stadsplanering:* Arbetet pågår och är väl inarbetat. Behov av nya goda exempel för att flytta fram positioner.
- *Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling:* Arbeta med att medvetandegöra förutsättningar för kvinnor och män samt dess konsekvenser är ständigt pågående.
- *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra:* Yrkesverksamma som arbetar med våldsutsatta upplever ett stort behov.

Barns uppväxtvillkor

- *Barns och ungdomars rätt till delaktighet och inflytande i kommunens utveckling ska säkerställas:* Arbeta pågår med dialog och demokratiutveckling. Det finns behov att fortsätta arbeta med att stärka ungas inflytande och delaktighet i skolan.
- *Motverka barnfattigdom:* Lägre andel barn i ekonomisk utsatthet än i riket. Barnfattigdom kräver fortsatt uppmärksamhet, särskilt i utsatta socioekonomiska grupper.
- *Förebyggande folkhälsoarbete:* Umeå ligger väl till nationellt, men ungas hälsa, rörelse, stress och våldsutsatthet kräver fortsatt fokus för stärkt folkhälsa

Boende och bebyggelsemiljö

- *Fortsätta arbetet med strategier för hållbar tillväxt för att stärka den sociala hållbarheten:* Planering har fortsatt för blandade miljöer och hållbara flöden utifrån stadsbyggnadsprinciper som främjar social hållbarhet i hela kommunen.
- *Stärka mötesplatser och överbrygga barriärer:* Arbete med mötesplatser och lokal service som främjar social sammanhållning och motverkar barriärer i både stadsdelar och landsbygd har fortsatt.
- *Främja en socialt hållbar bostadsförsörjning och motverka hemlöshet:* Andelen barnfamiljer och unga som lägger en stor del av inkomsten på boendekostnader har ökat senaste åren.

Arbete och försörjning

- *Skapa förutsättningar för en ekonomisk jämlikhet och en högkvalitativ välfärd för livets alla skeden:* För att stärka ekonomisk jämlikhet krävs fortsatt fokus på utrikesföddas etablering, ungas skolgång och förebyggande insatser mot studieavbrott.
- *Särskilt stöd till de personer som står långt från arbetsmarknaden:* Fortsatta insatser krävs för att förbättra situationen för de som står långt ifrån arbetsmarknaden.
- *Åtgärder för att förhindra diskriminering och säkerställa jämlika möjligheter måste fördjupas och breddas:* Arbete pågår med syfte att skapa arbetsplatser som är lika och tillgängliga för alla.
- *Motverka framväxten av ett skuggsamhälle och en ökad arbetslivskriminalitet:* Det finns behov av ökade insatser kopplat till skuggsamhället och den arbetskraftskriminalitet som finns.

Läs mer om program social hållbarhet på www.umea.se/programsocialhallbarhet

Program klimatneutrala Umeå

Sammanfattning

Det är tydligt att omställning pågår men att takten behöver accelereras betydligt för att uppnå antagna klimatmål. Omställningen är samhällsekonomiskt lönsam och för att öka takten krävs arbete med både strukturella förändringar och förändrade beteendemönster.

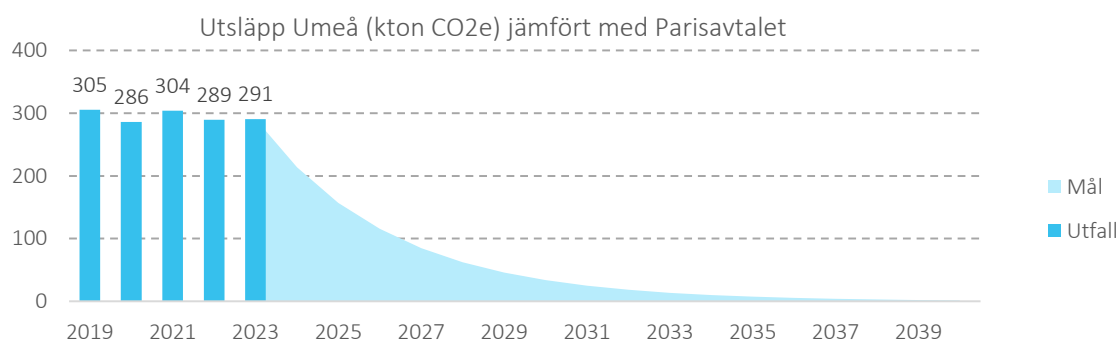
Under perioden januari–december 2025 har arbetet fortsatt med att konkretisera Umeås klimatambitioner genom att vidareutveckla åtgärdsförslag och projektportföljer som baseras

på tidigare scenario- och konsekvensanalyser. Fokus har successivt flyttats från planering till genomförande, med ökad betoning på att identifiera och prioritera insatser, säkra finansiering samt att realisera projekt som kan accelerera omställningen av samhällssystemen.

Eftersom omställningen av samhällssystemen i stor utsträckning kräver insatser bortom Umeå kommuns egen rådighet, fortsätter Umeå att stärka sitt arbete med samverkan och partnerskapsbyggande. Arbetet sträcker sig från lokala mobiliseringar inom ramen för klimatfärdplanen till aktiv medverkan i internationella initiativ såsom EU:s mission för 100 klimatneutrala och smarta städer. Denna flerskaliga samverkan är en förutsättning för att långsiktigt uppnå målet om ett klimatneutralt Umeå 2040.

Territoriella utsläpp

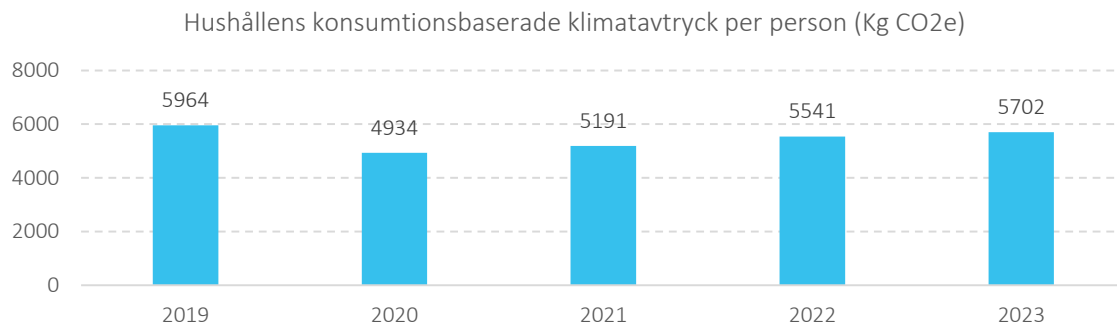
Umeås utsläpp uppgick 2023 till 291 kton CO₂e, vilket innebär en ökning från föregående år men samtidigt en minskning med 32 procent jämfört med 1990. Transportsektorn är fortsatt den största utsläppskällan och stod för 57 procent av de totala utsläppen.

För att nå målet om klimatneutralitet till 2040 behöver Umeå accelerera takten i utsläppsminskningen. Sedan 2019 har växthusgasutsläppen legat relativt konstant, vilket understryker behovet av kraftfulla åtgärder. Insatser inom flera sektorer pågår och utgör en viktig grund för klimatomställningen. För att öka takten krävs fortsatt utveckling inom fossilfria transporter, hållbar mobilitet, cirkulära flöden och hantering av återstående utsläpp.

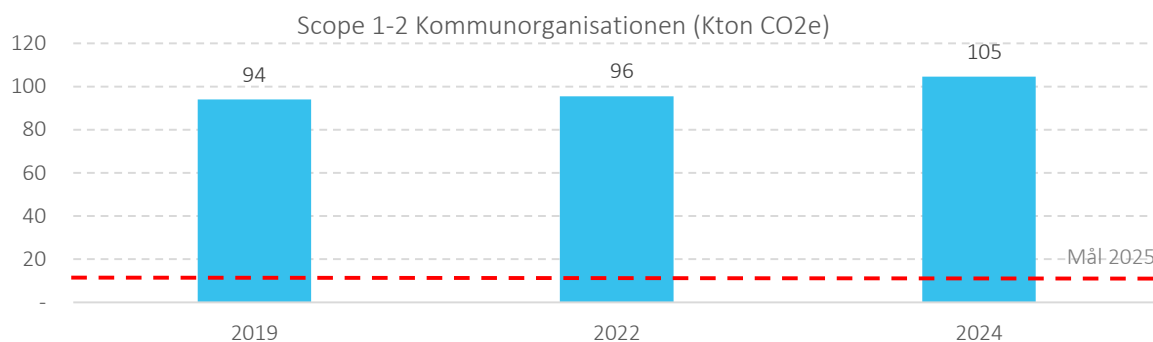
Konsumtionsbaserade utsläpp

Hushållens konsumtionsbaserade utsläpp ökar.

Hushållens konsumtionsbaserade utsläpp visar en ökande trend, vilket understryker behovet av kraftfulla insatser för att vända utvecklingen. Det handlar bland annat om att öka kunskapen om både privat och offentlig konsumtions klimatpåverkan, samt att utveckla nya arbetssätt som stödjer mer hållbara konsumtionsmönster.

Kommunkoncernens utsläpp uppgick till 105 kton CO₂e under 2024, vilket innebär en ökning jämfört med föregående år. Ökningen berodde till stor del på att fjärr-värmesystemet behövde kompletteras med oljeeldning under den extremt kalla perioden i januari.

För uppnå målet om en klimatneutral kommunkoncern krävs att existerande planer nu omsätts i praktiken och samtidigt förstärks med ytterligare åtgärder. Arbetet behöver intensifieras med fokus på fossilfri uppvärmning, energieffektivisering och hållbara transporter, där minskade utsläpp från fordonsflottan är särskilt prioriterat. Det är genom en kombination av tekniska lösningar, styrning och investeringar som den nödvändiga utsläppsminskningen kan åstadkommas

Fokusområden

Transporter

Transportsektorn står fortsatt för den största andelen av Umeås utsläpp. För att uppnå klimatmålen behöver omställningen till fossilfria fordon och ökat hållbart resande accelereras ytterligare, genom exempelvis infrastruktursatsningar, beteendeförändringar och stöd till fossilfria transporter.

Bygg och anläggning

Energianvändningen i bostäder visar en positiv trend, men fler indikatorer behövs för att följa utvecklingen inom hela sektorn. Framåt krävs kraftfullare åtgärder för att öka användningen av klimatsmarta material och minska utsläppen från byggarbetsplatser

Energi, el och fjärrvärme

Umeås elproduktion är i stort sett fossilfri, men fjärrvärmens utsläpp ökade under 2024. Det krävs stärkt motståndskraft i energisystemet samt minskad användning av fossila bränslen per capita för att nå klimatneutralitet.

Cirkulär ekonomi

Mängden avfall minskar och sysselsättningen i sektorn ökar, men återvinningsgraden förblir låg. Nästa steg är att främja resurseffektiva affärsmodeller och cirkulära flöden i samverkan med näringslivet.

Övergripande insatser

För att öka takten i omställningen behöver Umeå kommun fortsätta utveckla finansieringsmodeller, portföljstyrning och fördjupa både den interna, tvärsektoriella samverkan och externa partnerskap på lokal, regional, nationell och EU-nivå.

Läs mer om program klimatneutrala Umeå på www.umea.se/programklimatneutral

Tjänsteskrivelse

2026-01-26

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/01087

Nämndernas rapportering till kommunstyrelsen 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa anvisning för nämnders rapportering till kommunstyrelsen 2026.

att ge ekonomidirektör mandat att vid behov genomföra redaktionella ändringar i anvisningen och distribuera reviderad anvisning till kommunens nämnder.

Ärendebeskrivning

För att ge kommunfullmäktige insyn och möjlighet att hantera avvikelser sker rapportering från kommunstyrelse, nämnder och bolag till kommunfullmäktige via förenklad rapport för perioden januari-april, delårsrapport för perioden januari-augusti samt årsredovisning för hela föregående verksamhetsår.

Den anvisning som enligt förslag nu överlämnas till nämnderna behandlar tidplan, innehåll och utformning av respektive nämnds rapporter till kommunstyrelsen för verksamhetsåret 2026. De rapporter som nämnderna avger utifrån denna anvisning sammanställs och ligger till grund för den förenklade rapport som kommunstyrelsen överlämnar till kommunfullmäktige för perioden januari-april 2026, den delårsrapport som kommunstyrelsen upprättar och överlämnar till kommunfullmäktige för perioden januari-augusti 2026 samt den årsredovisning som kommunstyrelsen upprättar över perioden januari-december 2026.

Kommunstyrelsen ska även kontinuerligt följa upp nämndernas arbete med intern styrning och kontroll. Nämnderna ska därför tertialvis rapportera status i arbetet med intern styrning och kontroll. Den anvisning som nu upprättats innefattar även beskrivning av hur denna rapportering ska ske.

Som en del i att förstärka kommunstyrelsens uppsiktsplikt pågår ett arbete med att utveckla kommungemensam uppföljning av risker och avvikelser

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2024/01101

Styrdokument/styrsignaler inom uppsiktsområdet kan påverka den information som behövs från nämnderna. Kompletteringar av anvisningen inom detta område kan därför komma att genomföras under året, förslag till sådan komplettering tillställs KSnau.

Beslutsunderlag

Anvisning för nämnders rapportering till kommunstyrelsen under 2026

Bilaga 1. Regler och anvisning för ombudgetering av investeringar bokslut 2026

Bilaga 2. Mall ombudgetering investeringar

Beredningsansvariga

Lina Renfors

Malin Blom

Urban Blomdahl

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lina Renfors
Koordinator

Nämnders rapportering till kommunstyrelsen

Bakgrund	2
Syfte.....	2
Avgränsning.....	3
Tidplan för rapportering.....	3
Anvisning för rapportering	4
Uppföljning av intern kontroll	7
Kontakt	7
Mallar för nämnders rapporter	8

Bakgrund

Kommunen upprättar årligen en förenklad rapport, en delårsrapport och en årsredovisning för hela kommunkoncernen. Innehållet styrs av kommunallagen (KL), lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och riktlinjer som utfärdas av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

- *Förenklade rapporten* avser perioden januari till april 2026. Den innehåller information om nämndernas personalförhållanden samt ekonomiskt resultat, ställning och prognos för kommunens nämnder och bolag. Den förenklade rapporten är *inte* ett delårsbokslut och innehåller *inte* ett konsoliderat bokslut.
- *Delårsrapporten* avser perioden januari till augusti 2026. Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en delårsrapport som kommunfullmäktige därefter fastställer inom två månader.
- *Årsredovisningen* avser helåret 2026. Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som ska överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april året efter det verksamhetsår som avses.

Samtliga rapporter ovan baseras på uppgifter från kommunens nämnder och bolag. Innehåll i nämndernas rapportering till KS framgår i anvisning och mallar i det här dokumentet.

Mallarna skiljer sig åt eftersom rapporteringskraven är olika för respektive tidsperiod.

Syfte

Anvisningen ska möjliggöra sammanställning och bedömning av följande uppgifter:

- ekonomi- och personalförhållanden
- uppföljning av grunduppdrag*
- uppföljning av tilläggsuppdrag*
- uppföljning av inriktningsmål och program*
- omfattning och förändringar kring privata utförare och avtalssamverkan**
- status i arbetet med nämndernas interna kontroll

* inte i nämndens rapport till KS januari–april

** inte i nämndens rapport till KS januari-april och januari-augusti

Uppgifterna utgör underlag för kommunstyrelsens uppsiktsplikt och för kommunstyrelsens uppföljningsrapporter till kommunfullmäktige under 2026.

Nämnders rapportering till kommunstyrelsen 2026

2026-01-21

Avgränsning

Anvisningen gäller för kommunens nämnder, inklusive gemensamma nämnder. Anvisning till kommunens bolag hanteras separat.

Tidplan för rapportering

Datum för rapport jan–apr 2026	Datum för rapport jan–aug 2026	Datum för rapport jan–dec 2026	Aktivitet	Ansvar
10 februari	10 februari	10 februari	Tidplan och anvisningar fastställs och expedieras till kommunens nämnder	KSNAU
4 maj	4 september	5 januari 2027	Personalunderlag klara i systemen	SLK personal
8 maj	7 september	11 januari 2027	Ekonomiunderlag klara i systemen	SLK ekonomi
13 maj	14 september	13 januari 2027	Avstämningar balanskonton och bokslutsbilagor >3 mnkr kontrollerade och levererade till SLK ekonomi	ekonomichef/ nämndcontroller
12 maj	14 september	5 februari 2027	Förvaltningens förslag till rapport från nämnden ska vara klar och inskickat till SLK budget enligt anvisning	respektive förvaltning
20 maj	28 september	21 januari 2027	Avstämningar balanskonton och bokslutsbilagor <3 mnkr kontrollerade och levererade till SLK ekonomi	ekonomichef/ nämnd-controller
20 maj	25 september	23 februari 2027	Nämndens fastställda rapport till KS (direktjusterad vid möte vid behov) ska vara inskickad till KS diarium och SLK ekonomi enligt anvisning	respektive nämnd
–	30 september	18 mars 2027	Delårsrapport/årsredovisning klar för granskning av revisionen	SLK ekonomi
21 maj	15 oktober	8 april 2027	Förenklad rapport/delårsrapport/årsredovisning inlagd i Public 360	SLK ekonomi
26 maj	19 oktober	13 april 2027	KSNAU hanterar förenklad rapport/delårsrapport/årsredovisning	KSNAU
26 maj	19 oktober	13 april 2027	KS hanterar förenklad rapport/delårsrapport/årsredovisning	KS

Nämnders rapportering till kommunstyrelsen 2026

2026-01-21

–	XX oktober	XX april 2027	Revisionen lämnar bedömning/revisionsberättelse	Revisionen
15 juni	26 oktober	26 april 2027	KF beslutar om förenklad rapport/delårsrapport/ årsredovisning	KF
17 juni	12 november	XX april 2027	Information till CSG	Stadsdirektör

Anvisning för rapportering

Använd klarspråk

- Använd klarspråk och tillämpa kommunens skrivregler: [Skrivregler, språkvård](#).
- Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.

Namnge rapport

Namnge rapporterna så här:

- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till april
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till augusti
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till december.

Skicka in rapport

Skicka in rapport i Word-format enligt tidplan

- till SLK ekonomi och styrning, ksrapportering@umea.se
- till KS diarium; ksdiarium@umea.se.

Rapportens delar

Nämndens rapport till KS för perioden januari–april består av två delar: personaluppföljning och ekonomiuppföljning.

Nämndens rapport till KS för perioden januari–augusti och januari–december består av tre delar: verksamhetsuppföljning, personaluppföljning och ekonomiuppföljning.

I avsnitt och mallar som följer framgår krav på innehåll och hur de ska utformas.

1. Verksamhetsuppföljning (inte i nämndens rapport till KS januari–april)

- Låt verksamhetsrapporten rymmas på *max fyra sidor* för stora nämnder och *max två sidor* för små nämnder, inklusive medföljande tabeller och grafer/diagram.
- Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf till rapporten i Excel-format.

Verksamhetsrapporten ska innehålla:

- nämndens bedömning av i vilken omfattning grunduppdraget har uppfyllts
- beskrivning av verksamhet och väsentliga händelser under perioden
- produktionsstatistik/nyckeltal
- rapport av nämndens genomförda aktiviteter/åtgärder relaterade till destinerade inriktningsmål och program samt vilka effekter/resultat det har medfört
- rapport av status för arbetet med eventuella tilläggsuppdrag som nämnden har tilldelats av kommunfullmäktige
- vid nämndens rapport till KS januari-augusti ska nämnden ge en prognos för grunduppdragets uppfyllande vid årets slut samt prognos för arbetet med eventuella tilläggsuppdrag.

Sammanställd uppföljning av inriktningsmål och program som innefattar hela kommunen s.k. programrapport, sammanställs av kommunstyrelsen. Sammanställd uppföljning delges nämnder och bolag och bifogas till kommunens delårsrapport respektive årsredovisning.

2. Personaluppföljning

- Låt personaluppföljningen rymmas på *två sidor* inklusive medföljande tabell/tabeller i enlighet med bifogade mallar.

Personalrapporten för januari-april ska innehålla:

- en kort lägesrapport avseende kompetensförsörjning och sjukfrånvaro. Nyckeltal och utfall tillhandahålls av SLK HR.

Personalrapporten för januari-augusti ska innehålla:

- en bedömning av i vilken omfattning de personalpolitiska målen har uppfyllts samt en prognos för uppfyllande vid årets slut.
- de nyckeltal som nämnden valt att följa upp. Kommentera, förklara eventuella avvikelser och beskriv vidtagna åtgärder. Nyckeltal och utfall tillhandahålls av SLK HR.
- väsentliga händelser utifrån nämndens verksamhetsplan och de personalpolitiska målen.

Personalrapporten för januari-december ska innehålla:

- en bedömning av i vilken omfattning de personalpolitiska målen har uppfyllts.
- de nyckeltal som nämnden valt att följa upp. Kommentera, förklara eventuella avvikelser och beskriv vidtagna åtgärder. Nyckeltal och utfall tillhandahålls av SLK HR.
- väsentliga händelser utifrån nämndens verksamhetsplan och de personalpolitiska målen.

3. Ekonomiuppföljning

- Låt ekonomirapporten rymmas på *två sidor* inklusive medföljande tabeller i enlighet med bifogade mallar. TN har utökad utrymme att beskriva ekonomi med anledning av nämndens investeringsvolym.
- I tabeller, ange sifferuppgifter med samma tecken som i uppföljningssystemet (Hypergene).
- Beskriv väsentliga orsaker till utfall jämfört med utfall föregående år och avvikelse mot budget för nämnden som helhet.
- Infoga inga underrubriker, bara löpande text.
- Beskriv vilka åtgärder som har vidtagits eller planeras med anledning av eventuell avvikelse mot budget.
- Beskriv årsprognos/budgetavvikelse som tar hänsyn till effekter för vidtagna eller planerade åtgärder och förutsättningar som prognosen bygger på. Kommentera orsaker till prognosavvikelse för perioden januari–december.
- Beskriv väsentliga orsaker till avvikelser för investeringar och årsprognos för utfall investeringar och förutsättningar prognosen bygger på. Kommentera orsaker till prognosavvikelse för perioden januari–december.

Redovisning av privata utförare av väsentlig betydelse för verksamheten (i nämndens rapport till KS januari–december)

- Privata utförare av större betydelse/omfattning ska enligt lag redovisas i kommunens årsredovisning. Sammanställning av privata utförare upparbetas av SLK och skickas ut till förvaltningarna.
- Samtliga nämnder ska bedöma och lämna uppgifter om nämndens nyttjande av privata utförare. Nämnd ska därför i samband redovisa om det har skett *väsentliga förändringar* när det gäller nämndens nyttjande av privata utförare under året.
- Nämnder ska redovisa hur verksamhet där det finns privata utförare kontrollerats och följts upp under verksamhetsåret. Kan redovisas i bilaga.

**Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse för verksamheten
(i nämndens rapport till KS januari–december)**

- Samtliga nämnder ska bedöma och lämna uppgifter om *väsentliga förändringar* när det gäller nämndens nyttjande av avtalssamverkan (köp eller försäljning av tjänst till annan kommun/region) under året.

Uppföljning av intern kontroll

I samband med nämndens beslut om att godkänna nämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden ska nämnden även ta del av och godkänna rapport över nämndens arbete med intern kontroll för motsvarande period. [Använd mall för internkontrollplan på intranätet.](#)

Nämndens godkännande av rapport över internkontrollarbetet ska fastställas i egen att-sats och nämnden ska bedöma om nämndens interna kontroll är tillräcklig och ändamålsenlig.

Rapporter för perioderna januari-april, januari-augusti samt januari-december namnges enligt nedan:

- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapportering av intern kontroll för perioden januari till april
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapportering intern kontroll för perioden januari till augusti
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapportering av intern kontroll för perioden januari till december.

Rapporterna skickas till KS diarium; ksdiarium@umea.se.

Kontakt

- Kontakta i första hand din förvaltnings ekonomi- eller HR-chef.
- Kontakta i andra hand SLK ekonomi och styrning, SLK HR eller kommunkansli beroende på vad det handlar om.

Mallar för nämnders rapporter

Mall för respektive rapport följer i varsin bilaga.

- Spara ner respektive mall som ett separat dokument och namnge enligt ovan.
- Fyll mallen med nämndens rapport enligt anvisning.

Rapport till KS, januari–april 2026	9
Personaluppföljning	9
Ekonomiuppföljning	10
Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden.....	11
Rapport till KS, januari–augusti 2026.....	13
Verksamhetsuppföljning	13
Personaluppföljning.....	15
Ekonomiuppföljning	17
Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden.....	18
Rapport till KS, januari–december 2026	20
Verksamhetsuppföljning	20
Personaluppföljning.....	22
Ekonomiuppföljning	24
Redovisning av externa utförare av väsentlig betydelse	26
Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse	26
Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden.....	27
Uppföljning av inriktningsmål och program för verksamhetsåret 2026.....	30

[Xxxnämndens] rapport till KS, januari–april 2026

Personaluppföljning

[Låt personalrapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabell/tabeller.]

Kompetensförsörjning

[Gör en lägesrapport avseende kompetensförsörjning och beskriv väsentliga händelser utifrån nämndens kompetensförsörjningsplan.]

Sjukfrånvaro

[Förklara eventuella avvikelser när det gäller sjukfrånvaron och beskriv insatser med anledning av detta.]

Nyckeltal	Utfall januari–april 2026			Utfall januari–april 2025		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro (%)						

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–april 2025

[20XX-XX XX]

Ekonomiuppföljning

[Låt ekonomirapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller. Använd inga underrubriker utan bara löpande text. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Budgetavvikelse, åtgärder och årsprognos

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv vidtagna eller planerade åtgärder för att hantera budgetavvikelse, årsprognos, budgetavvikelse och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget jan–apr 2026	Utfall jan–apr 2026	Budget-avvikelse jan–apr 2026	Budget-avvikelse jan–apr 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnader							

Investeringar

[Beskriv utfall för investeringar, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse, årsprognos för utfall och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2026	Utfall 30 april 2026	Budget-avvikelse 30 april 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Verksamhetens nettoinvesteringar							

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–april 2025

[20XX-XX XX]

Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden

[Låt tekniska nämndens ekonomirapport rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller.

Redovisning av investeringar inkluderas *inte* i detta krav. Använd inga underrubriker utan bara löpande text. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Budgetavvikelse, åtgärder och årsprognos

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv vidtagna eller planerade åtgärder för att hantera budgetavvikelse, årsprognos, budgetavvikelse och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget jan–apr 2026	Utfall jan–apr 2026	Budget-avvikelse jan–apr 2026	Budget-avvikelse jan–apr 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budget-avvikelse 2026
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnad							

Investeringar

[Beskriv i tabellen nämndens investeringar på sammanställd nivå.]

[Beskriv utfall av investeringar, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse, årsprognos för utfall och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2026	Utfall 30 april 2026	Budget-avvikelse 30 april 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Verksamhetens netto-investeringar							

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2026	Utfall 30 april 2026	Budget-avvikelse 30 april 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Fastighet							
Gator och vägar							

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–april 2025

[20XX-XX XX]

Parker							
IT							
Övrigt							
Summa							

[Specificera utfall, budgetavvikelse och prognos för året samt hela projektets investeringsutgift för de tio största investeringsprojekten (reinvesteringsprojekt exkluderade) för fastighet respektive gator, vägar och parker.]

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2026	Utfall 30 april 2026	Budget- avvikelse 30 april 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
[Projekt 1]							
[Projekt 2]							
[Projekt 3]							
[Projekt 4]							
[Projekt 5]							
Summa							

[Beskriv även avvikelser i text för ovanstående investeringar:

- mot budget
- prognos för årets samt hela projektets ackumulerade investeringsutgift
- tidsmässiga förseningar och förskjutningar
- orsaker till eventuella avvikelser.]

[Xxxnämndens] rapport till KS, januari–augusti 2026

Verksamhetsuppföljning

[Låt verksamhetsrapporten rymmas på *max 5 sidor* för stora nämnder och *max 3 sidor* för små nämnder inklusive tabeller/grafer/diagram.]

Nämndens grunduppdrag

[Redovisa i tabellen bedömning av i vilken grad nämnden har verkställt sitt grunduppdrag under perioden.]

	Bedömning januari-augusti 2026	Prognos för januari-december 2026
[Nämndens grunduppdrag i sin helhet]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Eventuell uppdelning av nämndens grunduppdrag med bedömning per verksamhet/huvudprocess:]		
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]

[Använd tredelad bedömningsskala i tabellen för nämndens bedömning:]

Bedömningskriterium	Definition
I hög grad uppfyllt	Nämnden har under perioden verkställt sitt grunduppdrag helt eller i hög omfattning i enlighet med planeringsdirektivet, nämndens verksamhetsplan och givna förutsättningar.
I viss grad uppfyllt	Nämnden har under perioden verkställt delar av sitt grunduppdrag, men nämnden behöver vidta åtgärder inom vissa områden.
Inte uppfyllt	Nämnden har under perioden inte alls eller i liten omfattning uppfyllt sitt grunduppdrag.

Bedömning och motivering

[Lämna en kortfattad skriftlig beskrivning över vad som ligger till grund för nämndens bedömning enligt ovan och motivera bedömningen.]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–augusti 2025

[20XX-XX XX]

Verksamhetens utveckling och väsentliga händelser

[Beskriv kortfattat hur verksamheten har utvecklats under perioden, inklusive eventuella väsentliga händelser som har inträffat och som har haft stor påverkan på nämndens verksamhet.]

[Vid behov, infoga tabell, grafer och eller diagram som beskriver verksamhetens utveckling/resultat. Redovisa med fördel statistik/nyckeltal över tid (trend) eller i form av jämförelse med andra kommuner. Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf i Excel-format.]

[Små nämnder gör en beskrivning för hela nämnden. Större nämnder kan med fördel dela upp avsnittet per verksamhet/huvudprocess.]

Inriktningsmål och program

[Beskriv de aktiviteter/åtgärder nämnden genomfört under perioden med anledning av destinerade inriktningsmål och program samt de effekter/resultat det har medfört.]

[Vid behov, infoga tabell, grafer och eller diagram som beskriver utveckling/resultat. Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf i Excel-format.]

[Nämndens beskrivning kan med fördel delas upp på respektive inriktningsmål och program.]

Tilläggsuppgifter från kommunfullmäktige

[Använd tabell och lämna upplysningar om utfall och förväntad utveckling när det gäller uppgifter från kommunfullmäktige. Avsnittets omfattning styrs av hur många KF-uppgifter nämnden har tilldelats. Gör även en bedömning av uppgiftens status vid årets slut.]

Uppdrag	Status, jan–aug	Motivering/kommentar	Prognos, status helår
[Uppdrag xx från KF till nämnd]	Genomfört	[Beskriv/motivera status för uppgiften.]	Genomfört
[Uppdrag yy från KF till nämnd]	Delvis genomfört	[Beskriv/motivera status för uppgiften.]	Delvis genomfört
[Uppdrag zz från KF till nämnd]	Inte genomfört	[Beskriv/motivera status för uppgiften.]	Inte genomfört

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–augusti 2025

[20XX-XX XX]

Personaluppföljning

[Låt personalrapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabell/tabeller. Beskriv löpande arbete och väsentliga händelser utifrån nämndens verksamhetsplan och de personalpolitiska målen. Kommentera de nyckeltal som nämnden valt att följa upp. Förklara eventuella avvikelser och beskriv åtgärder med anledning av detta.

Nyckeltal tas fram av SLK HR och finns inlagda i mallen, ta bort de som inte följs upp av nämnden. Utfall tillhandahålls av SLK HR.

Nämndens arbete för att nå personalpolitiska mål

[Redovisa i tabellen bedömning av i vilken grad nämnden har genomfört sitt arbete för att nå de personalpolitiska målen under perioden.]

	Bedömning av nämndens arbete med personalpolitiska mål januari-augusti 2026	Prognos för januari-december 2026
Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]	[Enligt plan/ mer arbete krävs]
Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]	[Enligt plan/ mer arbete krävs]
Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]	[Enligt plan/ mer arbete krävs]

Åtgärder och viktig utveckling/viktiga händelser inom målområdena

[Beskriv under varje rubrik]

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare (mål 5)

[Beskriv]

Ledarskap (mål 6)

[Beskriv]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–augusti 2025

[20XX-XX XX]

Friskfaktorer (mål 7)

[Beskriv]

Nyckeltal	Utfall jan–aug 2026			Utfall jan–aug 2025		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Heltidsanställda, procent						
Långtidsfriska, procent						
Personalomsättning, procent						
Sjukdagar per årsarbetare, antal						
Sjukfrånvaro, procent						
Sysselsättningsgrad, genomsnittlig						
Tillsvidareanställda, procent						
Utomnordisk bakgrund, procent						

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–augusti 2025

[20XX-XX XX]

Ekonomiuppföljning

[Låt ekonomirapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller. Använd inga underrubriker utan bara löpande text. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Budgetavvikelse, åtgärder och årsprognos

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv vidtagna eller planerade åtgärder för att hantera budgetavvikelse, årsprognos, budgetavvikelse och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget jan–aug 2026	Utfall jan–aug 2026	Budget- avvikelse jan–aug 2026	Budget- avvikelse jan–aug 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnad							

Investeringar

[Beskriv utfall för investeringar, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse, årsprognos för utfall och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget 31 aug 2026	Utfall 31 aug 2026	Budget- avvikelse 30 aug 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Verksamhetens netto- investeringar							

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–augusti 2025

[20XX-XX XX]

Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden

[Låt tekniska nämndens ekonomirapport rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller.

Redovisning av investeringar inkluderas *inte* i detta krav. Använd inga underrubriker utan bara löpande text. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Budgetavvikelse, åtgärder och årsprognos

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv vidtagna eller planerade åtgärder för att hantera budgetavvikelse, årsprognos, budgetavvikelse och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget jan–aug 2026	Utfall jan–aug 2026	Budget-avvikelse jan–aug 2026	Budget-avvikelse jan–aug 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnad							

Investeringar

[Beskriv i tabellen nämndens investeringar på sammanställd nivå.]

[Beskriv utfall av investeringar, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse, årsprognos för utfall och förutsättningar prognosen bygger på.]

(mnkr med en decimal)	Budget 31 aug 2026	Utfall 31 aug 2026	Budget-avvikelse 30 aug 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Verksamhetens netto-investeringar							

(mnkr med en decimal)	Budget 31 aug 2026	Utfall 31 aug 2026	Budget-avvikelse 30 aug 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse 2026
Fastighet							

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–augusti 2025

[20XX-XX XX]

Gator och vägar							
Parker							
IT							
Övrigt							
Summa							

[Specificera utfall, budgetavvikelse och prognos för året samt hela projektets investeringsutgift för de tio största investeringsprojekten (reinvesteringsprojekt exkluderade) för fastighet respektive gator, vägar och parker.]

(mnkr med en decimal)	Budget 31 aug 2026	Utfall 31 aug 2026	Budget- avvikelse 31 aug 2026	Utfall helår 2025	Budget helår 2026	Prognos s helår 2026	Årsprognos budgetavvikelse se 2026
[Projekt 1]							
[Projekt 2]							
[Projekt 3]							
[Projekt 4]							
[Projekt 5]							
Summa							

[Beskriv även avvikelser i text för ovanstående investeringar:

- mot budget
- prognos för årets samt hela projektets ackumulerade investeringsutgift
- tidsmässiga förseningar och förskjutningar
- orsaker till eventuella avvikelser.]

Xxxnämndens rapport till KS, januari–december 2026

Verksamhetsuppföljning

[Låt verksamhetsrapporten rymmas på *max 5 sidor* för stora nämnder och *max 3 sidor* för små nämnder inklusive tabeller/grafer/diagram.]

Nämndens grunduppdrag

[Redovisa i tabellen bedömning av i vilken grad nämnden har verkställt sitt grunduppdrag under perioden.]

[Xxxnämnden]	Bedömning av nämndens grunduppdrag
[Nämndens grunduppdrag i sin helhet]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Eventuell uppdelning av nämndens grunduppdrag med bedömning per verksamhet/kärnprocess:]	
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]

[Använd tredelad bedömningsskala i tabellen för nämndens bedömning:]

Bedömningskriterium	Definition
I hög grad uppfyllt	Nämnden har under perioden verkställt sitt grunduppdrag helt eller i hög omfattning i enlighet med planeringsdirektivet, nämndens verksamhetsplan och givna förutsättningar.
I viss grad uppfyllt	Nämnden har under perioden verkställt delar av sitt grunduppdrag, men nämnden behöver vidta åtgärder inom vissa områden.
Inte uppfyllt	Nämnden har under perioden inte alls eller i liten omfattning uppfyllt sitt grunduppdrag.

Bedömning och motivering

[Lämna en kortfattad skriftlig beskrivning över vad som ligger till grund för nämndens bedömning enligt ovan (motivera bedömningen).]

Verksamhetens utveckling och väsentliga händelser

[Beskriv kortfattat hur verksamheten har utvecklats under perioden, inklusive eventuella väsentliga händelser som har inträffat och som har haft stor påverkan på nämndens verksamhet.]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

[Vid behov, infoga tabell, grafer och eller diagram som beskriver verksamhetens utveckling/resultat. Redovisa med fördel statistik/nyckeltal över tid (trend) eller i form av jämförelse med andra kommuner. Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf i Excel-format.]

[Små nämnder gör en beskrivning för hela nämnden. Större nämnder kan med fördel dela upp avsnittet per verksamhet/huvudprocess.]

Nämndens arbete med inriktningsmål och program

[Beskriv de aktiviteter/åtgärder nämnden genomfört under perioden med anledning av destinerade inriktningsmål och program samt de effekter/resultat det har medfört.

[Vid behov, infoga tabell, grafer och eller diagram som beskriver utveckling/resultat. Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf i Excel-format.]

[Nämndens beskrivning kan med fördel delas upp på respektive inriktningsmål och program.]

Tilläggsuppgifter från kommunfullmäktige

[Använd tabell och lämna upplysningar om utfall och förväntad utveckling när det gäller uppgifter från kommunfullmäktige. Avsnittets omfattning styrs av hur många KF-uppgifter nämnden har tilldelats. Gör även en bedömning av uppgiftens status vid årets slut.]

Uppdrag	Status jan–dec	Motivering/kommentar
[Uppdrag xx från KF till nämnd]	Genomfört	[Beskriv/motivera status för uppgiften.]
[Uppdrag yy från KF till nämnd]	Delvis genomfört	[Beskriv/motivera status för uppgiften.]
[Uppdrag zz från KF till nämnd]	Inte genomfört	[Beskriv/motivera status för uppgiften.]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

Personaluppföljning

[Låt personalrapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabell/tabeller. Beskriv löpande arbete och väsentliga händelser utifrån nämndens verksamhetsplan och de personalpolitiska målen. Kommentera de nyckeltal som nämnden valt att följa upp. Förklara eventuella avvikelser och beskriv åtgärder med anledning av detta.

Nyckeltal som tas fram av SLK HR finns inlagda i mallen, ta bort de som inte följs upp av nämnden. Utfall tillhandahålls av SLK HR.

Nämndens arbete för att nå personalpolitiska mål

[Redovisa i tabellen bedömning av i vilken grad nämnden har genomfört sitt arbete för att nå de personalpolitiska målen under perioden.]

[Xxxnämnden]	Bedömning av nämndens arbete med personalpolitiska mål
Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]
Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]
Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]

Åtgärder och viktig utveckling/viktiga händelser inom målområdena

[Beskriv under varje rubrik]

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare (mål 5)

[Beskriv]

Ledarskap (mål 6)

[Beskriv]

Friskfaktorer (mål 7)

[Beskriv]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

Nyckeltal	Utfall 2026			Utfall 2025		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Ansökningar, antal inskickade						
Arbetsmiljöhändelser, antal inrapporterade						
Arbetsmiljöhändelser, andel preventiva, procent						
Chefer med max 30 medarbetare, procent						
Heltidsanställda, procent						
Långtidsfriska, procent						
Medarbetarenkäten, medelvärde						
Nyanställd som chef, antal chefer som påbörjat utbildningen						
Pensionsålder, genomsnittlig						
Personalbehov, antal inskickade						
Personalomsättning, procent						
Personalomsättning chefer, procent						
Sjukdagar per årsarbetare, antal						
Sjukfrånvaro, procent						
Skyddsombud, antal						
Sysselsättningsgrad, genomsnittlig						
Tillbud och skador, antal inrapporterade						
Tillsvidareanställda, procent						
Utomnordisk bakgrund, procent						

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

Ekonomiuppföljning

[Låt ekonomirapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Händelser av väsentlig betydelse som har påverkat nämndens ekonomi

[Beskriv på *högst en halv sida* eventuella väsentliga händelser som har haft påverkan på nämndens ekonomi, till exempel nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader och årets resultat, som har inträffat under perioden januari–december. Det kan också vara händelser som har inträffat efter december, men innan nämnden har fastställt sin rapport.]

[Exempel på händelser av väsentlig betydelse kan vara:

- händelser som har påverkat nämndens verksamhet i hög omfattning
- köp, försäljning, uppstart och nedläggning av verksamhet
- omstruktureringar, utökning/minskning av verksamhet eller större omorganisation
- ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- större investeringar som nämnden har genomfört eller påbörjat
- betydande rättstvister som nämnden har involverats i.]

Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv utfall i jämförelse med föregående år och orsaker till avvikelse. Beskriv även prognosavvikelse och orsaker till den.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Budget-avvikelse 2026	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnad							

Investeringar

[Beskriv utfall av investeringar, eventuell budgetavvikelse, prognosavvikelse och orsaker till avvikelser.]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Prognos vid rapport jan–aug	Prognosavvikelse
Verksamhetens nettoinvesteringar						

Ombudgetering av investeringar

[Beskriv behov av ombudgetering av investeringsmedel. Behov av ombudgetering ska ske i enlighet med regler och anvisning för ombudgetering (se bifogad fil) samt med stöd av mall för ombudgetering investeringar (se bifogad fil).]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

Redovisning av privata utförare av väsentlig betydelse

[Beskriv på *max en halv sida* nämndens nyttjande av privata utförare.

Beskrivningen bör innehålla uppgifter om:

- Volym (andel och antal)
- Större förändringar som har skett under året.

Med större förändringar avses till exempel om nämnden har ingått nya avtal med privata utförare under året, om nämnden har övertagit verksamhet från privata utförare under året eller om andelen privata utförare inom ett verksamhetsområde har förändrats väsentligt. Använd antal, andel och kostnadsbelopp för att beskriva väsentliga förändringar.

- Hur nämnden följt upp och kontrollerat verksamhet som utförs av privata utförare. Kan redovisas i bilaga.

Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse

[Beskriv på *max en halv sida* nämndens avtalssamverkan (köp eller försäljning av tjänst till annan kommun/region) under 2026. Beskrivningen bör innehålla uppgifter om:

- Volym (antal, andel av verksamheten)
- Större förändringar som har skett av nämndens nyttjande av avtalssamverkan
- Hur nämnden följt upp och kontrollerat verksamheten (om den genomförts av annan kommun)
- Om det förekommit delegation av beslut till annan kommun/region
- Nya beslut om avtalssamverkan i fullmäktige eller annan beslutsinstans under perioden (datum, paragraf, diarienummer).

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden

[Låt tekniska nämndens ekonomirapport rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller.

Redovisning av investeringar inkluderas *inte* i detta krav. Använd inga underrubriker utan bara löpande text. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Händelser av väsentlig betydelse som har påverkat nämndens ekonomi

[Beskriv på *högst en halv sida* eventuella väsentliga händelser som har haft påverkan på nämndens ekonomi, till exempel nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader och årets resultat, som har inträffat under perioden januari–december. Det kan också vara händelser som har inträffat efter december, men innan nämnden har fastställt sin rapport.]

[Exempel på händelser av väsentlig betydelse kan vara:

- händelser som har påverkat nämndens verksamhet i hög omfattning
- köp, försäljning, uppstart och nedläggning av verksamhet
- omstruktureringar, utökning/minskning av verksamhet eller större omorganisation
- ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- större investeringar som nämnden har genomfört eller påbörjat
- betydande rättstvister som nämnden har involverats i.]

Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv utfall i jämförelse med föregående år och orsaker till avvikelse. Beskriv även prognosavvikelse och orsaker till den.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Budget-avvikelse 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnad							

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

Investeringar

[Beskriv i tabell utfall avseende investeringar på sammanställd nivå, eventuell budgetavvikelse, prognosavvikelse och orsaker till dessa avvikelser.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Verksamhetens nettoinvesteringar						

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall helår 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Fastighet						
Gator och vägar						
Parker						
IT						
Övrigt						
Summa						

[Specificera utfall, budgetavvikelse och prognos för året samt hela projektets investeringsutgift för de tio största investeringsprojekten (reinvesteringsprojekt exkluderade) för fastighet respektive gator, vägar och parker.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall helår 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
[Projekt 1]						
[Projekt 2]						
[Projekt 3]						
[Projekt 4]						
[Projekt 5]						
Summa						

[Beskriv även avvikelser i text för ovanstående investeringar:

- mot budget
- prognos för årets samt hela projektets ackumulerade investeringsutgift

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2025

[20XX-XX XX]

- tidsmässiga förseningar och förskjutningar
- orsaker till eventuella avvikelser.]

Ombudgetering av investeringar

[Beskriv behov av ombudgetering av investeringsmedel. Behov av ombudgetering ska ske i enlighet med regler och anvisning för ombudgetering (se bilaga 1) samt med stöd av mall för ombudgetering investeringar (bilaga 2).]

Uppföljning av inriktningsmål och program

Kommunstyrelsen ansvarar för en samlad uppföljning och sammanställning av inriktningsmål och program. Nämnder och bolag som har ett destinerat ansvar, bidrar med sin del av rapporteringen enligt mallen ovan.

Bilaga 1.

Regler och anvisning för ombudgetering av investeringar bokslut 2026

Ombudgetering av investeringsanslag från 2026 till 2027, 2028 och 2029

Regler för ombudgetering av investeringsanslag

Enligt Riktlinjer för planeringsprocess – budget och investeringar ska en budgetavräkning göras på projektnivå för investeringar i byggnader och anläggningar i samband med årsbokslut. För årligen återkommande anskaffning av utrustning och inventarier görs avräkning mot beslutat ramanslag. Överföring av investeringsanslag mellan år sker genom beslut om ombudgetering per projekt i samband med att bokslutet behandlas av kommunfullmäktige. Ospecificerade årligen återkommande anslag för utrustning och inventarier ombudgeteras dock ej.

Styrelse och nämnd kan i samband med bokslutet för 2026 föreslå att ej förbrukade investeringsanslag för pågående projekt i budget 2026 ombudgeteras till åren 2027, 2028 och 2029. Avräkning ska göras mot beslutad budget vilket innebär den senast antagna budgeten för 2026 samt eventuella beslutade, tilläggsanslag eller om disponeringar som tillkommit.

Följande gäller för förslag till ombudgetering:

- Projektet är tidsmässigt förskjutet/försenat: Beräknad kostnad för del som förskjutits/försenats kan ombudgeteras.
- Projektet billigare än enligt kalkyl i plan: Ombudgeteringen begränsas till vad som krävs för att fullfölja projektet enligt den nya kalkylen.
- Projektet är avslutat eller inte längre aktuellt: Ombudgetering inte tillämpligt på dessa projekt.
- Projektet är tidigarelagt/bokfört utfall överstiger årets budget för projektet och det finns investeringsmedel kommande år: Ombudgetering innebär att budget för kommande år reduceras.
- Ospecificerade årligen återkommande anslag för utrustning och inventarier ombudgeteras ej.

EXCEL-fil för ombudgetering av investeringsanslag till 2027, 2028 och 2029

De projekt som föreslås ombudgeteras ska redovisas och summeras i filen som bifogas anvisningarna eller egen fil som innehåller kolumner enligt nedan:

- Projektkod redovisas enligt den kodning som gäller i investeringsbudget 2026. (Undantag kan förekomma för ramanslag. Kontakta budgetenheten om oklarhet finns.)
- Text. Projektets benämning i investeringsbudget.
- Budget 2026 = beräknade ut- och inbetalningar 2026 enligt investerings-budget 2026 som fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2025 samt eventuella tilläggsanslag och omdisponeringar mellan nämnder som tillkommit därefter.
- Utbetalning = minus (-) och inbetalning = plus (+).
- Förbrukning 2026 = bokfört utfall 2026.
- Återstår 2026 d v s beräknade utbetalningar/inbetalningar enligt budget minus förbrukning/inbetalning. Uppgifterna ska bruttoredovisas.
- Ombudgetering till 2027, 2028 och 2029. Ombudgeteringsbelopp som avser förskjutning av anslag för projekt till 2027, 2028 och 2029 = minus (-). Ombudgeteringsbelopp som innebär minskning av budget kommande år = plus (+).
- Differens. Redovisning av eventuell differens mellan vad som återstår av 2026 års anslag och vad som föreslås ombudgeteras till åren 2027–2029.

Inlämning av ombudgeteringsförslag

EXCEL-fil med projektvis redovisning enligt ovan och summerad per nämnd skickas till ksrapportering@umea.se senast **2027-02-05**.

Nämndbeslut inklusive beslutsunderlag skickas till KS diarium senast **2027-02-23**.

Eventuella frågor besvaras av Urban Blomdal, SLK Ekonomi.

*/ Budget 2026 = beräknade ut- och betalningar 2026 enligt investeringsbudget 2026 som fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2025 samt beslutade tilläggsanslag eller omfördelningar.

Tjänsteskrivelse

2026-01-09

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/01202

Remissvar: Förslag förändring av stadgar föreningen Konstvägen sju älvar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

- avstyrka förslaget till nya stadgar
- lämna synpunkter enligt yttrande i bilaga 1.
- omedelbart justera paragrafen

Ärendebeskrivning

Konstvägen sju älvar är både en förening och ett konstprojekt/konstnärlig sträcka i naturen. Namnet syftar på den 35 mil långa konst- och kulturvägen som sträcker sig från kusten i Holmsund till Borgafjäll. Föreningen bildades 1965 och består idag av kommunerna Umeå, Vännäs, Bjurholm, Åsele och Dorotea. Föreningens styrelse har lämnat ett förslag till nya stadgar som ska hanteras på årsmötet den 24 april 2026. Medlemskommunerna uppmanas lämna synpunkter på förslaget senast den 13 februari.

Förändringar föreslås framför allt avseende föreningens syfte och ändamål samt finansieringsprinciper för verksamheten. I förslaget till nytt ändamål framgår att nytt syfte ska vara inköp av konstverk. Konstverken ska överlämnas till medlemskommunerna utan betalning. Mottagande kommun ansvarar sedan för skötsel och underhåll. Förslaget till nya finansieringsprinciper innebär att medlemmarna ska erlägga avgift till föreningen beroende på antal invånare.

Föreslås att kommunstyrelsen avstyrker förslaget till nya stadgar bland annat på grund av:

- det finns otydligheter kring ägande, ansvarsutkrävande och beslutanderätt kring konstverk som inköps av föreningen. Det skapar risk för konflikter som tar fokus från samverkan och samarbete mellan medlemskommunerna
- finansieringsprinciperna innebär risk för att en kommun finansierar verksamhet i en annan kommun vilket är ett avbrott mot kommunallagens lokaliseringsprincip

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/01202

- en kommunalt styrd förening vars syfte är att göra inköp omfattas av LOU (Lagen om Offentlig Upphandling). Det ställer höga krav på lagefterlevnad och internkontroll i en förening med relativt små resurser.
- Förslaget möjliggör snabbare stadgeförändringar vilket försvårar för en demokratisk förankringsprocess i respektive medlemskommun.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Yttrande över förslag till nya stadgar

Bilaga 2. Förslag till nya stadgar

Bilaga 3. Parkerade förslag

Bilaga 4. Befintliga stadgar

Bilaga 5. Föreningens verksamhetsberättelse 2024

Bilaga 6. Uppmaning att lämna synpunkter

Beredningsansvariga

Anna Nordström, Leif Mårtensson, Jenny Skarstedt, Sara Nordström

Beslutet ska skickas till

Föreningen konstvägen sju älvar

Katarina Nilsson Reian

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Yttrande: Förslag till nya stadgar föreningen Konstvägen Sju Älvar

Bakgrund

Konstvägen Sju Älvar är både en förening och ett konstprojekt/konstnärlig sträcka i naturen. Namnet syftar på den 35 mil långa konst- och kulturvägen som sträcker sig från kusten i Holmsund till Borgafjäll. Föreningen bildades 1965 och består idag av kommunerna Umeå, Vännäs, Bjurholm, Åsele och Dorotea. Föreningens styrelse har lämnat ett förslag till nya stadgar som ska hanteras på årsmötet den 24 april 2026. Medlemskommunerna uppmanas lämna synpunkter på förslaget senast den 13 februari.

Förändringar föreslås framför allt avseende föreningens syfte och ändamål samt finansieringsprinciper för verksamheten. I förslaget till nytt ändamål framgår att nytt syfte ska vara inköp av konstverk. Konstverken ska överlämnas till medlemskommunerna utan betalning. Mottagande kommun ansvarar sedan för skötsel och underhåll. Förslaget till nya finansieringsprinciper innebär att medlemmarna ska erlägga avgift till föreningen beroende på antal invånare i kommunen.

Synpunkter

1. Ansvar och styrning

När kommunal verksamhet, i det här fallet inköp, flyttas från kommunen till en gemensam föreningen uppstår otydligheter kring styrning och ansvarsutkrävande. Verksamheten i en förening står inte under fullmäktiges kontroll, den omfattas inte av kommunal revision och det är otydligt hur delegation och ansvarsutkrävande ska fungera. I kommunallagen finns andra reglerade former för kommunal samverkan som till exempel kommunalförbund eller gemensam nämnd som är mer lämpade för att hantera inköp.

Förslaget till stadgeförändringar och nytt ändamål innebär att det finns utrymme för otydligheter kring vem som har ansvar för skötsel och underhåll, ägandeskap, beslutanderätt och ekonomi för den konst som köps in genom föreningen men som ska hanteras av kommunerna. Föreningen har inte rådighet över alla delar i processen vilket också riskerar att skapa en krånglig och ineffektiv process. Otydlighet kring ansvar och styrning skapar

också risker för konflikter mellan kommunerna som kan komma att ta tid och energi från samverkan och samarbete.

Eftersom konst i kommunala sammanhang betraktas som en investering med ett närmast evigt värde så innebär överlämnande av ett konstverk ett förvaltningsåtagande som sträcker sig över lång tid. Det kan innebära stora personella och ekonomiska ansträngningar för kommunen. Det innebär att om föreningen väljer att gå vidare med förslaget till stadgeförändringar ska medlemskommunerna kunna tacka nej till att ta över ett konstverk. I Umeå kommun utreder och bereder kulturnämnden hantering av donationer och beslutar om ev. mottagande. Kommunerna bör också ges rätt att bedöma konstverkens slutgiltiga ålder (enligt § 15 i Bilaga 3. Parkerade förslag), det vill säga besluta om när ett konstverk ska avslutas eller tas bort.

2. Finansieringsprinciper

Förslaget till nya stadgar innehåller också förslag till nya finansieringsprinciper där kommunernas avgift ska utgå från invånarantal. Utfallet av förslaget går att utläsa i Bilaga 3. Parkerade förslag.

Enligt 2 kap. 1 § kommunallagen får kommunen endast bedriva verksamhet som har anknytning till kommunens område eller dess medlemmar (lokaliseringsprincipen). Vid samverkan med andra kommuner måste kommunen säkerställa att verksamheten är i invånarnas intresse och att kommunens ekonomiska åtaganden står i rimlig proportion till den nytta som tillfaller kommunens invånare. Förslaget till nya finansieringsprinciper innebär en risk för att en kommuns invånare finansierar en nytta som tillfaller invånare i en annan kommun, till exempel om en kommun finansierar ett konstverk som placeras och överlämnas till en annan kommun.

För att kunna bedöma om nyttan av föreningens verksamhet står i proportion till kostnaden för en kommun krävs en analys hur nyttan uppstår och för vem. Med de föreslagna finansieringsprinciperna, går det argumentera för att konstverken borde placeras och fördelas mellan kommunerna proportionerligt efter avgiftens storlek eller efter invånarantal. Det finns risk att föreningens verksamhet bedöms sakna tillräcklig anknytning till Umeå kommunens geografiska område och dess medlemmar. Beslut om placering av konstverken kan bryta mot lokaliseringsprincipen i kommunallagen, särskilt om ägandet överlämnas till annan kommun.

Enligt beslutsmodellen i föreningen har varje kommun lika stort inflytande över verksamheten. Inflytandet speglar inte fördelningen av kostnader i den nya

finansieringsmodellen vilket ytterligare förstärker risken att en kommun finansierar en nytta som tillfaller invånare i en annan kommun.

3. Lagen om offentlig upphandling

Då föreningen konstvägen sju älvar är bildad av kommuner, finansieras av offentliga medel och styrs av medlemskommunerna är den att betrakta som ett offentligt styrt organ. Det innebär att inköp ska göras enligt LOU fullt ut. Föreningen har samma skyldigheter och ska uppfylla samma krav som när en kommun gör en upphandling. Området är strikt reglerat och granskas ofta i efterhand. Det innebär att det ställs höga krav på en förening som har förhållandevis små administrativa resurser och drivs av förtroendevalda. Det innebär bland annat att det finns höga krav på en god intern kontroll för att undvika risker för felaktig direktupphandling, ogiltiga avtal och upphandlingsskadeavgift. Eventuella felaktigheter blir extra känsligt om det är otydligt vem som har ansvar.

Av rättspraxis följer att upphandling som genomförs för annan juridisk persons behov förutsätter en tydlig och korrekt rättslig konstruktion, vilket ytterligare understryker behovet av att dessa frågor klargörs innan stadgeändringar genomförs.

Oavsett vald upphandlingsmodell krävs en tydlig ansvarskedja för annonsering, avtalstecknande, uppföljning och hantering av eventuella överprövningar. Dessa frågor regleras inte genom stadgar och behöver analyseras särskilt.

Förslaget till nya stadgar löser inte de upphandlingsrättsliga frågorna som följer av att föreningen ges ett operativt inköpsuppdrag. Utan kompletterande avtal och beslut i respektive kommun kvarstår betydande juridiska och organisatoriska risker.

4. Möjlighet till en demokratisk förankringsprocess

Ändamålsparagrafen är viktig och bör spegla föreningens verksamhet. Nuvarande förslag innebär en ganska omfattande förändring av syftet med föreningen. Från ett ganska generellt och allmängiltigt ändamål till ett mer specifikt, inköp av konst. Det är en omfattande förändring som kräver demokratisk förankring i medlemskommunerna. Både förändringen av ändamålet samt mindre öppenhet kring medlemskap gör att föreningen får mer karaktär av intresseförening.

Det finns flera förslag i stadgarna som syftar till att korta ner den demokratiska processen för att istället främja snabba beslut. (Se §9, §11, §13 i bilaga 2. Förslag till nya stadgar) Då varje kommun har en intern förankringsprocess att följa verkar det onödigt och inte skapa tid för det. Föreningens verksamhet verkar inte vara av en sådan tidskritisk karaktär att det inte går att låta den demokratiska processen ta tid. De nu gällande stadgarna följer gängse norm

vad gäller krav på att skicka ut kallelser i god tid och krav på beslut om stadgeändringar vid två separata årsmöten. Det nya förslaget till stadgar skapar möjlighet för att skyndsamt fatta beslut som inte är förankrade i respektive kommun.

Om föreningen väljer att genomföra föreslagna stadgeförändring så bör inte förändringarna börja gälla förrän medlemmar har haft möjlighet att lämna föreningen. Eftersom förslaget till nya stadgar även försvårar för medlemmar att lämna föreningen är det av särskild vikt.

Sammanfattning

Med anledning av ovanstående synpunkter avstyrks förslaget till nya stadgar i sin nuvarande form.

En rimligare hantering kan vara att varje kommun ansvarar för inköp och förvaltning av konstverk inom sitt geografiska område och följer sin egen interna process för inköp av konst. I en sådan modell är ansvar, styrning och ansvarsutkrävande tydligare och minskar de organisatoriska och juridiska riskerna. Föreningen kan fungera som ett rådgivande organ och ett forum för samråd kring konstnärlig inriktning, samordning och placering av konst.

Föreningens bör bibehålla fokus på samverkan och samarbete i kommunövergripande frågor längs vägen.

Kommunernas avgift bör stå i rimlig proportion till den nytta som tillfaller varje kommuns invånare i enlighet med kommunalrättsliga principer.

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 1

Stadgar

Antagna vid föreningens första årsmötet i Bjurholm den 9 juni 1967 och därefter reviderade vid årsmöten i juni 1983, i maj 2001 respektive i april 2012.

§ 1

Föreningens namn

Föreningen Konstvägen Sju Älvar.

§ 2

Ändamål

Föreningen är en ideell förening, som representerar kommunerna längs vägen, har till ändamål att informera om och främja turiststråket Umeå kommun – Dorotea kommun. Främst genom inköp av konstverk som överlämnas till medlemskommunerna för placering längs Konstvägen Sju Älvar.

§ 3

Anslutning

Kommunerna Umeå, Vännäs, Bjurholm, Åsele och Dorotea är föreningens medlemmar. Medlemskapet bekräftas av årsavgiften som årligen erläggs utifrån årsmötets beslut.

Som stödjande medlemmar kan antas företag, sammanslutningar och enskilda som omfattar föreningens syften.

§ 4

Ekonomi

Föreningens verksamhet finansieras av medlemsavgifter och eventuella anslag. Medlemskommunernas avgift fastställs på årsmötet och ska stå i rimlig proportion till folkmängden i respektive kommun.

§ 5

Styrelsen och arbetsutskott mm.

Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse bestående av en ledamot för varje ansluten kommun jämte lika många ersättare.

Styrelsens majoritet ska utgöras av kommunala representanter. Styrelsen utser inom sig vice ordförande, sekreterare och kassör. Ordföranden utses vid ordinarie årsmöte.

Årsmötet kan utse hedersordförande och hedersledamot. Dessa har yttranderätt, men ej beslutsrätt.

Styrelsen kan inom sig utse arbetsutskott och arbetsgrupper.

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 1

Styrelseledamots och ombuds kostnader för deltagande i styrelsesammanträden och årsmöte täcks av medlemskommunen.

Kostnader för arbetsutskott och revision täcks av föreningen.

Värdskapet (förtäring och lokalkostnad) för styrelsemöten, årsmöte och extra årsmöte täcks av föreningen.

§ 6

Arbetsordning

Styrelsen kan fastställa en skriftlig arbetsordning som reglerar den praktiska tillämpningen av stadgarna samt beskriver interna arbetsformer, mötesrutiner, kommunikationsvägar, ansvarsfördelning och beredningsprocesser för nya konstverk till medlemskommunerna.

Om arbetsordningen har fastställts ska den behandlas vid första ordinarie styrelsemöte efter årsmötet.

§ 7

Räkenskaper

Föreningens räkenskaper avslutas per kalenderår och ska jämte berättelse över verksamheten före mars månads utgång överlämnas till revisorerna.

§ 8

Årsmöte

Ordinarie årsmöte ska äga rum varje år före april månads utgång. Varje medlemskommun utser ett ordinarie ombud samt en ersättare. Dessa val noteras vid föreningens årsmöte.

Ordinarie ombud har rösträtt vid årsmöte. Vid ordinarie ombuds frånvaro inträder ersättare.

Vid ordinarie årsmöte ska följande ärenden behandlas:

1. Årsmötets öppnande
2. Ombudsupprop
3. Fråga om årsmötets behöriga utlysande.
4. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
5. Val av två personer att jämte ordföranden justera årsmötesprotokoll
6. Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse
7. Föredragning av styrelsens förvaltningsberättelse
8. Föredragning av revisorernas berättelse
9. Fastställande av balansräkning
10. Fråga om ansvarsfrihet
11. Noteras att varje medlemskommun har utsett en ledamot, en ersättare, samt ett ombud och ett ersättande ombud.
12. Val av föreningens ordförande, tillika styrelseordförande för 1 år.
13. Val av två revisorer för 1 år.
14. Val av valberedning 2 personer, för 1 år.
15. Utnämning av eventuellt ny hedersordförande och hedersledamot.
16. Ersättning till styrelsens olika funktioner.
17. Kostnadsfördelning mellan kommunerna
18. Fastställande av budget
19. Fastställande av verksamhetsplan
20. Övriga frågor
21. Årsmötets avslutning

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 1

Medlem som önskar få en viss fråga behandlad, ska skriftligen meddela styrelsen senast två veckor före mötet.

§ 9

Extra årsmöte

Extra årsmöte äger rum då styrelsen kallar eller då minst 2/5 av anslutna medlemmar hos styrelsen så begär.

§ 10

Rösträttsutövande

Vid ordinarie och extra årsmöte har varje medlemskommun en röst. Endast medlemskommunernas ombud har rösträtt. Alla beslut fattas genom enkel röstövertikt.

§ 11

Kallelse

Kallelse till årsmöte ska ske skriftligen senast 21 dagar före årsmötet.

§ 12

Utträde ur föreningen

Begäran om utträde ur föreningen ska anmälas till styrelsen senast två veckor före årsmötet under det år som utträde begärs och utträde sker den 31 december samma år. En medlemskommun som väljer att utträda ur föreningen har inte rätt att återfå någon del av sin kvarstående insats.

§ 13

Stadgeändring

Beslut om stadgeändringar gällande föreningens stadgar ska fattas vid två på varandra följande årsmöten, detta kan ske samma dag efter ajournering.

§ 14

Föreningens upplösning

Beslut om föreningens upplösning ska fattas vid två på varandra följande årsmöten, detta kan ske samma dag efter ajournering.

Befintliga tillgångar tillfaller medlemmar i proportion till lämnat bidrag.

§15

Konstverks status m.m.

Konstverk överlämnas till berörd kommun utan betalning efter särskild överenskommelse med kommunen. Kommunen har därefter ansvar för skötsel och underhåll.

Föreningen får inrätta reparationsfond. Om sådan fond inrättas får medlemskommun söka medel ur fonden om större reparationskostnader uppstått för kommunen med avseende på konstverk som överlämnats från föreningen till kommunen.

Föreningens styrelse beslutar om eventuell tilldelning ur fonden och om medelstilldelningens storlek.

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 1

Medlemskommunerna kan löpande under året föreslå styrelsen inköp av nya konstverk. Styrelsen bereder förslaget inför årsmötet. Inköp av nya konstverk ska beslutas av årsmötet.

2025-11-19

Konstvägen Sju Älvars styrelse,
genom Katarina Nilsson Reian sekreterare

UTKAST

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 2

Parkerade förslag/diskussioner:

§2: Inköp av konstverk sker i samråd med medlemskommunerna. Medlemskommunerna står för markberedningen, eftersom konstverken står på kommunernas mark. (Detta har varit arbetsordningen sedan föreningen startade och har uppfattats som en självklarhet)

Föreningen bör samordna exponering av konstverk som redan finns längs vägen. (Dvs konstvägen kan ses som en gemensam utställningslokal och kommunerna är utställare.)

§4: Att införa en ny fördelningsmodell för hur mycket kommunerna betalar till Föreningen Konstvägen Sju Älvar.

Beloppet fördelas med en mindre fast summa för varje kommun och till största delen av ett

belopp per kommuninvånare enligt fördelningsmodell som revideras årligen utifrån befolkningsmängden per 31 december.

Förslagets konsekvenser i nuläget och dagens fördelning av medlemsavgift i blått:

Konstvägen sju älvar								
MODELL FÖR KOSTNADSFÖRDELNING					År: 2025			
Kommun	Deltar Ja=1/Nej=0	Befolkning Dec 2024	Fast del 2,5%/kommun	Rörlig del resterande rel. bef.	Kostnad fast + rörlig del	Andel av befolkning (%)	Andel av budget (%)	IDAG
Bjurholm	1	2 359	4 500	2 465	6 965	1,6	3,9	25000
Umeå	1	134 249	4 500	140 281	144 781	89,1	80,4	80000
Vännäs	1	9 132	4 500	9 542	14 042	6,1	7,8	25000
Åsele	1	2 694	4 500	2 815	7 315	1,8	4,1	25000
Dorotea	1	2 294	4 500	2 397	6 897	1,5	3,8	25000
SUMMA	5	150 728	22 500	157 500	180 000	100,0	100,0	180000

§15: Det är upp till varje medlemskommun att bedöma konstverkens slutgiltiga ålder.

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 3

Stadgar

Antagna vid årsmötet i Bjurholm den 9 juni 1967 och reviderade vid årsmötet i Bjurholm den 2 juni 1983. Förslag till ändring framläggs av styrelsen vid sammanträde i Dorotea den 24 april 2001 och har fastställts av årsmötet i Åsele den 17 maj 2001.
Uppdatering vid extra årsmöte i Bjurholm den 13 april 2012

§ 1

Vägföreningens namn

Vägföreningens namn är Konstvägen Sju Älvar.

§ 2

Ändamål

Föreningen, som representerar kommunerna längs vägen, har till ändamål att informera om och propagera för turiststråket Umeå – Borgafjäll och att arbeta för utveckling av kulturen längs vägen samt att idka i samband därmed stående verksamhet.

§ 3

Anslutning

Samtliga kommuner, som har gagn av förbindelsen, kan vinna anslutning till föreningen och där på likvärdiga grunder ansvar för besluten.

Som stödjande medlemmar kan antagas företag, sammanslutningar och enskilda som omfatta föreningens syften.

§ 4

Ekonomi

Föreningens verksamhet finansieras av medlemsavgifter och eventuella anslag.

§ 5

Styrelsen och arbetsutskott

Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse bestående av en ledamot för varje ansluten kommun jämte lika många suppleanter.

Styrelsens majoritet skall utgöras av kommunala representanter. Styrelsen utser inom sig vice ordförande, sekreterare och kassör samt inom eller utom sig verkställande ledamot.

Styrelsen äger inom sig utse arbetsutskott.

Styrelseledamots kostnader för deltagande i styrelsesammanträden bestrides av medlemskommun.

Kostnader för arbetsutskott och revision bestrides av föreningen.

§ 6

Räkenskaper

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 3

Föreningens räkenskaper avslutas per kalenderår och skall jämte berättelse över verksamheten före mars månads utgång överlämnas till revisorerna.

§ 7

Årsmöte

Ordinarie möte, årsmöte skall äga rum varje år före april månads utgång. Varje medlemskommun utser ett ordinarie ombud med ersättare. Ordinarie ombud har rösträtt vid årsmöte. Vid ordinarie ombuds frånvaro inträder ersättare.

Vid ordinarie årsmöte skall följande ärenden behandlas:

1. Årsmötets öppnande
2. Ombudsupprop
3. Fråga om årsmötets behöriga utlysande.
4. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
5. Val av två personer att jämte ordföranden justera årsmötesprotokoll
6. Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse
7. Föredragning av styrelsens förvaltningsberättelse
8. Föredragning av revisorernas berättelse
9. Fastställande av balansräkning
10. Fråga om ansvarsfrihet
11. Val av styrelse (Varje medlemskommun har utsett sin ledamot och ersättare)
12. Val av föreningens ordförande tillika styrelseordförande
13. Val av två revisorer
14. Val av valberedning
15. Ersättning till styrelse
16. Kostnadsfördelning mellan kommunerna
17. Fastställande av budget
18. Fastställande av verksamhetsplan
19. Nya frågor
20. Årsmötets avslutning

Medlem som önskar få en viss fråga behandlad, skall skriftligen meddela styrelsen senast två veckor före mötet.

§ 8

Extra möte

Extra möte äger rum då styrelsen så finner påkallat eller då minst 1/3 av anslutna medlemmar hos styrelsen gör framställning därom.

§ 9

Rösträtts utövande

Vid ordinarie och extra årsmöte tillkommer varje representerad kommun två röster. Stödjande medlem äger deltaga i överläggningen men ej i besluten. Endast medlemskommun har rösträtt. Alla beslut fattas genom enkel röstövertikt.

§ 10

Kallelse

[Skriv här]

[Skriv här]

Bilaga 3

Kallelse till årsmöte skall ske senast 30 dagar före årsmötets avhållande genom särskilda meddelanden till medlemmarna.

§ 11

Utträde ur föreningen

Utträde ur föreningen må endast äga rum vid slutet av kalenderår och skall anmälan härom göras senast den 1 juli samma år.

§ 12

Kostnader för ombud

Varje medlem svarar för sina ombuds kostnader vid ordinarie och extra årsmöten.

§ 13

Stadgeändring

Beslut om stadgeändringar gällande föreningens stadgar skall fattas vid två på varandra följande möten, varav det ena skall vara ordinarie årsmöte.

§ 14

Föreningens upplösning

Beslut om föreningens upplösning skall fattas vid två på varandra följande möten, varav det ena skall vara ordinarie årsmöte.

Befintliga tillgångar tillfalla medlemmar i förhållande till lämnat bidrag.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

Föreningen konstvägen Sju Älvar har under verksamhetsåret 2024 haft följande styrelse

Ordförande	Bo Nilsson	Umeå
Ledamöter v. ordf	Greger Lindqvist	Dorotea
	Christina Lidström	Bjurholm
	Gerhard Sannsell	Åsele
kassör	Olof Johnson	Vännäs
Sekr.	Katarina Reian	Umeå
Ersättare	Bengt Ove Lindgren	Bjurholm
	Göran Gunnarsson	Dorotea
	Sylvia Samuelsson	Åsele
	Maria Olofsson	Vännäs
	Ulla Stina Lund	Umeå
Hedersordförande	Allan Risberg	Umeå
Hedersledamot	Åke Sandström	Vännäs
Sekreterare:	Katarina Nilsson Reian	Umeå
Ekonomi	Lena Blom Vallin	Vännäs
	Bokföringsbyrå	

Styrelsemöten och möten för övrigt

Under verksamhetsåret 2024 har följande protokollförda möten hållits

Styrelsemöte 19 jan. Åsele då förslag om VB för 2023 och VP för 2024 togs

Årsmöte Dorotea

den 12 april 2024, varvid 5 ombud deltog (2 från Vännäs, 1 från Umeå, 1 från Åsele och 1 från Dorotea)

Dorotea svarade för värdskapet d v s stod för kostnaderna för lokal och förtäring.

Verksamhetsplan för 2024 fastställdes, liksom budget.

Årsmötet efterföljdes av framtidsseminarium och konstituerande möte för styrelsen.

Styrelsemöte 20 maj Vännäs hotell

Beslut togs om resa till Wasa den 23-ö26 aug och då inom ramen för pågående projekt.

Under styrelsemötet i Vännäs deltog kulturchefen Erik Enström och berättade om kulturverksamheten i kommunen och sina tankar om konstverket Eldsoffan. Arbetsgrupp bildas för fortsatta samråd om konstverket.

Sedvanlig rapportering om kommunernas konstverk i övriga kommuner. Umeå. Styrelsen föreslår att

Umeå arbetar vidare med kompletterande konstverk – det som ska ersätta det som fanns tidigare vid hamnen i Holmsund

Tröjor:

Olof Johnson ger information om förslag på tröjor och får styrelsens uppdrag att arbeta vidare med frågan. Styrelsen beslutar om att sponsra 300 kr/ledamot för tröja

Ordf. informerar om omtryck av broschyrer för Konstvägen Sju Älvar och även den på samiska.

Styrelsemöte på Wasafjärjan: deltagare Bo Nilsson, Greger Lindqvist, Gerhard Sannsell, Maria Olofsson och Katarina Nilsson Reian

Konstverk Umeå och Vännäs: frågor om konstverk i Holmsund och och i Vännäs diskuteras men frågan uppskjuts till möte då alla är med

Kulturparker:

Styrelsen ställer sig positiv till ordförandens förslag om kulturparker i kommunerna och då det som har påbörjats i Bjurholm.

Stadgar:

dessas bör kunna vara oförändrade även om vi har projekt Nordisk konstväg

Samverkan Norge:

Gerhard presenterar verksamhet som sker för Sagavägen och jobbar vidare för sam-verkan med Nordisk konstväg

Under mötet med Finländska gruppen kom förslag om att man skulle kunna involvera befintliga konstverk

18 okt 2024 Vännäs hotell

Möte som i första hand gällde konstverket i Vännäs. Olof Johnson rapporterade om planeringen.

Information om kontakter med Finland. De är mycket positiva och fortsätter planera tillsammans med berörda kommuner

Beslut togs om köp av tröjor som Olof Johnson har informerat om

Viktigt att vi i dialoger med kommunerna tar upp konstens betydelse för hälsan. Vi har visat det med Retreatplats vid Lögdeälven

30 okt 2024. Umeå bibliotek

Möte med Kvarkenrådet och Föreningen Norden

Fredrik Furu Kvarkenrådet, Sven Olov Edvinsson Ordf. Norden

Konstvägen: Bo Nilsson, Katarina Nilsson Reian, Olof Johnson, Ulf Figaro

Kvarkenrådet har tillsatt en kulturberedning där våra frågor kan behandlas.

Man jobbar med Nordiska cafeer för att få dialoger

Vi behöver förankra Nordisk konstväg hos besöksnäringen och näringslivet.

PROJEKT NORDISK KONSTVÄG

Under året har repr. för Österbotten och Konstvägen Sju Älvar haft möten som finns med bland ovanstående möten.

Det sker inom den arbetsgrupp som består av repr. för Österbotten och Konstvägen föreningen.

Finland har haft planeringsmöten med kommunerna inom Österbotten. Vid vårt besök i Wasa så fick vi ta del av många konstverk som fanns vid den väg vi reste. Vi fick även ta del av intressanta kulturprojekt.

Vi kom under våra samråd att prata om vi kanske skulle kunna ta in redan befintlig konst som finns i Österbotten och i kommuner vid Konstvägen Sju Älvar.

I Finland har man nära samverkan med besöksnäringen och då gör man resor även i Västerbotten.

Hemsidan

Johan Grenholm Gdata svarar för uppgradering av Konstvägen Sju Älvar

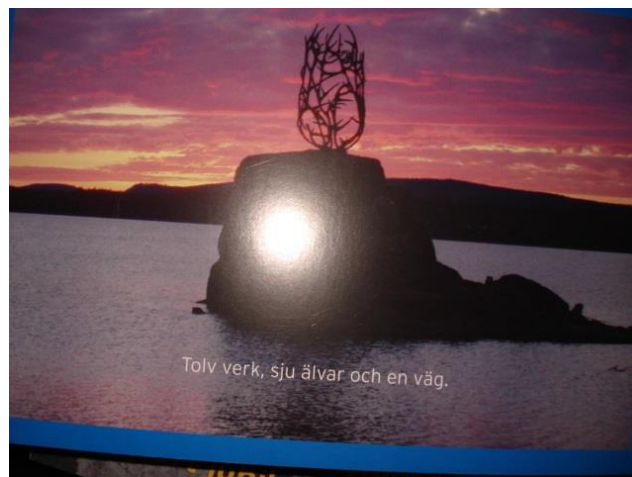
Varje vecka kan vi avläsa vilka som besökt vår hemsida och då är det i regel USA, Kina, Japan och Sverige som tar del av information.

Vi har anledning att gradera upp hemsidan för att väcka intresse. De fem kommunerna har även möjlighet att marknadsföra kulturen på hemsidan

Vi behöver påminna om den vision som vi har antagit

**KONSTVÄGEN SJU ÄLVAR SKALL VARA DEN
MÅNGKULTU-RELLA VÄGEN, SOM ERBJUDER
UPPLEVELSER FRÅN KUST TILL FJÄLL I FEM
KOMMUNER, GENOM SAMVERKAN MELLAN**

NÄRINGS-LIV-SKOLA OCH KULTUR

Umeå den 11 april 2025

Styrrelsen

.....
Bo Nilsson

.....
Greger Lindqvist

.....
Katarina Nilsson Reian

.....
Gerhard Sannsell

.....
Olof Johnson

.....
Christina Lidström

Konstvägen Sju Älvar
894003-3551
Räkenskapsår 2024-01-01 - 2024-12-31
Period 2024-01-01 - 2024-12-31

Resultatrapport
ÅRL

Utskrivet 2025-01-16 10:27
Senaste vernr A 39

	Period	Akkumulerat	Period fg år
RÖRELSENS INTÄKTER			
Nettoomsättning			
3680 Öresutjämning	0,00	0,00	-0,30
Summa nettoomsättning	0,00	0,00	-0,30
Övriga rörelseintäkter			
3900 Medlemsavgifter	180 000,00	180 000,00	180 000,00
Summa övriga rörelseintäkter	180 000,00	180 000,00	180 000,00
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER	180 000,00	180 000,00	179 999,70
RÖRELSENS KOSTNADER			
BRUTTOVINST	180 000,00	180 000,00	179 999,70
Övriga externa kostnader			
5420 Programvaror	-5 143,69	-5 143,69	-4 024,53
5800 Resekostnader	-16 439,62	-16 439,62	-2 129,27
6071 Representation	0,00	0,00	-229,00
6073 Representationsgåvor	0,00	0,00	-209,70
6110 Kontorsmaterial	-2 482,00	-2 482,00	-1 619,00
6150 Trycksaker	-13 700,00	-13 700,00	0,00
6230 Datakommunikation	-4 404,00	-4 404,00	-4 089,00
6250 Porto	-180,00	-180,00	-420,00
6390 Övr kostnader	-7 810,20	-7 810,20	-2 800,00
6397 Övriga reklamkostnader	-8 221,66	-8 221,66	0,00
6530 Redovisningstjänster	-9 750,00	-9 750,00	0,00
6570 Bankkostnader	-1 201,50	-1 201,50	-1 200,00
6982 Medlemsavgifter	-500,00	-500,00	-350,00
Summa övriga externa kostnader	-69 832,67	-69 832,67	-17 070,50
Personalkostnader			
7240 Styrelsearvoden	-16 000,00	-16 000,00	-18 000,00
7330 Bilersättningar	0,00	0,00	-50,00
Summa personalkostnader	-16 000,00	-16 000,00	-18 050,00
RÖRELSERESULTAT	94 167,33	94 167,33	144 879,20
Finansiella poster			
8300 Ränteintäkter	0,00	0,00	2 892,08
Summa finansiella poster	0,00	0,00	2 892,08
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	94 167,33	94 167,33	147 771,28
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER	-85 832,67	-85 832,67	-32 228,42
Årets resultat			
8999 Redovisat resultat	0,00	0,00	-147 771,28
Summa årets resultat	0,00	0,00	-147 771,28

Konstvägen Sju Älvar
894003-3551
Räkenskapsår 2024-01-01 - 2024-12-31
Period 2024-01-01 - 2024-12-31

Resultatrapport
ÅRL

Utskrivet 2025-01-16 10:27
Senaste vernr A 39

	Period	Ackumulerat	Period fg år
BERÄKNAT RESULTAT	94 167,33	94 167,33	0,00

Konstvägen Sju Älvar
894003-3551
Räkenskapsår 2024-01-01 - 2024-12-31
Period: 2024-01-01 - 2024-12-31

Balansrapport ÅRL

Utskrivet 2025-01-16 10:28
Senaste vernr A 39

	Ing balans	Ing saldo	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Summa anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
Omsättningstillgångar				
Kassa och bank				
1930 Bank, placeringskonto	198 321,94	198 321,94	-1 028,00	197 293,94
1940 Bank, Övriga bankkonto	963 930,81	963 930,81	-605 404,67	358 526,14
1945 Fasträntekonto	0,00	0,00	700 000,00	700 000,00
Summa kassa och bank	1 162 252,75	1 162 252,75	93 567,33	1 255 820,08
Summa omsättningstillgångar	1 162 252,75	1 162 252,75	93 567,33	1 255 820,08
SUMMA TILLGÅNGAR	1 162 252,75	1 162 252,75	93 567,33	1 255 820,08
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
2010 Eget kapital	-1 156 664,75	-1 156 664,75	0,00	-1 156 664,75
Summa eget kapital	-1 156 664,75	-1 156 664,75	0,00	-1 156 664,75
Kortfristiga skulder				
2710 Personalens källskatt	-5 400,00	-5 400,00	600,00	-4 800,00
2999 Övr upplupna kostn, förutbet intäkter	-188,00	-188,00	0,00	-188,00
Summa kortfristiga skulder	-5 588,00	-5 588,00	600,00	-4 988,00
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-1 162 252,75	-1 162 252,75	600,00	-1 161 652,75
BERÄKNAT RESULTAT	0,00	0,00	94 167,33	94 167,33

Från: Katarina Nilsson Reian
Skickat: den 18 december 2025 15:26
Till: Katarina Nilsson Reian
Ämne: Remiss Konstvägen Sju Älvar stadga
Bifogade filer: Remiss stadga 2025-11-19 bilaga 1.docx; Remiss stadga-gamla stadgan 2025-11-19 bilaga 3.pdf; Remiss stadga-parkerade förslag 2025-11-19 bilaga 2.docx

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Tomas/Orange kategori

Till medlemskommunerna i föreningen Konstvägen Sju Älvar

Mot bakgrund av att föreningens stadgar inte reviderats sedan år 2012 (bilaga 3) gav det årsmöte som hölls våren 2025 styrelsen i uppdrag att lämna förslag på reviderade stadgar som motsvarar dagens - och så långt möjligt - morgondagens behov.

Föreningens styrelse utsåg i anledning av årsmötets uppdrag en arbetsgrupp som efter fullgjort arbete har lagt fram ett förslag till reviderade stadgar. Styrelsen har sedan godkänt förslaget (bilaga 1) som nu skickas ut på remiss till medlemskommunernas berörda organ för synpunkter inför det att årsmötet i Vännäs den 24 april 2026 ska ta ställning till förslaget.

Det finns parkerade förslag/diskussioner (bilaga 2) som styrelsen ber medlemskommunerna att titta på, för bedömning om något behöver vara med i förslaget på nya stadgar.

Remissvar önskas så snart som möjligt, dock senast den 13 februari 2026, och sänds till undertecknad i föreningen.

Umeå 2025-12-18

Med vänlig hälsning

Katarina Nilsson Reian,

Sekreterare i Konstvägen Sju Älvar

070-5850516

Katarina.reian@umea.se

Tjänsteskrivelse

2026-01-26

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00013

Årsärende 2025: Finans- och kraftrapport

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar
Att godkänna Finans- och kraftrapport december 2025

Ärendebeskrivning

Med anledning av de regler och delegationer som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om avseende finans- och kraftverksamhet rapporteras månadsvis positioner och genomförda affärer för att kommunstyrelsen ska vara uppdaterad om dessa verksamhetens positioner samt att beslutade regler och ramar följs.

Beslutsunderlag

Finans- och kraftrapport december 2025

Beredningsansvariga

Anna-Karin Nilsson
Anna Westerlund

Beslutet ska skickas till

Olof Jansson

Förnamn, Efternamn
Befattning

Anna Westerlund
controller

FINANS- & KRAFTRAPPORT

DECEMBER 2025

Handläggare, Finans: Anna Westerlund
 Handläggare, Kraft: Anna-Karin Nilsson
 Ansvarig: Olof Jansson

Internbankens finansiella positioner

mnkr

Upplåning	dec-25	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Internbankens skuldportfölj	10 937,1	575,1	529,6
Totalt	10 937,1	575,1	529,6

Utlåning	dec-25	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Umeå kommun	2 206,0	415,3	332,0
UKF	8 650,4	158,2	201,9
Folkets Hus	80,7	1,6	-4,3
Totalt	10 937,1	575,1	529,6

Umeå kommuns nettouplåning

mnkr

	dec-25	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Internbanken	2 206,0	415,3	332,0
4H - Röbbäck	0,0		0
Nettoskuld	2 206,0	415,3	332,0

UKFs upplåning

mnkr

UKF-koncernen	I-banken	Externt	Totalt	Förändr. fg mån
Bostaden	3 973,5		3 973,5	-3,4
Umeå Energi	1 599,9	362,7	1 962,6	63,8
VAKIN	1 790,8		1 790,8	74,6
INAB	687,7		687,7	7,7
Umeå Hamn	791,2		791,2	13,0
UKF	-79,4	360,0	280,6	2,9
Övriga	-113,3		-113,3	-6,2
UKF-koncernen	8 650,4	722,7	9 373,2	152,3

Umeå kommuns räntenetto

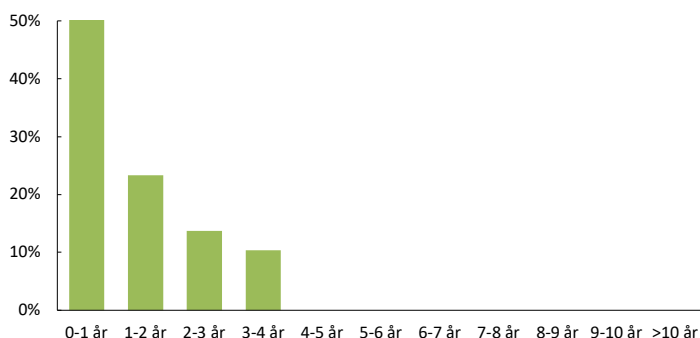
mnkr

	dec-25
Internbankens nettointäkt	51,4
Umeå kommuns räntekostnad	-41,7
Umeå kommuns räntenetto	9,7

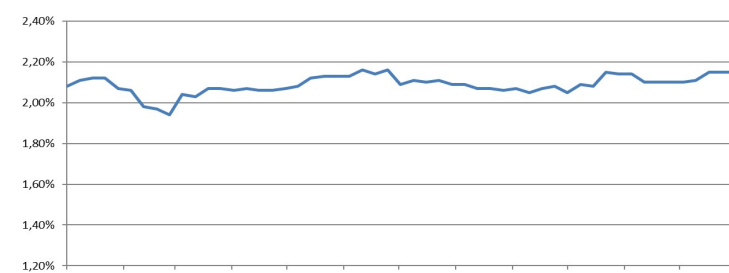
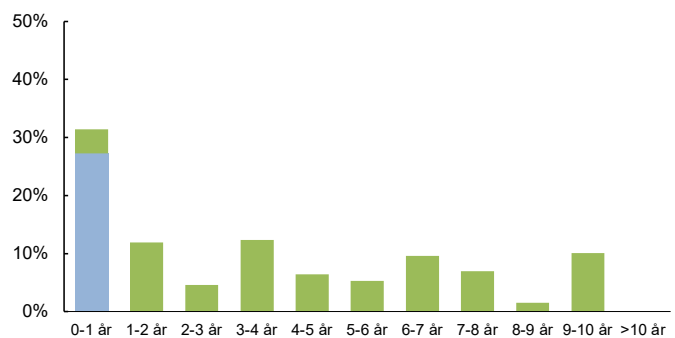
Internbankens skuldportfölj

Total skuld (mnkr)	10 937,1
varav bundet	7 955,0
varav rörlig ränta	2 982,1

Kapitalförfall

Ränteförfall

Skuldportföljens upplåningsränta
per 2025-12-31

2,15%

*exkl. 0.45% internbanksmarginal

FINANS- & KRAFTRAPPORT

DECEMBER 2025

Skuldportföljens finansiella nyckeltal - avstämning mot finansiella regler

FINANSIERINGSRISK

RÄNTERISK

FINANSIELL MOTPARTSRISK

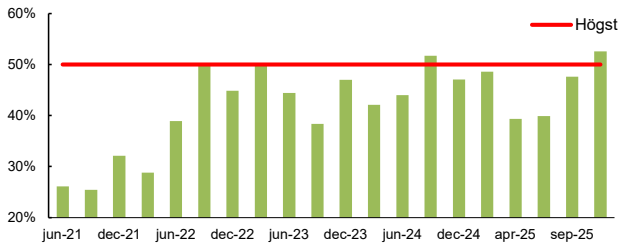
Finansieringsrisk

Finansiella regler	dec-25	Inom reglerna
A. Högst 50% får förfalla inom 1 år	52,6%	NEJ
B. Snittkapitalbindning 1,25-2,5 år, norm 1,5 år	1,30	JA
C. Likviditetsreserv minst 300 mnkr	599	JA
Genomsnittlig kreditmarginal	0,27%	

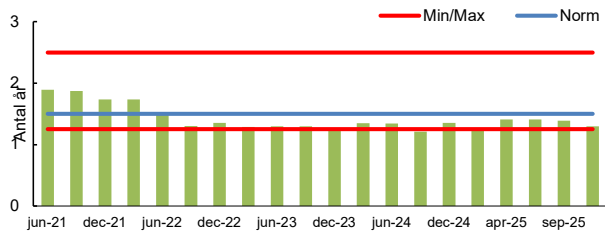
Kommentar

A. Refinansiering m längre löptid januari 2026
B.
C.

A. Andel kapitalförfall inom 1 år

B. Kapitalbindningstid

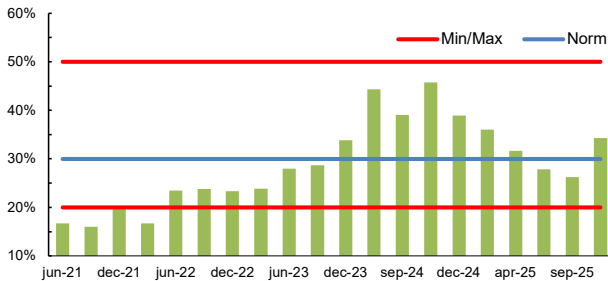
Ränterisk

Finansiella regler	dec-25	Inom reglerna
A. Ränteförfall inom 0-1 år lägst 20% och högst 50%, norm 30%	34%	JA
B. Snitträntebindning 3 - 6 år, norm 4 år	3,60	JA
C. Lån eller derivat > 10 år ska motiveras	9,3	JA
D. Icke tillåtna derivat	Nej	JA
E. Uställda optioner nya derivat	Nej	JA
F. Derivatvolym < kreditvolym	Ja	JA

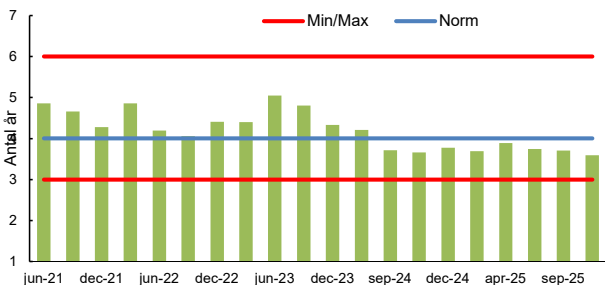
Kommentar

A.
B.
C.
D.
E.
F.

A. Andel ränteförfall inom 1 år

B. Räntebindningstid

Motpartsrisk

Finansiella regler

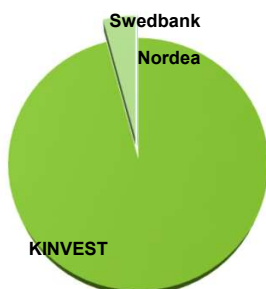
Vid affärssuppgörelser som avser lån, derivat och extern placering av likvida medel ska motpartens långa kreditvärdighet hos kreditvärderingsinstituten Moody's vara lägst A2 eller hos S&P lägst A-.

Kommentar

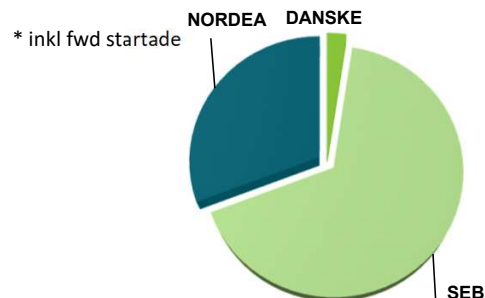
Kreditgivare	S&P rating	mnkr	Andel
KINVEST	AAA	10 486,5	96%
Nordea	AA-	450,0	4%
Swedbank	A+	0,6	0%

Derivatgivare*	S&P rating	mrdkr	Andel
DANSKE	A+	200,0	2%
SEB	AA-	5 525,0	67%
NORDEA	AA-	2 545,0	31%

Totalt 10 937,1 100%

Totalt 8 270,0 100%

* inkl fwd startade

Marknadsräntor och kommentar

3M Stibor och 5års Swap

Riksbanken upprepar att styrräntan sannolikt kommer att ligga kvar på 1,75 procent till slutet av nästa år och säger att riskerna är balanserade. Prognosen är att Riksbanken håller räntan oförändrad under lång tid, men en räntesänkning nästa år kan inte uteslutas om inflationen skulle bli för låg eller om återhämtningen stannar upp.

Donationsmedel

mnkr

	dec-25	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte*
Marknadsvärde	20,1	0,1	2,6

* inkl. utdelning

Borgen

mnkr

	2024-12-31*	Förändr. årsskifte
Kommunägda företag	1 166,6	-24,6
Extern borgen	100,2	-2,5
Totalt	1 266,8	-27,1

* uppdateras årsvis

Pensionsstiftelser

mnkr

	Marknadsvärde		Avkastning mån		Avkastning 2025		Avk. sedan start *	
	Kommun***	UKF**	Portfölj	Index	Portfölj	Index	Portfölj	Index
TOTALVÄRDE	185,7	169,4	0,3%	0,4%	5,1%	5,8%	6,7%	6,6%
VÄRDE fg mån	185,1	169,1						

* Start 2012-10-31. Avkastning anges på årsbasis

** Avyttrat 8,9 mnkr 0425 för utbetalning av gottgörelse

** Avyttrat 13,8 mnkr 0625 för utbetalning av gottgörelse

Marknadskommentar - krafthandel

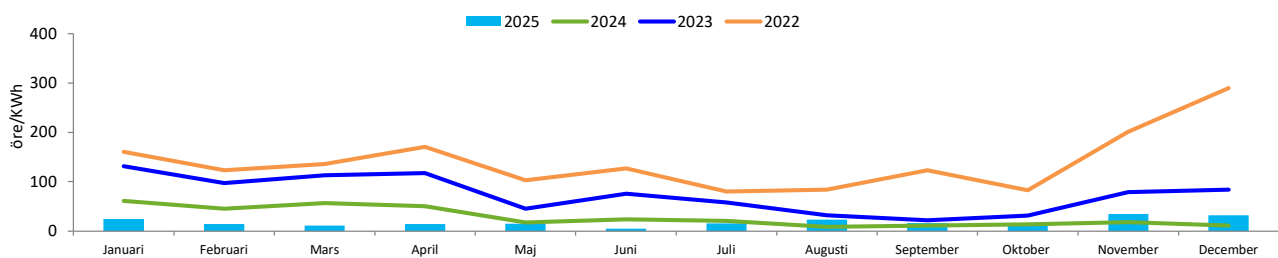
Stora prisvariationer under månaden men i snitt ett högre pris än prognos. Årsresultatet slutade på 130 mnkr vilket är 13 mnkr över budget.

Krafthandelns produktion och resultat

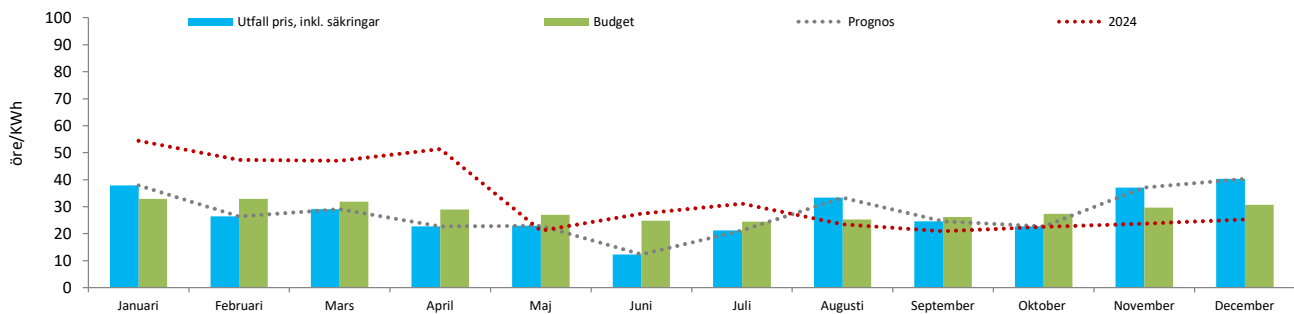
mnkr

	December 2025	Budget	Avvikelse	Ack utfall	Ack budget	Ack avvikelse	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse
Totalt resultat	18,6	10,5	8,1	130,4	117,0	13,4	130	117	13

Marknadens spotpris, historiskt månadsmedel

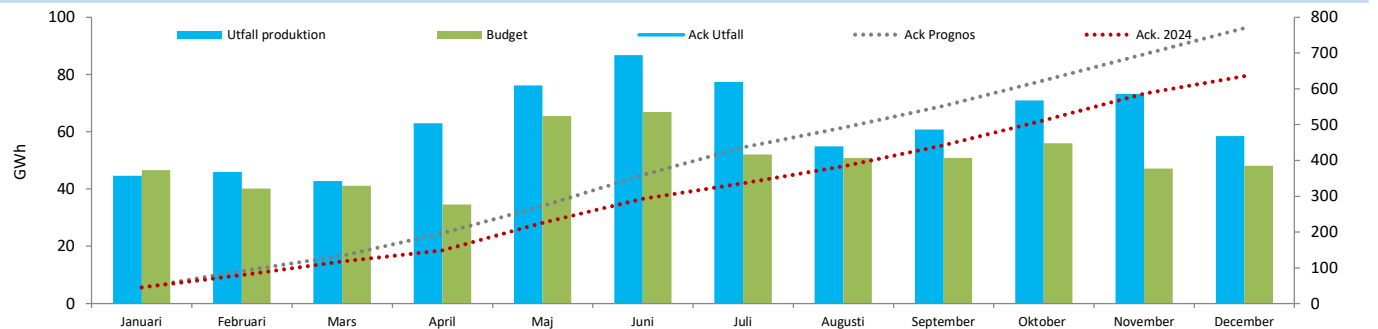

Produktionspris inkl. säkringar

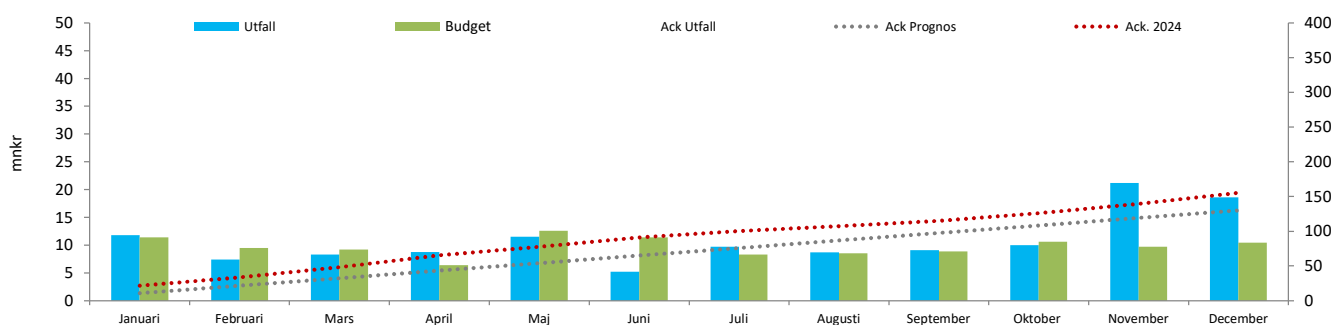
Produktion, Kommunens andel - 25,85% av Stornorrfor

GWh

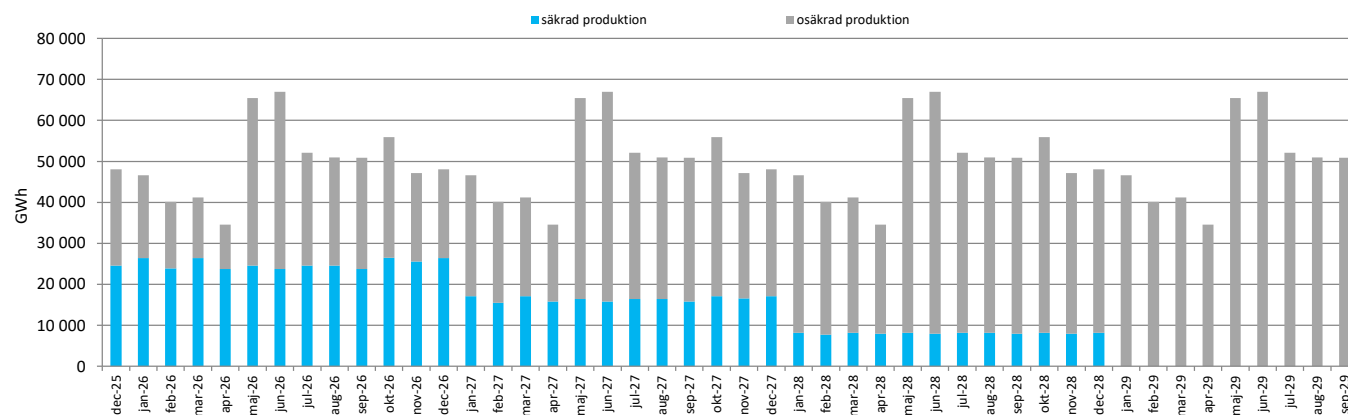
Resultat - Kraftverksamhet

mnkr

Prissäkrade produktionsvolymer

En målsättning med kommunens försäljning av sin andelskraft är att få en över åren jämn, stabil och sannolik försäljningsintäkt. Strategin för att uppnå detta är en indexliknande hantering där terminsaffärer genomförs kontinuerligt och strukturerat. Genom att över tiden fylla på säkringsvolymer för varje kalenderår uppstår en prisutjämnande effekt. Nedan redovisas prognostiserade produktionsvolymer samt hur stor del av dessa som är prissäkrade.

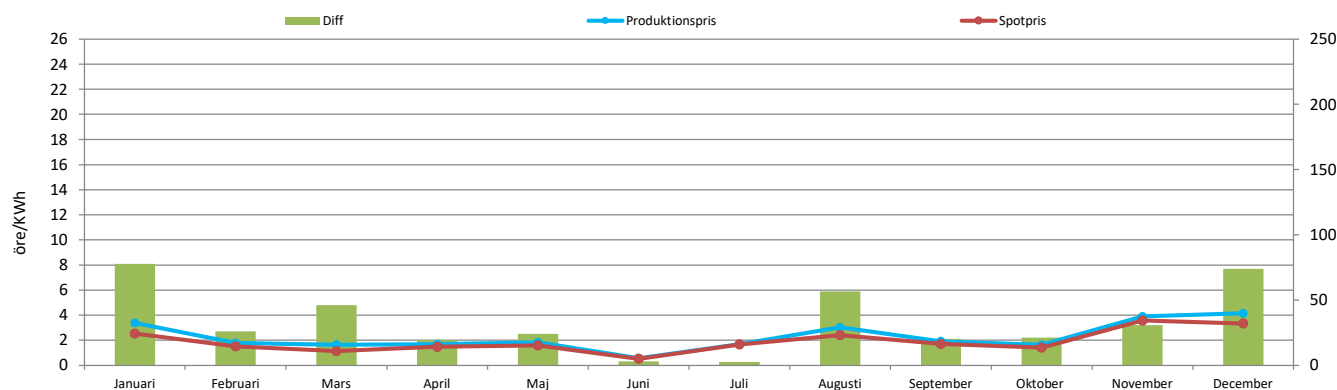

Optimering

öre/KWh

Umeå kommun är delägare i Stornorrfor kraftverk till 25,85% och därmed berättigad till samma andel av den kraft som produceras. Kommunen har enligt avtal rätt att fiktivt, inom avtalat intervall, "köra" sin produktionsandel som om det vore en egen kraftstation. Målsättningen med kommunens "körning" är därför att optimera produktionen och resultatet genom att planera sitt kraftuttag.

Kurvorna visar de olika priserna medan höjden på staplarna beskriver skillnaden mellan det pris som optimeringen åstadkommit och det verkliga genomsnittliga spotpriset.

Ekonomifunktionen

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Olof Jansson
Finanschef

BESLUT GENOMFÖRDA ENLIGT DELEGATION FRÅN KOMMUNSTYRELSEN

December 2025

NYA FINANSIELLA AFFÄRER

<i>Ref</i>	<i>Motpart</i>	<i>Belopp</i>	<i>Nom.ränta</i>	<i>Affärsdag</i>	<i>Likvdatum</i>	<i>Sffdatum</i>
KI_182561	Kommuninvest	300 000 000	3M Stib+28 pkt	2025-12-01	2025-12-17	2028-11-15

NYA ELHANDELSAFFÄRER

<i>Eltermin*</i>	<i>Portfölj**</i>	<i>Effektenheter (MW)***</i>	<i>MWh</i>	<i>Pris/MWh</i>	<i>Startdatum</i>	<i>Sffdatum</i>
FWYR-27	UK produktion prissäkr.	2	17 520	279,50	2027-01-01	2027-12-31
FWYR-28	UK produktion prissäkr.	1	8 784	296,00	2028-01-01	2028-12-31
FWYR-26	UK produktion prissäkr.	3	26 280	215,50	2026-01-01	2026-12-31
FWYR-27	UK produktion prissäkr.	3	26 280	283,35	2027-01-01	2027-12-31
FWYR-28	UK produktion prissäkr.	3	26 352	301,05	2028-01-01	2028-12-31
FWYR-26	UK produktion prissäkr.	3	26 280	218,10	2026-01-01	2026-12-31

* Med uttrycket "eltermin" avses ett kontrakt om att köpa/sälja en bestämd mängd kraft till ett fastställt pris under en viss tidsperiod (prissäkring). I Umeå kommuns fall utförs elterminer endast med finansiell avräkning mot spotpriset, dvs. ingen fysisk leverans ingår i elterminsavtalet. Terminernas löptid fås genom att enbart läsa de sista tecknen i produktens namn. T.ex. är **SUNYR-24** en produkt som sträcker sig över hela året 2024, **SUNQ4-24** sträcker sig över kvartal fyra år 2024.

** Umeå kommun har två elhandelsportföljer; en produktions- och en egenanvändningsportfölj (inköpsportfölj). Inköp/försäljning av elterminer i dessa portföljer görs för att diversifiera prisriskerna.

*** Effektenheter är energin man köpt/sålt per tidsenhet.

Tjänsteskrivelse

2026-01-29

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2026/00144

Dialog med Polisen om brottsförebyggande arbete

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2026-02-03 för utskottet dialog med Polisen om brottsförebyggande arbete.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Beslutet ska skickas till

Tjänsteskrivelse

2026-01-29

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00435

Uppföljning av civil beredskap januari-augusti och januari-december 2025

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar beredskapschef Erika Berg om civil beredskap för rubricerade perioder.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Beslutet ska skickas till

Tjänsteskrivelse

2026-01-29

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2024/00842

Information: Norra Ön, avrapportering tilläggsuppdrag 2022:1

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2026-02-03 informerar Anna Löfqvist och Sandrine Rivoire om ärendet.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Beslutet ska skickas till

Tjänsteskrivelse

2026-01-29

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2026/00145

Information: Umeås attraktivitet för barnfamiljer

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar Mark- och exploateringsdirektör Helen Nilsson om ärendet.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Beslutet ska skickas till

Tjänsteskrivelse

2026-01-29

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00794

Stadsdirektören informerar

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Stadsdirektör Elin Pietroni informerar om aktuella frågor:

- Myndigheten för civilt försvar (MCF) - Utbildning brandpersoner